

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА

в зарубіжних ЗМІ

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА У ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ

Інформаційно-реферативний бюлетень

Випуск 6 (31)

(огляд матеріалів зарубіжних ЗМІ за 1-30 червня 2021 року)

Головний редактор

С. В. Полтавець, в. о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, старш. наук. співроб.

Редакційна колегія:

С. М. Польовик (відповідальна за випуск), Л. М. Степченко

Інформаційно-бібліографічні матеріали підготували:

А. Г. Федорчук, А. В. Матвійчук, О. І. Макарова, Н. О. Моршна, Я. А. Дайнека,
Д. В. Павленко, М. І. Хилько, Д. В. Бондаренко

Аналітичні матеріали підготував:

А. Г. Федорчук, наук. співроб.

Заснований у 2018 році

Виходить два рази на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fru@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2018

Київ 2021

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	7
АКТИВНІСТЬ ЗМІ У ВИСВІТЛЕНІ ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗИДЕНТІВ	8
ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ	13
ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ	17
АКЦІЇ ПРОТЕСТУ	17
<i>Бразилія</i>	17
<i>Колумбія</i>	18
БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ	18
<i>Колумбія</i>	18
<i>Південно-Африканська Республіка</i>	19
<i>Україна</i>	19
ЕКОНОМІЧНА І ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА	19
<i>Ліван</i>	19
<i>Мексика</i>	20
<i>Намібія</i>	21
<i>Перу</i>	21
<i>Сальвадор</i>	21
<i>США</i>	22
<i>Танзанія</i>	22
<i>Туреччина</i>	23
<i>Україна</i>	23
<i>Франція</i>	24
ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	24
<i>Нігерія</i>	24
ІМПІЧМЕНТ ПРЕЗИДЕНТА	24
<i>Албанія</i>	24
ДОСТРОКОВЕ ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ	25
<i>Албанія</i>	25
ІНАВГУРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА	25
<i>Малі</i>	25
<i>Монголія</i>	26
КОРУПЦІЯ	27
<i>Коста-Рика</i>	27
МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА	27
<i>Туніс</i>	27
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА	27
<i>Нігерія</i>	27
<i>Україна</i>	28
ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	28
<i>Аргентина</i>	28
<i>Бразилія</i>	29
<i>Демократична Республіка Конго</i>	30
<i>Еквадор</i>	31
<i>Кенія</i>	32

<i>Південно-Африканська Республіка</i>	32
<i>США</i>	32
<i>Танзанія</i>	33
<i>Україна</i>	34
<i>Філіппіни</i>	34
<i>Чилі</i>	34
ПАРЛАМЕНТСЬКІ ВИБОРИ	35
<i>Алжир</i>	35
<i>Мексика</i>	35
<i>Росія</i>	37
ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА	37
<i>Білорусь</i>	37
<i>Бразилія</i>	38
<i>М'янма</i>	38
<i>Нікарагуа</i>	39
<i>Перу</i>	40
<i>Туніс</i>	40
ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА	41
<i>Афганістан</i>	41
<i>Мексика</i>	41
ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	41
<i>Ізраїль</i>	41
<i>Мексика</i>	42
<i>Україна</i>	42
<i>Чехія</i>	44
<i>Чилі</i>	44
ПРЕЗИДЕНТ І СУДОВА ВЛАДА	44
<i>Україна</i>	44
ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ	45
<i>Ізраїль</i>	45
<i>Іран</i>	46
<i>Монголія</i>	47
<i>Нікарагуа</i>	48
<i>Перу</i>	48
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ	50
ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ	54
АЗІЯ	54
<i>Іран</i>	54
<i>США</i>	54
<i>Тайвань</i>	56
<i>Франція</i>	56
АФРИКА	56
<i>Кенія</i>	57
<i>Туреччина</i>	57
БОРОТЬБА З ТЕРОРИЗМОМ	57
<i>Туреччина</i>	57
ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ	58

<i>Білорусь</i>	58
<i>Венесуела</i>	58
<i>США</i>	59
<i>Україна</i>	60
ЄВРОПА	60
<i>Білорусь</i>	60
<i>Німеччина</i>	61
<i>Південно-Африканська Республіка</i>	62
<i>Польща</i>	62
<i>Росія</i>	63
<i>США</i>	67
<i>Україна</i>	69
<i>Франція</i>	70
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ	72
<i>Лівія</i>	72
<i>Молдова</i>	72
<i>Росія</i>	73
<i>США</i>	73
<i>Франція</i>	74
<i>Чехія</i>	74
МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ	74
<i>Єгипет</i>	74
<i>Іран</i>	75
<i>США</i>	75
<i>Україна</i>	76
НАТО	77
<i>Росія</i>	77
<i>Україна</i>	77
ПІВДЕННА АМЕРИКА	78
<i>Бразилія</i>	78
<i>Гондурас</i>	78
<i>Нікарагуа</i>	79
ПІВНІЧНА АМЕРИКА	79
<i>Гватемала</i>	79
<i>Мексика</i>	79
<i>Північна Корея</i>	80
<i>Росія</i>	80
<i>США</i>	81
<i>Тайвань</i>	87
<i>Туреччина</i>	87
<i>Україна</i>	88
ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ	90
ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ	95
АРГЕНТИНА	95
БІЛОРУСЬ	96
ГАМБІЯ	96
ЄМЕН	96

ЗАМБІЯ.....	97
КОЛУМБІЯ	97
КОТ-Д'ІВУАР	98
МАВРИТАНІЯ	98
НІКАРАГУА.....	99
ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА.....	99
США.....	99
УКРАЇНА.....	104
ФІЛІПІНИ	105
ФРАНЦІЯ	106
ЧЕХІЯ	108
МОДАЛЬНІСТЬ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПРЕЗИДЕНТІВ.....	110

ПЕРЕДМОВА

У сучасному світі інститут президентства є достатньо поширеним органом влади, але в кожній країні він має свої функції та особливості впливу на розвиток суспільства й держави. Дослідженням світового досвіду функціонування та сучасного стану інституту президентства допомагає моніторинг інформації про цей державний інститут у ресурсах світової мережі. Сьогодні засоби масової інформації грають важливу роль у формуванні суспільної свідомості і регулювання суспільної думки, висвітлюючи та коментуючи практично всі сфери функціонування інституту президентської влади. Сучасні медіа в мережі є одним з головних ресурсів, за допомогою яких громадськість дізнається про діяльність президентів, формує образ президента зокрема і держави загалом. Саме тому моніторинг інформації про інститут президентства, що циркулює в світовій мережі, є актуальним та важливим інструментом дослідження.

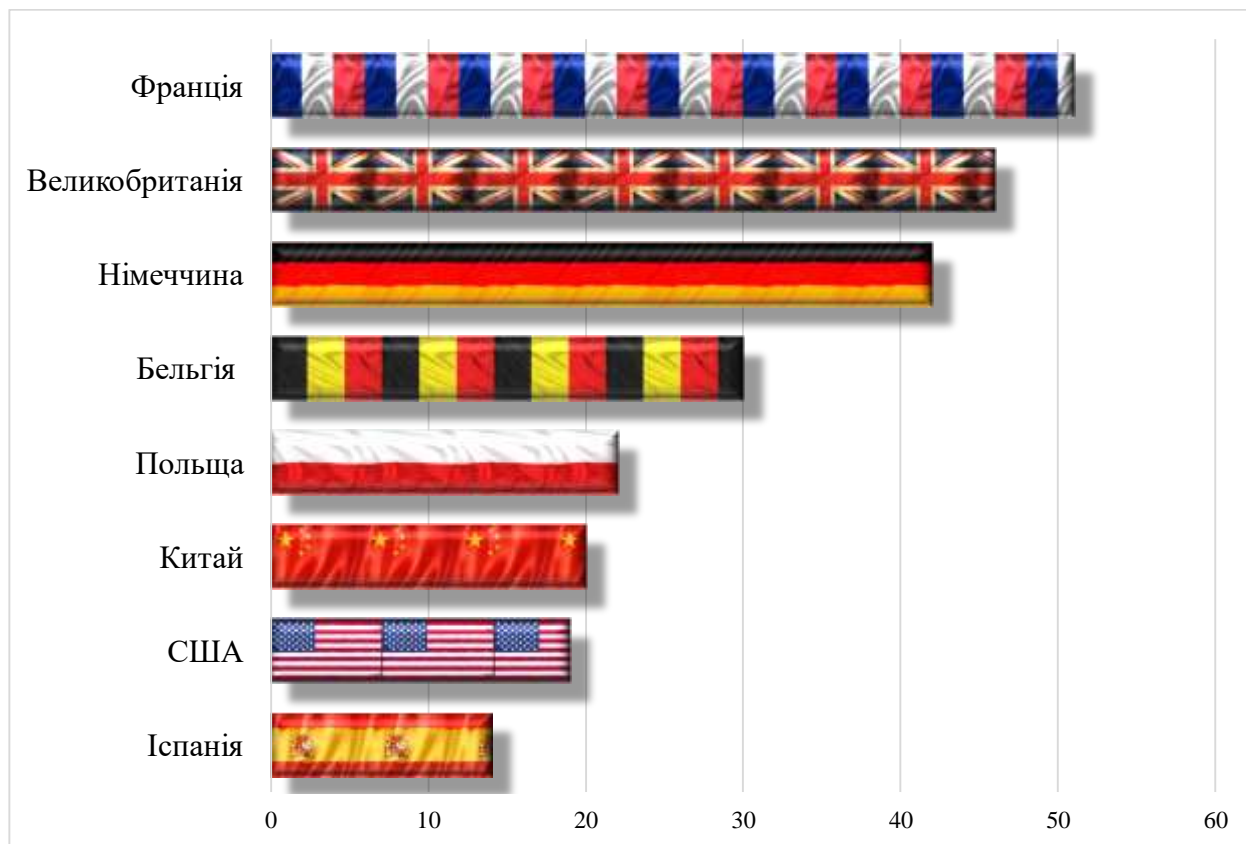
У 6 випуску інформаційно-реферативного бюлетеня «Інститут президентства в зарубіжних ЗМІ» за 2021 рік розкрито окремі аспекти функціонування інституту президентів у дзеркалі їх відображення впливовими світовими медіа за період з 1 по 30 червня 2021 р. У процесі дослідження означеної проблеми було проаналізовано 244 публікації ЗМІ таких країн як США, Великобританія, Німеччина, Франція, Бельгія, Китай, Іспанія та Польща, опублікованих відповідно на англійській, німецькій, французькій, іспанській та польській мовах.

Серед жанрових різновидів матеріалів, які підлягали моніторингу за означений період: авторські статті, інтерв'ю, тематичні огляди, прогностичні та аналітичні коментарі, важливі інформаційні повідомлення тощо.

Згідно з результатами моніторингу, світові інтернет-джерела в червні 2021 року висвітлювали діяльність 78 президентів світу у всіх сферах. Особливу увагу зарубіжні ЗМІ приділяли політиці президентів в галузі охорони здоров'я, економіки і фінансів, президентським виборам, взаємодії президентів з органами законодавчої влади їх країн, а також зовнішньополітичній діяльності президентів, особливо їх участі у міжнародній європейській політиці та відповіді світових лідерів на зростаючу агресивність Росії.

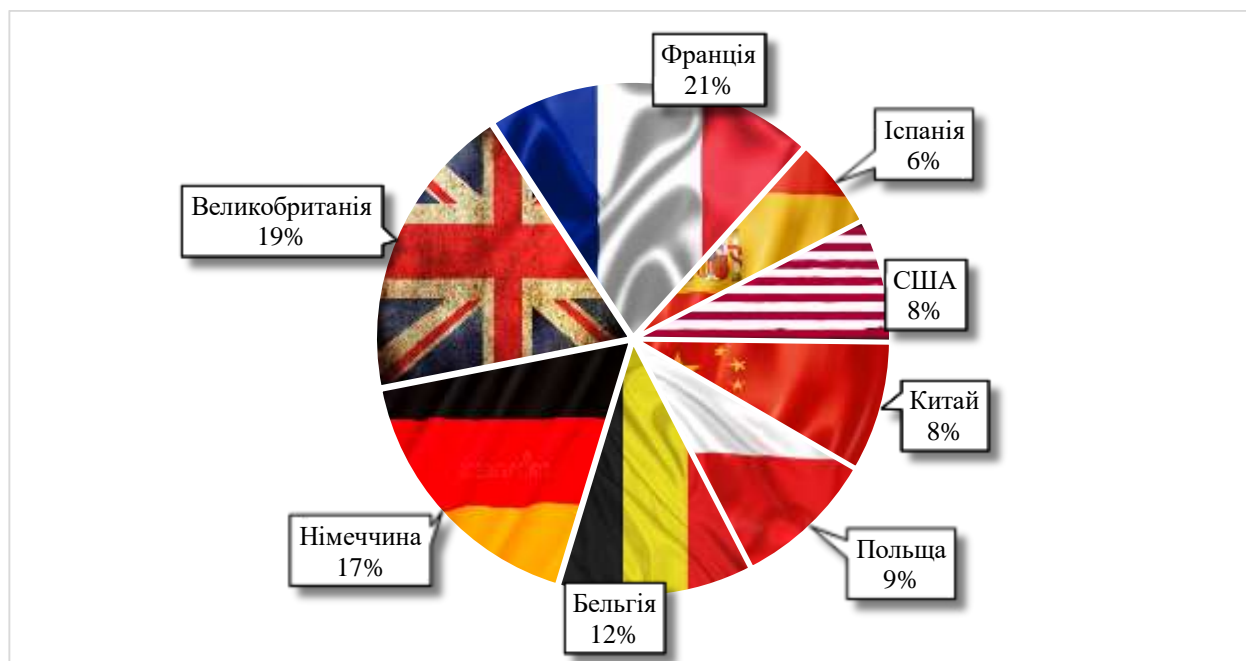
АКТИВНІСТЬ ЗМІ У ВИСВІТЛЕНІ ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗИДЕНТІВ

Найбільшу активність у представленні різних аспектів функціонування інституту президентства у світі в червні проявляли зарубіжні ЗМІ Франції (21 %), Великобританії (19 %), Німеччини (17 %) та Бельгії (12 %).

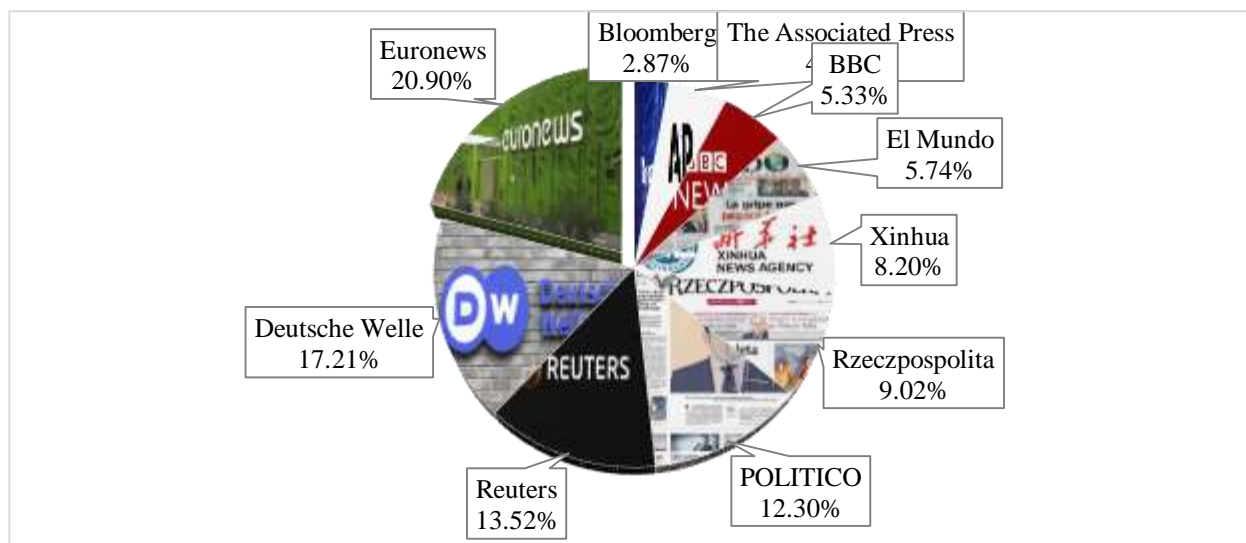
Діаграма 1. Активність країн у висвітленні президентів світу (ранжування за кількістю публікацій в ЗМІ країни за період 1-30 червня 2021 року)

Найчастіше публікували матеріали про діяльність президентів світу впливове інформаційне агентство Франції Euronews та міжнародний інформаційний мовник Німеччини Deutsche Welle, не значно відстали від них і інформаційні ресурси Великобританії та Бельгії, звертаючи увагу на глобальні світові проблеми, з якими доводиться стикатися главам держав. Інтернет-ресурси Великобританії, Франції та Китаю вже традиційно найбільше уваги приділяли внутрішній політиці президентів, а медіа США, Німеччини та Бельгії більше уваги сконцентрували на їх міжнародній діяльності.

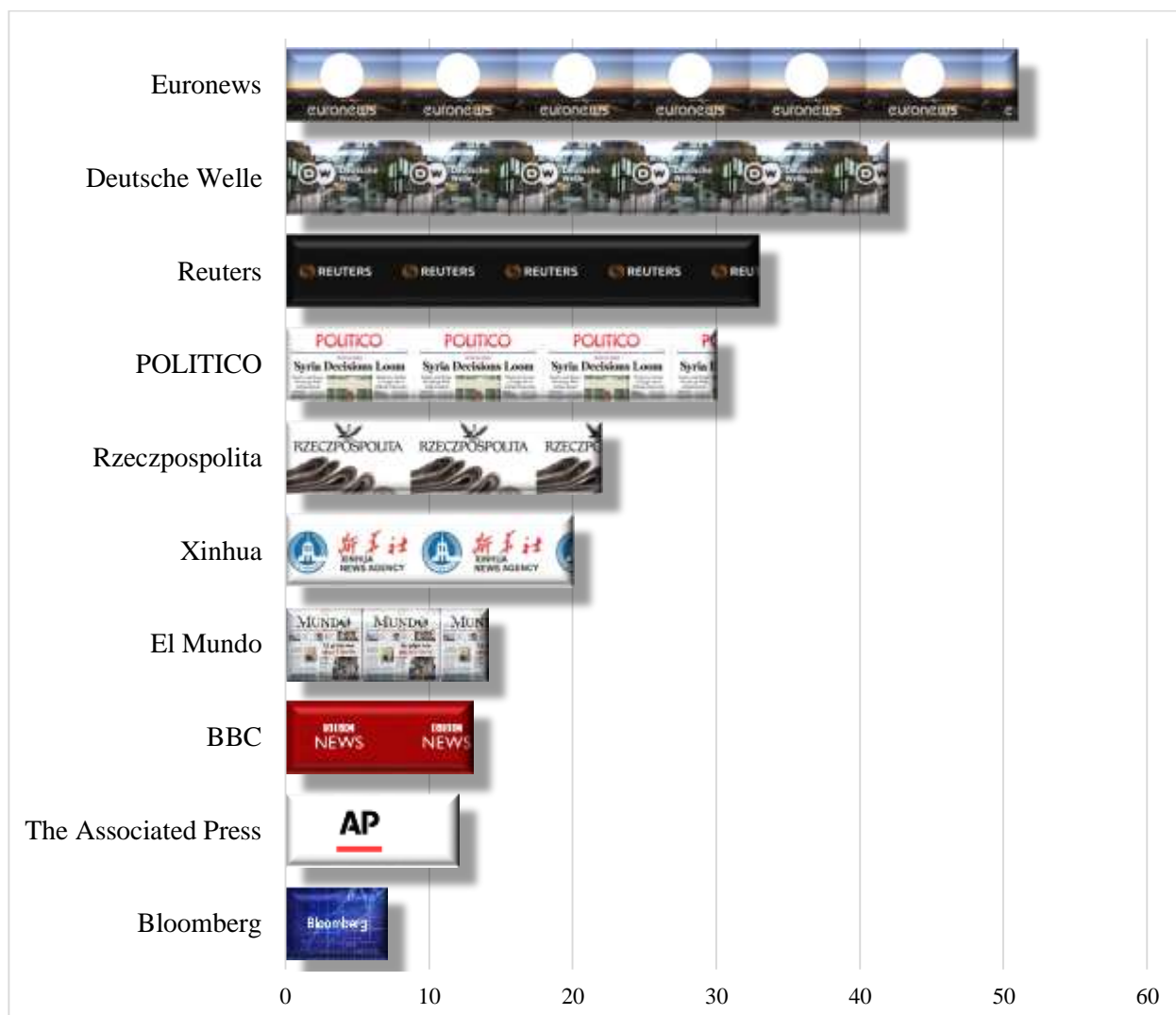
Діаграма 2. Активність країн у висвітленні президентів світу (доля публікацій ЗМІ країни за період 1-30 червня 2021 року)

Оцінюючи ступінь зацікавленості проблемами президентської влади конкретних зарубіжних інформаційних ресурсів, результати дослідження яких представлені в цьому огляді, слід виділити провідний європейський цілодобовий інформаційний телеканал Франції Euronews (20,90 % відібраних в процесі моніторингу матеріалів), міжнародний інформаційний мовник Німеччини Deutsche Welle (17,21 %), інформаційне агентство Великобританії Reuters (13,52 %) та європейське видання POLITICO в Брюсселі (12,30 %).

Діаграма 3. Активність видань у висвітленні президентів світу (доля публікацій за період 1-30 червня 2021 року)

Як свідчить проведений нами аналіз, журналісти Euronews традиційно охоплювали своєю увагою діапазон президентів держав з найширшою географією (в червні 2021 цим виданням було відібрано матеріали про 35 президентів з 27 країн світу), а оглядачі Deutsche Welle найчастіше висвітлювали діяльність президентів США, України, Росії та Білорусі. Здебільшого увага французького новинного сайту Euronews і англійського Reuters була зосереджена на проблемах зовнішньополітичної діяльності президентів світу. Брюссельське видання POLITICO традиційно концентрує увагу на президентах США та Франції, але в даний період моніторингу у зв'язку з самітом, приділила увагу і президенту Росії. Передбаченою була увага американського новинного сайту Associated Press до внутрішніх проблем США та діяльності чинного президента Джо Байдена.

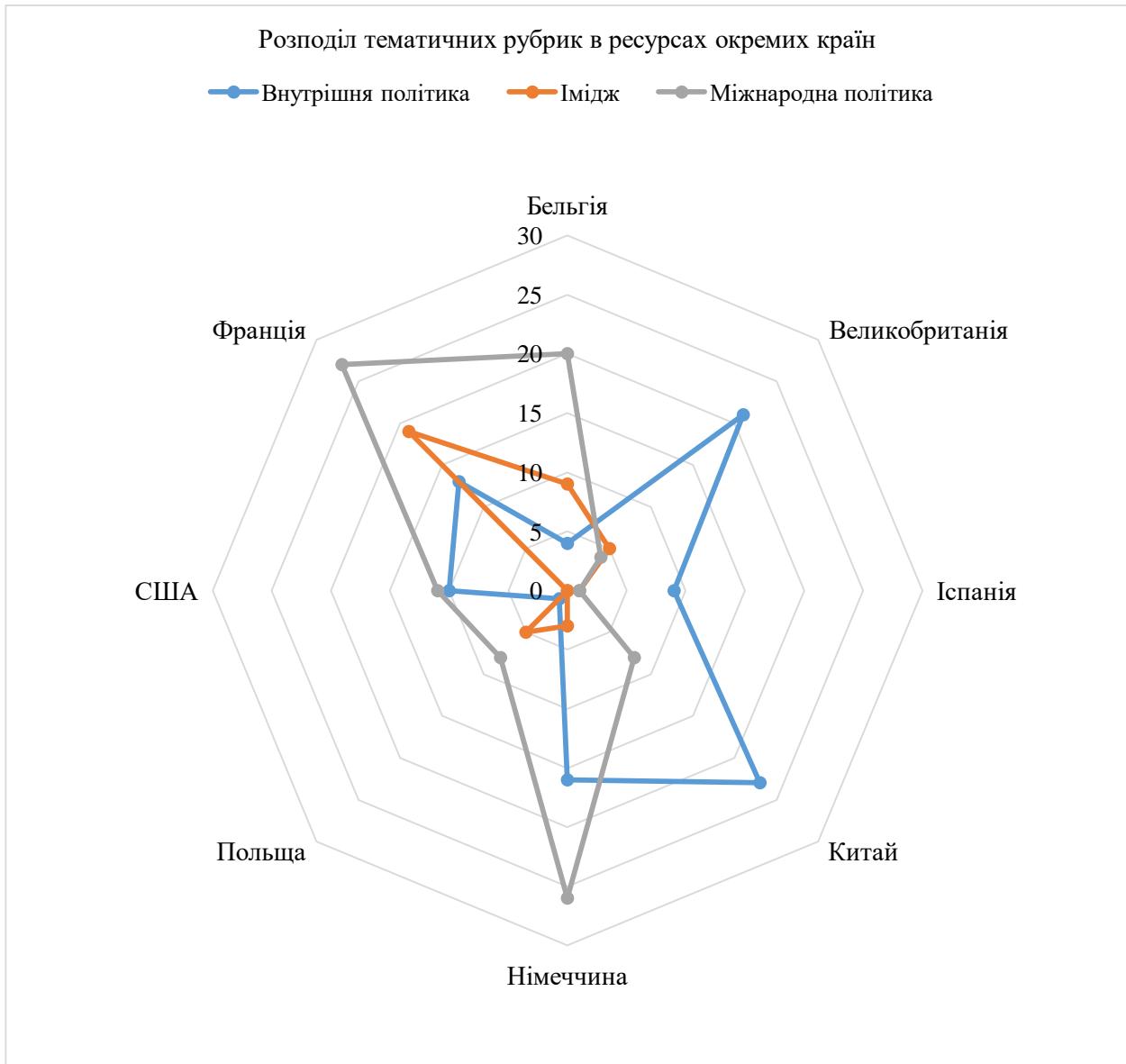
Діаграма 4. Активність видань у висвітленні президентів світу (ранжування за кількістю публікацій за період 1-30 червня 2021 року)

За період з 1-30 червня 2021 р. частіше висвітлювалася діяльність президентів з питань внутрішньої політики (40%), на другій позиції – публікації про міжнародну політику президентів (43%), на третій – оцінка іміджу світових лідерів (17%). При цьому значно збільшилась доля публікацій в яких журналісти аналізували імідж президентів (на 10% з 7% до 17%). Відповідно зафіксовано зменшення рівня уваги міжнародних коментаторів до оцінок внутрішньої політики президентів у зарубіжних ЗМІ порівняно з попереднім місяцем (з 49% до 40%).

Діаграма 5. Співвідношення сфер діяльності президентів, що висвітлювались світовими ЗМІ (доля публікацій за період 1-30 червня 2021 року)

Слід відзначити, що внутрішньополітичними проблемами діяльності президентів найбільше опікувалися медіа Китаю (24%), Великобританії (22%), Німеччини (17%) та Франції (13%). Міжнародна політика президентів привертала увагу інтернет-джерел Франції (26%), Німеччини (25%), Бельгії (19%) та США (10%). Іміджеві оцінки президентам в червні 2021 року найбільше надавали ЗМІ Франції (45%), Бельгії (22%), Великобританії та Польщі (по 12%).

Діаграма 6. Розподіл тематичних рубрик публікацій про президентів в ресурсах країн (за період 1-30 червня 2021 року)

ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ

Більшість публікацій, що розкривають внутрішньополітичну діяльність президентів, за період з 1 по 30 червня 2021 року знов були присвячені проблемам охорони здоров'я (19 %), на другому місці за популярністю – висвітлення президентських виборів в різних країнах (16 %) економічній і фінансовій політиці глав держав в червні було присвячено 15 % публікацій. Активність зарубіжні ЗМІ проявляли також у висвітленні стосунків президентів з парламентами в їх країнах (10 %) та політичній боротьбі президентів за владу (9 %).

Діаграма 7. Питання внутрішньої політики у висвітленні президентів світу в іноземних ЗМІ (доля публікацій за період 1-30 червня 2021 року)

Президент Південно-Африканської Республіки Матамела Сиріл Рамафоса у телезверненні повідомив, що поставить країну на третій рівень блокування через стрімко зростаючу кількість випадків COVID-19. Президент Аргентини Альберто Фернандес висловив занепокоєння «величезною ненаситністю» COVID-19 у деяких частинах країни. Третя хвиля захворювання вразила і Демократичну Республіку Конго. Президент Фелікс Чісекеді заявив, що лікарні в столиці Кіншаса, «переповнені» через зростання кількості заражень COVID-19. Президент Філіппін Родріго Дутерте пригрозив ув'язнити людей, які

відмовляються робити вакцинацію проти коронавірусу, оскільки Філіппіни борються з одним з найстрашніших спалахів в Азії, в результаті чого понад 1,3 мільйона випадків захворювання призвели до смерті понад 23 тисячі людей. Закликала громадськість не ігнорувати третю хвилю COVID-19 і президент Танзанії Самія Сулуху-Хассан, після того як її попередник, покійний Джон Магуфулі, насторожив світ своїм скептичним підходом до пандемії. Еквадор запустив план вакцинації 9 мільйонів чоловік від коронавірусу за 100 днів, що є частиною недавно затвердженого плану президента Гільєрмо Лассо щодо поживлення економіки шляхом боротьби з пандемією.

На противагу іншим президентам світу, президент Бразилії Жаїр Болсонару підтвердив рішення про проведення турніру «Копа Америка», незважаючи на бурхливу пандемію коронавірусу. Ж. Болсонару також заявив, що міністр охорони здоров'я готує розпорядження, яке звільнить людей, щеплених проти COVID та реконвалесцентів, від носіння масок. Ж. Болсонару заявив, що на карантині повинні бути лише заражені люди.

В Україні починає діяти загальнонаціональна програма «Здорова Україна», яка має на меті збільшення тривалості життя українців оголосив Президент України Володимир Зеленський на форумі «Україна 30. Здорова Україна». За його словами, програма спрямована на всі вікові категорії і групи населення. «Українці мають жити довше, – заявив Президент України. – Програма передбачає реформування уроків фізкультури в школі і повні медичні обстеження для осіб після 55 років кожен рік-два».

В червні 2021 року 16 % публікацій світових ЗМІ про президентів були присвячені президентським виборам. Парламент Ізраїлю обрав колишнього лівоцентристського політика Іцхака Герцога президентом країни. Посада президента в Ізраїлі в основному є церимоніальною.

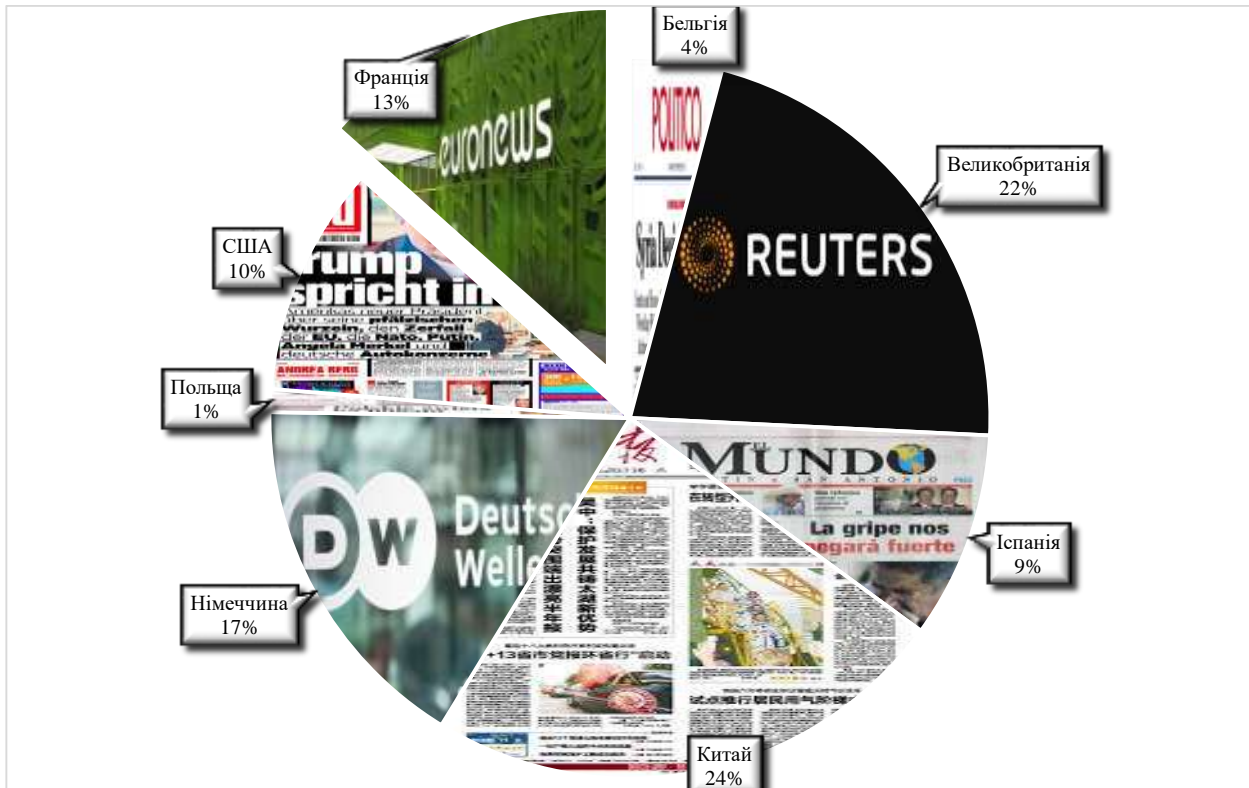
Ультраконсервативний іранський політик, глава судової влади Ірану Ібрагім Райсі переміг на президентських виборах, отримавши майже 62 % голосів виборців. Іранці проголосували на президентських виборах, на яких домінував жорсткий протеже верховного лідера Аятоли Алі Хаменеї після дискваліфікації його найсильнішого конкурента, що викликало апатію, через яку деякі виборчі дільниці в основному залишилися безлюдними, незважаючи на заклики підтримати Ісламську республіку на

виборах. І. Райсі, який знаходиться під санкціями США за участь у масових страхах політичних в'язнів в 1988 р. На загальнонаціональних виборах президента Монголії переміг голова правлячої Монгольської народної партії Ухнаагійн Хурелсух. У. Хурелсух замінить чинного президента Монголії Халтмаагійна Баттулгу, якому було відмовлено в можливості переобрання після спірних змін до конституції Монголії, що обмежували президентів одним терміном повноважень.

Поліція Нікарагуа затримала ще одного провідного опозиційного політика та потенційного кандидата в президенти, що є останнім з кроків президента Нікарагуа Даніеля Ортеги щодо нейтралізації кандидатів, які збиралися балотуватися в президенти.

Донька ув'язненого колишнього президента Перу Альберто Фухіморі спочатку очолила змагання за пост президента Перу через кілька годин після закриття виборчих дільниць під час другого туру виборів, який відбувся в розпал пандемії. Кейко Фухіморі набрала 52,9 % голосів тоді, як сільський вчитель, який перетворився на політичного діяча, Педро Кастілло мав 47 %. Однак згодом Педро Кастільйо оголосив про перемогу на перуанських виборах, хоча офіційні результати ще не оголошені. Міністерство оборони Перу було змушене опублікувати заяву «проти поширення в соціальних мережах закликів до втручання збройних сил».

Бюлетень також містить інформацію і про інші питання внутрішньої політики президентів, наприклад: коли президент Мексики Андрес Мануель Лопес Обрадор очікує, досягнення економікою Мексики передпандемічного рівня; чому президент Лівану Мішель Аун затвердив виняткову позику у 300 млрд ліванських фунтів; з якою метою президент Намібії Гаге Гейнгоб призначив робочу групу з порятунку бізнесу; чому президент Сальвадору Наїб Букеле відстоює прийняття його країною криптовалюти, як законного платіжного засобу; який вплив на турецьку ліру мають заклики президента Туреччини Реджепа Тайїпа Ердогана до зниження відсоткових ставок у найближчі місяці та який пакет законодавчих ініціатив для подолання олігархічної системи пропонує прийняти Президент України В. Зеленський.

Діаграма 8. Внутрішня політика в публікаціях про президентів в ресурсах країн (доля публікацій за період 1-30 червня 2021 року)

Внутрішньополітична діяльність президентів найбільше уваги привернула у журналістів інтернет-ЗМІ Китаю (24%), Великобританії (22%), Німеччини (17%) та Франції (13%).

ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ

АКЦІЇ ПРОТЕСТУ

Бразилія

Royo Gual, Joan. Brasil sale a la calle contra Bolsonaro y en defensa de las vacuna = [Бразильці вийшли на вулиці, протестуючи проти Ж. Болсонару, та на захист вакцин] / J. Royo Gual // El Mundo. – Madrid, 2021. – 20.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/06/20/60ce6803fdddff22b8b45fa.html>.

У головних містах Бразилії відбулися демонстрації проти уряду президента **Жаїра Болсонару** через заперечення ним пандемії Covid-19 саме тоді, коли країна перевищила межу 500 тис. смертей. Бразилія вже є другою країною у світі, яка найбільше постраждала від коронавірусу, і якщо буде мати нинішні показники (понад 1700 смертей на день), вона може обігнати США за кілька місяців. Вибори 2022 р. вже на горизонті, але багато хто не може так довго чекати, щоб усунути Ж. Болсонару від влади. Заклики про терміновий «імпічмент» або навіть судовий розгляд у Гаазькому кримінальному суді за геноцид також звучали під час демонстрацій.

Benessatto, Leonardo. Brazilians protest Bolsonaro's role in half a million COVID-19 deaths = [Бразильці протестують проти ролі Ж. Болсонару в загибелі півмільйона чоловік] / L. Benessatto // Euronews. – Lyon, 2021. – 20.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/19/us-brazil-protests>.

Тисячі людей вийшли на вулиці по всій Бразилії, звинувачуючи президента країни **Жаїра Болсонару** в тому, що він не отримав вакцини досить швидко і поставив під сумнів необхідність носіння захисних масок. За даними Міністерства охорони здоров'я, тільки 11 % бразильців повністю вакциновані і 29 % отримали першу дозу вакцини. Багато демонстрантів назвали 500 тис. загиблих геноцидом, здійсненим урядом щодо бразильського народу. Минулого місяця опитування показало, що популярність Ж. Болсонару впала до нового мінімуму: тільки 24 % бразильців заявили, що його адміністрація «хороша» або «чудова».

Губенко, Дмитро. Десятки тисяч бразильців вийшли на протест проти Ж. Болсонару / Д. Губенко // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 20.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3vEvv>.

Десятки тисяч бразильців вийшли на вулиці з-понад 20 міст із протестом проти політики президента Бразилії **Жаїра Болсонару** щодо його ставлення до пандемії коронавірусу. Цього ж дня загальна кількість померлих від COVID-19 сягнула 500 тис. осіб. Більше жертв коронавірусу, згідно з офіційними даними, лише у США. Протестувальники несли плакати з кількістю померлих – «500 000», а також із гаслами «Геть Болсонару», «Уряд голоду та безробіття», «Вакцинуйте зараз». Критики закидають владі повільну масову вакцинацію та небажання застосовувати нові карантинні обмеження. У країні працюють крамниці, ресторани та бари, люди ходять вулицями без захисних масок. Водночас у більшості бразильських штатів заповненість палат

інтенсивної терапії перевищує 80 %.

Колумбія

Colombia unrest: President Duque pledges police reform after protests = [Хвилювання в Колумбії: Президент І. Дуке обіцяє реформу поліції після протестів] // BBC. – London, 2021. – 08.06. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-57378994>.

Президент Колумбії **Іван Дуке Маркес** пообіцяв модернізувати поліцію країни та посилити нагляд за офіцерами. Це відбувається після тижнів вуличних протестів та поширених заяв про порушення прав людини. Понад 60 осіб загинуло в сутичках із силами безпеки, принаймні трьом офіцерам висунуто звинувачення у вбивстві. Насильство викликало міжнародний резонанс і потребує незалежного розслідування смертей. Минулого тижня переговори загальмувались між урядом президента І. Дуке Маркесом та групою протестувальників під назвою «Національний страйковий комітет», але, як очікується, відновляться 13 червня. У своїй заяві президент повідомив, що попросить конгрес затвердити заходи щодо модернізації поліції зі створенням нового управління з прав людини та підвищенням кваліфікації офіцерів. Також буде створено нову систему розгляду скарг, а також дисциплінарні норми для офіцерів.

БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ

Колумбія

Mikulski, Jakub. Kolumbia. Ostrzelano helikopter, którym leciał prezydent = [Колумбія. Обстріляно гелікоптер, на якому летів президент] / J. Mikulski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 26.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Spoleczenstwo/210629515-Kolumbia-Ostrzelano-helikopter-ktorym-lecial-prezydent.html>.

Гелікоптер із президентом Колумбії **Іваном Дуке Маркесом** був обстріляний. Поки що ніхто не знає, хто це зробив. «Гелікоптер, у якому ми летіли, був метою атаки», – сказав І. Дуке Маркес після посадки в місті Кукута на північному сході країни. «Наш уряд не втратить жодної хвилини в боротьбі з незаконним обігом наркотиків, тероризмом та організованою злочинністю», – наголосив президент Колумбії.

Everyone «safe» after Colombia president's helicopter attacked = [Ніхто не постраждав під час обстрілу гелікоптера президента Колумбії] // Euronews. – Lyon, 2021. – 26.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/26/everyone-safe-after-colombia-president-s-helicopter-attacked>.

Президент Колумбії **Іван Дуке Маркес** повідомив, що гелікоптер, на якому він перебував, потрапив під обстріл у регіоні, що межує з Венесуелою. Подія стала рідкісним випадком нападу на президентський літак. Президент заявив, що «боягузливий» напад не змусить його припинити боротьбу з незаконним обігом наркотиків, тероризмом і організованою злочинністю. Влада Колумбії підозрює, що за атакою стояли дисиденти з нині неіснуючих Революційних збройних сил Колумбії або повстанська Національно-визвольна армія.

Південно-Африканська Республіка

South Africa president places corruption-implicated health minister on special leave = [Президент Південно-Африканської Республіки відправив міністра закордонних справ, причетного до корупції, у спеціальну відпустку] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 09.06. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-06/09/c_139996987.htm.

Президент Південно-Африканської Республіки Матамела Сиріл Рамафоса відправив міністра закордонних справ Ц. Мхізе у спеціальну відпустку. Це відбулось після того, як департамент охорони здоров'я уклав суперечливий контракт із компанією Digital Vibes та заплатив їй понад 150 млн рандів за виконання комунікаційних робіт. Digital Vibes керують люди, які мають зв'язки з міністром охорони здоров'я та раніше працювали у відомстві. «Цей період спеціальної відпустки дасть можливість міністру брати участь у розслідуваннях щодо контрактів між Міністерством охорони здоров'я та постачальником послуг Digital Vibes», – ідеться в повідомленні президента.

Україна

Filtborg, Emil. Ukraine's Volodymyr Zelensky speeds up corruption crackdown, one oligarch at a time = [Володимир Зеленський прискорив боротьбу з корупцією] / E. Filtborg // Euronews. – Lyon, 2021. – 22.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/22/ukraine-s-volodymyr-zelensky-speeds-up-corruption-crackdown-one-oligarch-at-a-time>.

Президент України Володимир Зеленський націлений на українських олігархів, які створили «політичний, економічний вплив у ЗМІ». Президент хоче створити офіційний список олігархів країни і, серед іншого, заборонити їм робити прямі або непрямі пожертвування політичним партіям. Але це ще не все. «Ми будемо країну без олігархів ... Країну на сорок мільйонів громадян, а не на сотню з Forbes. Країна, де держава реально допомагає бізнесу, а великий бізнес живе не за рахунок державного бюджету», – підкреслив В. Зеленський у недавньому виступі.

ЕКОНОМІЧНА І ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Ліван

Lebanon's president approves loan for fuel to generate electricity = [Президент Лівану схвалив позику на паливо для виробництва електроенергії] // Reuters. – London, 2021. – 07.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/middle-east/lebanons-president-approves-loan-fuel-generate-electricity-2021-06-07/>.

Президент Лівану Мішель Аун затвердив виняткову позику у 300 млрд ліванських фунтів (200 млн дол.) для державної електроенергетичної компанії. Ліван потрапив у фінансову кризу, спричинену боргами, накопиченими з кінця громадянської війни 1975–1990 рр., унаслідок чого країна намагається знайти достатню кількість іноземної валюти для оплати пального та іншого основного імпорту. Ухвалення позики президентом відбулося після зустрічі з тимчасовим прем'єр-міністром та провідними політиками, які займаються економічною політикою для усунення перешкод, що затримали виплату коштів.

Мексика

Mexican president says has no plans to hike taxes = [Президент Мексики сказав, що не планує підвищувати податки] // Reuters. – London, 2021. – 16.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/americas/mexican-president-says-will-not-hike-taxes-2021-06-15/>.

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** заявив, що не буде направляти в конгрес жодних ініціатив щодо збільшення податків, надаючи тим самим докази того, що запланована фіскальна реформа його уряду буде скромною. «Важливо пояснити, що не буде реформ, які пропонує виконавча влада для збільшення податків», – сказав А. М. Лопес Обрадор на черговій урядовій пресконференції. Міністерство фінансів відзначило фіскальний ремонт із найнижчим рівнем податків у групі промислових країн Організації економічного співробітництва та розвитку. Але, намагаючись захистити економічне відновлення та уникнути хвилювань щодо податків, уряд пом'якшив заплановану реформу. А. М. Лопес Обрадор пообіцяв не вводити нових податків або підвищень протягом перших трьох років свого шестирічного терміну. Заступник міністра фінансів заявив, що уряд не планує збільшення податків у фіскальній реформі, але розгляне можливість усунення прогалин, зробить оподаткування більш ефективним та розширить податкову базу.

Esposito, Anthony. Mexico's president sees faster return to pre-pandemic economy = [Президент Мексики бачить більш швидке повернення економіки до передпандемічного рівня] / A. Esposito // Euronews. – Lyon, 2021. – 18.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/18/us-mexico-economy-gdp>.

Президент **Андрес Мануель Лопес Обрадор** очікує, що в третьому кварталі 2021 р. економіка Мексики досягне передпандемічного рівня. Віра президента у швидке відновлення більш оптимістична, ніж останні прогнози центрального банку. «Без сумніву, до третього кварталу цього року ми вже будемо (на рівнях), на яких були до пандемії», – сказав А. М. Лопес Обрадор на пресконференції. За попередніми оцінками, опублікованими національним статистичним агентством INEGI, економіка Мексики зросла на 24,8 % в травні порівняно з тим самим місяцем 2020 р., оскільки відновлення після спаду, посиленого пандемією коронавірусу, набирало обертів.

Mexico to recover full economic activity in Q3, president affirms = [Мексика відновлює повну економічну активність у третьому кварталі, підтверджує президент] // Xinhua. – Brijing, 2021. – 19.06. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-06/19/c_1310016111.htm.

Економіка Мексики відновить повну активність у третьому кварталі 2021 р., досягнувши рівня до COVID-19 більше року тому, заявив президент **Андрес Мануель Лопес Обрадор**. «Безсумнівно, до третього кварталу цього року ми повернемося туди, де були до пандемії», – сказав А. М. Лопес Обрадор журналістам у Національному палаці в Мехіко. Під час щоденної пресконференції президент також зазначив, що за останніми прогнозами зростання мексиканської економіки до 2021 р. становитиме до 6%. «Економіка Мексики дуже добре відновлюється, і це нам не коштувало багато в матеріальному плані. Це нам коштувало багато в людському плані, але в економічному

відношенні ми оздоровлюємося», – додав президент.

Намібія

Namibian president appoints business rescue team for COVID-19 ravaged economy = [Президент Намібії призначив групу з порятунку бізнесу економіки, яка руйнується COVID-19] // Reuters. – London, 2021. – 29.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/article/idUSL2N2OB1VX>.

Президент Намібії **Гаре Гейнгоб** призначив робочу групу з порятунку бізнесу з 11 членів, яка переглядатиме законодавство щодо бізнесу та неплатоспроможності з метою порятунку підприємств, які перебувають у фінансовій кризі. Південноафриканська держава, економіка якої залежна від видобутку та туризму, була спустошена пандемією COVID-19 і наразі перебуває в розпалі третьої хвилі пандемії, котра загрожує знищити більше бізнесу. Цільова група, до складу якої входять особи, які мають навички та досвід у галузі корпоративного управління, банківської справи, законодавства, складання законопроектів та підприємництва, розпочне свою роботу 1 липня строком на вісім місяців.

Перу

Peru's Castillo says to respect central bank autonomy if he wins presidency = [П. Кастільйо з Перу заявляє, що він буде поважати автономію центрального банку, якщо стане президентом] // Reuters. – London, 2021. – 08.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/americas/perus-castillo-says-respect-central-bank-autonomy-if-he-wins-presidency-2021-06-07/>.

Кандидат у президенти Перу Педро Кастільйо заявив, що поважатиме автономію центрального банку держави, якщо він переможе на виборах. Цей крок спрямований на заспокоєння на ринку через підрахунок голосів. П. Кастільйо мав слабку перевагу у 50,26 % проти 49,74 % конкурента-консерватора К. Фухіморі, за підрахунком майже 96 % голосів. У своїй заяві П. Кастільйо повідомив, що його економічний план буде поважати ринкову економіку, яка сприяла швидкому зростанню економіки світового виробника міді № 2 за останнє десятиліття. «Ми повторюємо, що ми не враховували націоналізацію, експропріацію, конфіскацію заощаджень, обмінний контроль, контроль цін або заборону на імпорт у своєму економічному плані», – заявили в кампанії П. Кастільйо. Син селянських фермерів П. Кастільйо раніше пообіцяв домагатися перегляду конституції Перу та законів про видобуток корисних копалин, вводячи в оману виробників міді та місцеві ринки, які різко впали, коли він почав здобувати перевагу на перегонах.

Сальвадор

El Salvador president says will discuss bitcoin law with IMF = [Президент Сальвадору зазначив, що буде обговорювати закон про біткоїни з МВФ] // Reuters. – London, 2021. – 10.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/article/idUSE1N2LH00B>.

Президент Сальвадору **Наїб Букеле** обговорить новий закон про біткоїни та інші питання на зустрічі з Міжнародним валютним фондом 10 червня. Як заявив Н. Букеле, він пояснить МВФ, що прийняття його країною криптовалюти як законного платіжного засобу не змінить макроекономіку Сальвадору.

Arnold, Tom. El Salvador bitcoin plan «bulletproof», president says = [Біткоїн-план Сальвадору «куленепробивний», вважає президент] / Т. Arnold // Reuters. – London, 2021. – 23.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/business/el-salvador-bitcoin-plan-bulletproof-president-says-2021-06-23/>

Президент **Наїб Букеле** заявив, що Сальвадор твердо налаштований продовжувати робити біткоїн законним платіжним засобом – процес, який принесе лише невеликі ризики. Цього місяця Сальвадор став першою країною, яка прийняла біткоїн як законний платіжний засіб. В інтерв'ю Н. Букеле зазначив, що цей крок сприятиме збільшенню робочих місць та економічному розвитку в країні Центральної Америки. Він упевнений, що проєкт матиме успіх, незважаючи на те, що Світовий банк відмовився надавати технічну підтримку та висловив занепокоєння. «Це видається куленепробивним, – сказав Н. Букеле у годинному інтерв'ю. – Я майже впевнений, що це спрацює не тільки для нас, але й для людства, тому що це стрибок уперед для людства».

США

Kucharski, Bartłomiej. Amerykańskie «Superdziało» może paść ofiarą cięć budżetowych = [Американська «суперзброя» може стати жертвою скорочення бюджету] / В. Kucharski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 08.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/RADAR-Technologie/306089936-Amerykanskie-Superdzialo-moze-pasc-ofiara-ciec-budzetowych.html>

Адміністрація президента США **Джо Байдена** представила повний проєкт бюджету США на 2022 фінансовий рік. Пентагон отримає 715 млрд дол. на свої потреби, якщо Конгрес погодиться. Це багато, проте буде потреба скоротити деякі вже реалізовані проєкти. Однією з жертв, швидше за все, стане програма будівництва SLRC. Наразі технологія тестується армією США. Роботи над проєктом мають бути припинені до кінця цього року. Це означає економію понад 70 млн дол. лише у 2022 фінансовому році. Заощаджені гроші будуть використані для фінансування інших програм. Наприклад, розробка нових засобів зв'язку, нових боєприпасів великої дальності тощо. Для порівняння, у 2020 та 2021 фінансових роках на реалізацію програми SLRC було виділено 124,6 млн дол. Уже розроблені рішення повинні бути використані в інших програмах.

Танзанія

Tanzania to revive Bagamoyo port project: president = [Танзанія відродить проєкт порту Багамої] // Xinhua. – Brijing, 2021. – 26.06. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-06/26/c_1310029697.htm

Президентка Танзанії **Самія Сулуху-Хассан** заявила, що тривають дискусії щодо відродження портового проєкту Багамої. «Проєкт порту Багамої повинен реалізовуватися на благо країни», – сказала президентка на засіданні Танзанійської національної ділової ради. За її словами, уряд також відроджує інші флагманські проєкти, включаючи проєкти з видобутку вугілля та залізної руди у Мчучума та Ліганга на півдні Танзанії. Президентка виявила намір уряду відродити проєкт порту, реагуючи на заклик Фонду приватного сектору Танзанії (TPSF).

Туреччина

Turkish currency drops to record low after president's rate cut urge = [Турецька валюта падає до рекордно низьких рівнів після намірів президента знизити курс] // Xinhua. – Brijing, 2021. – 02.06. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-06/02/c_139985311.htm.

Турецька ліра знизилася до мінімуму за весь час після того, як президент **Реджеп Тайїп Ердоган** закликав до зниження відсоткових ставок у найближчі місяці. «Нам, звичайно, потрібно знизити відсоткові ставки», – сказав Р. Т. Ердоган у телевізійному інтерв'ю, зазначивши, що обговорював це питання з головою центрального банку. Після його зауваження ліра знизилася до рекордно низького рівня – 8,77 щодо долара перед тим, як зросла на 8,63. Президент Туреччини Р. Т. Ердоган заявив, що зниження ставок зніме навантаження на інвестиції, висловивши надію на зниження ставок у липні та серпні 2021 р.

Turkish president lays foundation for Canal Istanbul = [Президент Туреччини закладає основи для Стамбульського каналу] // Xinhua. – Brijing, 2021. – 26.06. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-06/26/c_1310029683.htm.

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** заклав основи Стамбульського каналу, який з'єднав би Чорне і Мармурове моря. Виступаючи на церемонії відкриття будівництва, Р. Т. Ердоган заявив, що Стамбульський канал значно пом'якшить інтенсивний рух 30-кілометровою протокою Босфор, однією з найбільш жвавих водних шляхів у світі, яка розділяє азійську та європейську частини Стамбула. Турецький лідер зазначив, що велика кількість вантажних суден, які щодня проходять через протоку з різними навантаженнями, є значним ризиком для міста. «Прогнози показують, що кількість суден, які пройдуть через Босфор у 2050 р., досягне 78 тисяч», – зазначив він, додавши, що пропускна здатність Босфору для безпечного проходу за рік становить 25 тис.

Україна

Губар, Олена. Деолігархізація: В. Зеленський обіцяє рівні правила для всіх / О. Губар // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 15.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uwiq>.

Президент України **Володимир Зеленський** закликав, на основі його законопроекту про олігархів, якнайшвидше розробити пакет законодавчих ініціатив для подолання олігархічної системи. «Суть цього кола проста: олігархи накопичують незаконний капітал – частина цього капіталу йде на створення, просування і подальше утримання політиків різного рівня, чиновників задля примноження того незаконного капіталу, частина з якого знову йде на утримання тих самих політиків і чиновників. І олігархи, і політики, і політики-олігархи розраховували, що цей двигун працюватиме вічно», – сказав В. Зеленський під час виступу на форумі «Україна 30. Економіка без олігархів». Він зазначив, що олігархи, користуючись слабкістю держінституцій і системною корупцією, за безцінь отримували ресурси, активи та преференції для власного збагачення та використовують ці статки проти України. «Відтепер буде інакше. Усе, що ми хочемо – зрозумілих, прозорих, рівних і єдиних правил для всієї України. Неважливо – ти маленький підприємець, фермер, великий магнат або іноземний інвестор.

Рівні правила для всіх», – заявив В. Зеленський.

Франція

Macron aims for 10 European tech giants valued at €100B by 2030 = [Е. Макрон націлений на 10 європейських технічних гігантів вартістю 100 млрд євро до 2030 р.] // **POLITICO.** – Brussels, 2021. – 15.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/macron-aims-for-10-european-tech-giants-valued-at-e100b-by-2030/>.

Президент Франції **Емманюель Макрон** хоче розвинути 10 європейських технологічних гігантів на суму 100 млрд євро до 2030 р. «У Франції є запис, який дає змогу нам стверджувати, що це заслуговує на довіру», – додав Е. Макрон під час заходу в Єлисейському палаці, який зібрав європейських стартаперів. У 2021 р. у Франції було 15 стартапів на суму понад 1 млрд дол. – порівняно з трьома у 2017 р. Цей план буде врахований у цифровому порядку денному Франції для їхнього головування в Європейській раді у січні 2022 р. «Франція намагатиметься забезпечити максимум регулювання та прогресу під час свого головування в ЄС», – сказав Е. Макрон присутнім. «Немає суверенітету без місцевих чемпіонів. Перший суверенітет є промисловим, пов'язаним із бізнесом. Другий – це регулювання, і вони йдуть поруч. Без регулювання немає стандартів», – зазначив Е. Макрон.

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Нігерія

Nigeria says it suspends Twitter days after president's post removed = [Нігерія заявляє, що призупиняє роботу Twitter через кілька днів після видалення посту президента] // **Reuters.** – London, 2021. – 05.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/technology/nigeria-indefinitely-suspends-twitter-operations-information-minister-2021-06-04/>.

Нігерія заявила, що на невизначений термін призупинила діяльність Twitter через два дні після того, як гігант соціальних мереж видалив пост президента **Мухаммаду Бухарі**, який загрожував покаранням регіональним сепаратістам. Міністр інформації Нігерії заявив, що уряд діяв через «наполегливе використання платформи для діяльності, яка може підірвати корпоративне існування Нігерії». Він не уточнив, у якій формі відбуватиметься призупинення, і не надав більше подробиць щодо підризу діяльності. На запитання про деталі призупинення помічник міністра заявив Reuters: «Зачекайте і побачите, як усе складеться». Станом на 5 червня, вебсайт Twitter був недоступний у Нігерії на деяких мобільних операторах, тоді як його програма та вебсайт працювали на інших. Другого червня американська технологічна фірма заявила, що публікація М. Бухарі з погрозою покарати групи, які звинувачуються в атаках на урядові будівлі, порушила політику Twitter щодо «жорстокої поведінки».

ІМПІЧМЕНТ ПРЕЗИДЕНТА

Албанія

Albanian MPs have just voted to impeach their president. Here's why = [Албанські депутати проголосували за імпічмент свого президента] //

Euronews. – Lyon, 2021. – 09.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/09/albanian-mps-have-just-voted-to-impeach-their-president-here-s-why>.

Албанські депутати проголосували за імпічмент лідера своєї країни, президента Іліру Меті. Голосування було проведене після того, як слідчий комітет рекомендував усунути президента з посади на рік раніше, ніж закінчується термін його повноважень. І. Мета був звинувачений у порушенні конституції через невиконання своїх обов'язків щодо забезпечення національної єдності, підтримавши опозицію на недавніх виборах. Президент Албанії назвав процес, з яким він зіткнувся, «незаконним». Він стверджував, що асамблея не мала повноважень проводити розслідування в перехідний період.

ДОСТРОКОВЕ ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ

Албанія

Albania's parliament votes to sack president = [Парламент Албанії голосує за звільнення президента] // Reuters. – London, 2021. – 09.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/europe/albanias-parliament-votes-sack-president-2021-06-09/>.

Парламент Албанії проголосував за відставку президента **Іліра Меті** за заяви, які, за словами правлячої партії, закликають до насильства і порушують конституцію. 104 із 140 депутатів парламенту проголосували за звільнення І. Меті більше ніж за рік до закінчення терміну його повноважень. Це сталося вперше в Албанії з часу запровадження багатопартійної системи у 1991 р. Очікується, що Конституційний суд, затвердження якого необхідне для оформлення рішення парламенту, винесе вердикт протягом трьох місяців. Соціалістична партія, яка була переобрана в квітні, звинуватила І. Мету в розпалюванні насильства через його підтримку опозиційних партій, які заявляли перед парламентськими виборами, що вони будуть сфальсифіковані. У результаті перестрілки між прихильниками двох основних партій, соціалістів та демократів, за чотири дні до виборів загинула одна людина, а четверо були поранені.

The Latest: Albania's lawmakers impeach President Meta = [Депутати Албанії проголосували за імпічмент президента І. Меті] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 10.06. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-06/10/c_139999281.htm.

Албанські депутати проголосували на позачерговому пленарному засіданні в парламенті за імпічмент президента **Іліра Меті**, якого звинувачують у порушенні конституції країни. Проголосували: 104 – «за», сім – «проти» і троє утрималися. 49 депутатів-соціалістів створили комітет для розслідування діяльності І. Меті під час виборів. На думку комітету, І. Мета своїми заявами та діями «серйозно порушив конституцію». Президента звинуватили в розпалюванні ненависті та насильства в країні, підданні життя людей ризику, втручанню та залякуванню державних установ, шкоді іміджу, репутації та відносинам країни зі стратегічними партнерами, а також у відкритій підтримці опозиційних партій.

ІНАВГУРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА

Малі

Mali coup leader Goita sworn in as interim president and appoints PM = [Лідер перевороту в Малі Ассімі Гойта приведений до присяги] // Euronews. – Lyon, 2021. – 07.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/07/us-mali-politics>.

Ассімі Гойта – малійський військовий офіцер, керівник Національного комітету порятунку військової хунти, яка захопила владу в колишнього президента **Ібрагіма Бубакара Кейти** вже був оголошений Конституційним судом Малі тимчасовим президентом країни, але формально був приведений до присяги під час церемонії в столиці Бамако. Протягом декількох годин він призначив лідера опозиції і колишнього міністра Ч. Майга прем'єр-міністром, згідно з указом, оголошеним на державному телебаченні. «Ситуація дає нам можливість повернути процес переходу в бажаному для народу напрямі», – сказав на інавгурації А. Гойта. Він додав, що прихильний здійсненню «дій, необхідних для успіху перехідного періоду, зокрема, справедливих і прозорих виборів, які пройдуть згідно з графіком».

Mali coup leader Goita sworn in as interim president and appoints PM = [Лідер державного перевороту в Малі А. Гойта склав присягу, ставши тимчасовим президентом, і призначив прем'єр-міністра] // Reuters. – London, 2021. – 07.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/mali-coup-leader-assimi-goita-sworn-transitional-president-2021-06-07/>.

Ассімі Гойта, малійський полковник, який скинув двох президентів за останні дев'ять місяців, заявив, що буде головувати під час перехідного періоду до проведення демократичних виборів, оскільки він склав присягу як тимчасовий президент. А. Гойта, 38-річний командир спецназу, вже був проголошений президентом Конституційним судом у травні після відсторонення **Ба Ндау**, але офіційно склав присягу 7 червня під час церемонії в столиці Бамако. За кілька годин він призначив лідера опозиції та колишнього міністра прем'єр-міністром, згідно з указом, прочитаним на державному телебаченні. Було відразу зрозуміло, наскільки призначення прем'єра задовольнить заклики сусідів Малі та військових союзників, таких як Франція та США, до створення уряду під керівництвом цивільних осіб. Ці країни, побоюючись, що політичне потрясіння може підірвати боротьбу проти повстанців-ісламістів у регіоні Сахель, також наполягають на тому, щоб вибори відбулись у лютому наступного року, як це було заплановано. «Ситуація дає нам можливість повернути процес переходу у бажаний для людей напрям», – сказав А. Гойта, який змінив камуфляжну форму на темно-сіру офіцерську форму і жовтий пояс під час інавгурації.

Монголія

Mongolian president-elect sworn in = [Обраний монгольський президент прийняв присягу] // Xinhua. – Brijing, 2021. – 15.06. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/asiapacific/2021-06/25/c_1310027252.htm.

Новообраний президент Монголії **Ухнаагійн Хурелсух** прийняв присягу в Державному домі. Згідно з новою конституційною поправкою, У. Хурелсух, який здобув переконливу перемогу на чергових президентських виборах, відбудуватиме один шестирічний термін замість попереднього чотирирічного терміну, що може поновлюватися. Обраний президент – колишній прем'єр-міністр і колишній голова

правлячої Монгольської народної партії.

КОРУПЦІЯ

Коста-Рика

Adviser to Costa Rica's president resigns amid growing bribery scandal = [Радник президента Коста-Рики подав у відставку на тлі зростаючого скандалу з підкупом] // Reuters. – London, 2021. – 15.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/americas/adviser-costa-ricas-president-resigns-amid-growing-bribery-scandal-2021-06-15/>.

Радник президента Коста-Рики **Карлоса Альварардо Кесади К. Сальдарріага** подав у відставку після того, як судові чиновники заявили, що він перебуває під слідством за його передбачувану роль у схемі хабарництва, яка зачіпала чиновників та топ-бізнесменів. К. Сальдарріага, який консультує президента з питань інфраструктури, розслідується у зв'язку зі схемою, за якою гроші, машини та сексуальні послуги пропонувалися в обмін на вигідні контракти на будівництво та обслуговування доріг. К. Сальдарріага, який заперечує звинувачення, заявив, що покидає свою посаду, щоб присвятити себе самозахисту. «Я можу стверджувати, що я не вчинив жодного злочину і що жодного разу не отримував вигоду за свою роботу», – зазначив найвищий радник президента.

МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА

Туніс

Joly, Josephine. Europe must tackle the real causes of migration, says Tunisia's president = [Президент Тунісу заявив, що Європа повинна боротися зі справжніми причинами міграції] / J. Joly // Euronews. – Lyon, 2021. – 05.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/05/no-security-unless-we-eliminate-the-real-causes-of-illegal-immigration-said-tunisia-s-pres>.

Президент Туніської Республіки **Каїс Саїд** попередив, що Європа може зупинити потік мігрантів, що досягають її берегів, тільки допомагаючи поліпшити умови в країнах, у які вони їдуть. К. Саїд сказав Euronews, що «підхід до міграції, який стосується тільки безпеки – запобігання потрапляння людей у Європу – у кінцевому підсумку не допоможе приборкати міграційну хвилю». Багато нелегальних мігрантів, які прибувають до Європи з Тунісу і Північної Африки, експлуатуються злочинними організаціями: вони змушені працювати нелегально, що порушує їхні права як біженців, тому абсолютно необхідно боротися з мережами торгівлі людьми у Європі.

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Нігерія

Nigeria's president threatens rebels amid rising violence in southeast = [Президент Нігерії погрожує повстанцям на тлі зростання насильства на південному сході] // Reuters. – London, 2021. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/nigerias-president-threatens-rebels-amid-rising-violence-southeast-2021-06-01/>.

Президент Нігерії **Мухаммаду Бухарі** наголосив, що люди, які пропагують повстання в Нігерії, стикнуться з «грубим шоком», підвищуючи ймовірність жорстоких заходів проти наростаючого насильства на південному сході, зокрема підпали поліцейських відділків та виборчих бюро. Сили безпеки вже борються з кримінальними бандами на північному заході, які здійснюють масові викрадення людей з метою викупу, повстаннями ісламістів на північному сході та піратством у Гвінейській затоці біля південного узбережжя Нігерії. Протягом останніх місяців виборчі бюро та відділення поліції були спалені на південному сході – регіоні, де озброєні банди здійснили серію вбивств поліцейських, що спричинило поліцейську спецоперацію в травні.

Boko Haram: Nigerian president admits failure to end violence = [«Боко харам»: Президент Нігерії визнає, що не припинив насильство] // BBC. – London, 2021. – 13.06. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/world-africa-57452166>.

Президент Нігерії **Мухаммаду Бухарі** визнав, що йому не вдалося покласти край насильству в країні, обіцянку, яку він дав, коли був обраний у 2015 р. У своєму телезверненні він зазначив, що боротьба з ісламістськими бойовиками на півночі призвела до поширення насильства на інші території. М. Бухарі висловив свої «щирі співчуття» сім'ям жертв. Ісламістська група «Боко Харам», яка розпочала повстання у 2009 р., посилила напади в останні місяці. Після обрання у 2015 р. президент М. Бухарі заявив, що група була «технічно розгромлена» внаслідок наступу армії. Але з початку цього року на північному сході було здійснено десятки нападів, бойовики захопили низку військових баз та міст, з яких було викрадено зброю, продукти та ліки.

Україна

Думанська, Марія. В. Зеленський заявив, що про «вагнерівців» у Білорусі О. Лукашенку розповів він / М. Думанська // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 25.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3vXMg>.

Президент України **Володимир Зеленський** заявив, що глава ОПУ А. Єрмак не причетний до зриву так званої операції щодо затримання «вагнерівців». В. Зеленський назвав ідею такої операції «ідеєю інших країн». «До пана А. Єрмака нуль питань у СБУ (...) Ми з вами бачили, що відбулося в Білорусі, як посадили літак, чим це закінчилося. Чим закінчуються такі випадки (...), до якої ізоляції країни призводять такі спецоперації. Це точно не була наша операція. Я точно розумію, що ідея цієї операції – це була ідея інших країн», – сказав лідер України. За словами В. Зеленського, востаннє він спілкувався з **Олександром Лукашенком** щодо «вагнерівців», яких затримали в Білорусі і потім передали Росії. За словами В. Зеленського, О. Лукашенко запевняв, що «не підведе» і «розбереться». «Я був упевнений, що він передасть нам цих убивць, але потім відбулось те, що відбулось, і це була моя остання з ним розмова», – зазначив В. Зеленський.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Аргентина

«Tremendous voracity» of COVID-19 a concern, says Argentine president = [Президент Аргентини заявив, що «надзвичайна ненаситність» COVID-19

викликає занепокоєння] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 09.06. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-06/09/c_139997164.htm.

Президент Аргентини **Альберто Фернандес** висловив занепокоєння «величезною ненаситністю» COVID-19 у деяких частинах країни. «Пандемія ще далеко не закінчена. Ми перебуваємо в середині бою. Вакцина дуже допомагає, але вона робить не все», – сказав президент під час заходу в місті Мерседес, приблизно в 100 км на захід від Буенос-Айреса. «Уряд розглядає заходи, щоб варіант коронавірусу, вперше виявлений в Індії, «не потрапив до Аргентини і не зіпсував усю роботу, яку ми зробили до цього часу», – сказав А. Фернандес. – Ми стурбовані пандемією у внутрішній частині країни, де вона демонструє надзвичайну ненаситність».

Бразилія

Copa America: Brazil's president defends decision to host = [Кopa Америка: Президент Бразилії підтвердив рішення про проведення турніру] // BBC. – London, 2021. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-57325343>.

Президент Бразилії **Жаїр Болсонару** підтвердив рішення про проведення турніру «Кopa Америка», незважаючи на бурхливу пандемію коронавірусу. Поширена критика пролунала після того, як Південноамериканська футбольна асоціація заявила, що Бразилія буде організатором заходу, який повинен розпочатися наступного тижня. Суддя Верховного суду зобов'язав президента Ж. Болсонару надати більше інформації про це рішення. Бразилія сильно постраждала від пандемії, через яку вже загинуло майже 463 тис. людей. Ж. Болсонару заявив, що рішення не буде винесене на обговорення і що турнір, у якому беруть участь гравці з Південної Америки, не становить ризику для здоров'я. Він сказав, що спілкувався з міністром охорони здоров'я, і вони домовились про проведення заходу. «Ми повинні жити. Що стосується мене і всіх міністрів, включаючи міністра охорони здоров'я, це все вирішено», – сказав Ж. Болсонару своїм прихильникам у Бразилії. «Із самого початку я говорив про пандемію: я шкодую про смерті, але нам доведеться жити», – додав він. Ж. Болсонару оголосив, що матчі прийматимуть чотири штати, проте вболівальники не зможуть узяти участь у турнірі. Щонайменше шість штатів заявили, що не будуть проводити матчі через пандемію.

Bartkiewicz, Artur. Koronawirus. Brazylia: Zaszczepieni i ozdrowieńcy zdejmą maski = [Коронавірус. Бразилія: Вакциновані та ті, хто перехворів, знімуть маски] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 11.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Koronawirus-SARS-CoV-2/210619904-Koronawirus-Brazylia-Zaszczepieni-i-ozdrowiency-zdejma-maski.html>.

Президент Бразилії **Жаїр Болсонару** заявив, що міністр охорони здоров'я готує розпорядження, яке звільнить людей, щеплених проти COVID та реконвалесцентів, від носіння захисник масок. Ж. Болсонару також заявив, що «карантин призначений для тих, хто заражений». Міністр охорони здоров'я М. Кейрога заявив, що президент попросив його розслідувати використання захисник масок у Бразилії. Однак, виступаючи перед комітетом сенату, міністр довів, що маски слід використовувати для зупинки передачі коронавірусу SARS-CoV-2. М. Кейрога також заявив, що немає доказів того, що гідроксихлорохін – препарат, який, за словами Ж. Болсонару, зменшив кількість смертей

від COVID у Бразилії, є ефективним при лікуванні пацієнтів із COVID.

Brazil plans to allow vaccinated people to not wear face masks = [Бразилія планує дозволити вакцинованим людям не носити маски для обличчя] // Euronews. – Lyon, 2021. – 11.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/11/us-health-coronavirus-brazil>.

Президент Бразилії **Жаїр Болсонару**, який виступав проти ізоляції і соціального дистанціювання, незважаючи на те, що в його країні стався другий за величиною спалах коронавірусу, у своєму виступі сказав, що карантин повинен застосовуватися тільки для інфікованих людей. Під час щотижневої інтернет-трансляції для своїх прихильників Ж. Болсонару захищав використання гідроксихлорохіну при лікуванні пацієнтів з COVID-19. Бразильська програма вакцинації повільно зсувається з мертвої точки, і комісія сенату з розслідування з'ясовує, чи не затримував Ж. Болсонару, скептик щодо вакцин, своєчасну їхню поставку. За даними Міністерства охорони здоров'я, лише 23,6 % населення Бразилії отримали першу дозу і тільки 10,2 % були повністю вакциновані двома дозами.

Brazil's Bolsonaro asks Pfizer to speed up COVID vaccine delivery = [Бразильський президент Ж. Болсонару просить Pfizer прискорити доставку вакцини проти COVID] // Euronews. – Lyon, 2021. – 15.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/15/us-health-coronavirus-brazil-pfizer>.

Президент Бразилії **Жаїр Болсонару** звернувся до Pfizer Inc з метою прискорити національну програму вакцинації. Запит є поворотним моментом для Ж. Болсонару, який, згідно з показаннями сенатської комісії, що розслідує затримки з вакцинацією країни у 2020 р., проігнорував пропозиції щодо вакцини від Pfizer. Ж. Болсонару провів телефонну конференцію з виконавчим директором Pfizer Brasil М. Дієз і виконавчим директором Pfizer у Латинській Америці К. Мурільо з проханням перенести заплановані поставки вакцини COVID-19 із кінця 2021 р. на червень.

Демократична Республіка Конго

Congo president says Kinshasa hospitals «overwhelmed» by coronavirus = [Президент Конго заявив, що лікарні Кіншаси «забиті» хворими на коронавірус] // Euronews. – Lyon, 2021. – 12.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/12/us-health-coronavirus-congo>.

Демократичну Республіку Конго вразила третя хвиля захворювання на коронавірус. «Я збираюся вжити рішучих заходів, щоб упоратися з цим спалахом хвороби. Зокрема, ми говоримо про індійський варіант», – сказав президент країни **Фелікс Чісекеді**, маючи на увазі варіант «Дельта», який був уперше виявлений в Індії. Конго відклало кампанію вакцинації більш ніж на місяць через побоювання з приводу дуже рідкісних побічних ефектів від щеплення AstraZeneca. З моменту початку кампанії 19 квітня було введено менше 30 тис. доз. Експерти кажуть, що в Конго брак тестів означає, що офіційні цифри, швидше за все, будуть занижені. Вони також говорять, що лікарні погано обладнані для боротьби з новою хвилею вірусу.

Congo president says Kinshasa hospitals «overwhelmed» by coronavirus = [Президент Конго повідомив, що лікарні Кіншаси «переповнені» хворими на коронавірус] // Reuters. – London, 2021. – 13.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/article/idUSKCN2DS1HF>.

Президент **Фелікс Чісекеді** заявив, що лікарні в столиці Демократичної Республіки Конго, Кіншаса, «переповнені» через зростання кількості заражень COVID-19. Як і в багатьох африканських країнах, у Конго офіційно зареєстровано порівняно мало випадків захворювання. Але вірус спричинив смерть відомих політиків, а низький рівень вакцинації зробив країну вразливою до більш заразних штамів. 11 червня медичні службовці зафіксували 254 підтверджених випадки захворювання на COVID-19, що є одним із найвищих щоденних показників з моменту початку пандемії. Загалом у Конго зареєстровано 35 тис. випадків та 830 смертей. «Я збираюся вжити рішучих заходів для боротьби з цим зростанням хвороби. Ми говоримо, зокрема, про індійський штам», – сказав Ф. Чісекеді, маючи на увазі штам «Дельта», який уперше був виявлений в Індії і є дуже інфекційним. Президент не уточнив, яких заходів планує вжити.

Еквадор

Ecuador launches 100-day vaccine plan, president recognizes challenges = [Еквадор запуснув 100-денний план вакцинації, президент визнає проблеми] // Euronews. – Lyon, 2021. – 01.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/01/us-health-coronavirus-ecuador>.

Еквадор запуснув план вакцинації 9 млн чоловік від коронавірусу за 100 днів, що є частиною недавно затвердженого плану президента **Гільєрмо Ласо** щодо поживлення економіки шляхом боротьби з пандемією. «Усі наші логістичні зусилля будуть успішними, коли в нас будуть вакцини», – сказав президент, представляючи план. Г. Ласо також попросив Організацію Об'єднаних Націй прискорити доставку вакцин у рамках ініціативи COVAX, призначеної для вакцинації бідних країн. Міністерство охорони здоров'я заявило, що Еквадор уже отримав близько 3,5 млн доз вакцин Pfizer Inc, Sinovac і AstraZeneca Plc.

Ecuador launches 100-day vaccine plan, president recognizes challenges = [Еквадор запускає 100-денний план вакцинації, президент визнає виклики] // Reuters. – London, 2021. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/business/healthcare-pharmaceuticals/ecuador-launches-100-day-vaccine-plan-president-recognizes-challenges-2021-06-01/>.

Еквадор розпочав план вакцинації 9 млн громадян проти коронавірусу за 100 днів, що є частиною нещодавно оголошеного плану президента Гільєрмо Ласо щодо відродження економіки шляхом боротьби з пандемією. Г. Ласо визнав, що країні потрібно придбати додаткові дози за кордоном, щоб досягти цієї мети і сказав, що уряд веде переговори з Росією щодо придбання близько 18 млн доз вакцини «Спутник V». «Усі наші логістичні зусилля будуть успішними, як тільки ми отримаємо вакцини, – сказав Г. Ласо, представляючи план. – Це терміново, і ми залежимо від вакцин із-за кордону». Еквадор розпочав кампанію щеплення в січні, але адміністрація колишнього президента **Леніна Морено** просувалася повільно через проблеми з матеріально-технічним забезпеченням, звинувачення в кумівстві при розподілі вакцин та частій зміні вищих посадових осіб з охорони здоров'я. Г.

Ласо, консервативний ексбанк'єр, який вступив на посаду 24 травня, заявив, що також просив ООН прискорити доставку вакцин у рамках ініціативи COVAX, призначеної для доставки вакцин у бідні країни.

Кенія

Miriri, Duncan. Kenya to start receiving 13 million J&J shots in August -president = [Кенія почне отримувати 13 мільйонів вакцин J&J у серпні] / D. Miriri // Reuters. – London, 2021. – 29.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/article/idUSKCN2E51GE>.

Кенія отримає першу партію з 13 млн доз вакцин проти COVID-19 від компанії Johnson & Johnson у серпні, заявив президент **Ухуру Кеніятта**, намагаючись пришвидшити процес вакцинації в країні. Як і інші країни континенту, східноафриканська країна намагається забезпечити вакцинами своїх громадян, щоб дозволити їй повністю зняти обмеження, спрямовані на стримування пандемії. За даними Міністерства охорони здоров'я, лише 1 млн кенійців із 47 млн зробили перше щеплення, і лише 300 тис. повністю вакциновані. «У результаті угоди про вакцини J&J, країна прискорить свій план впровадження вакцин», – сказав У. Кеніятта у телезверненні.

Південно-Африканська Республіка

S. African president announces stricter regulations to combat COVID-19 = [Президент ПАР оголосив жорсткіші правила боротьби з COVID-19] // Xinhua. – Brijing, 2021. – 16.06. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-06/16/c_1310009770.htm.

Уряд Південно-Африканської Республіки поставить країну на третій рівень блокування через стрімке зростання кількості випадків COVID-19. Про це повідомив президент **Матамела Сиріл Рамафоса** у телезверненні. «Масовий спалах нових інфекцій означає, що ми повинні ще раз посилити обмеження на переміщення людей», – зазначив президент.

Czermiński, Jakub. Na plażę – tak, do szkoły – nie. Kolejne obostrzenia w RPA = [До пляжу – так, до школи – ні. Подальші обмеження в ПАР] / J. Czermiński // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 27.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Koronawirus-SARS-CoV-2/210629464-Na-plaze---tak-do-szkoly---nie-Kolejne-obostrzenia-w-RPA.html>.

Президент Південно-Африканської Республіки **Матамела Сиріл Рамафоса** заявив, що обмеження, введені у зв'язку з коронавірусом SARS-CoV-2, будуть посилені протягом двох тижнів. Обмеження включають, серед іншого, заборону зібрань та продажу алкоголю. «Необхідні додаткові обмеження, – сказав президент ПАР у своєму виступі. – Ми зосереджені на обмеженні контактів між людьми, зберігаючи економіку».

США

Paun, Carmen. Biden drops AstraZeneca vaccine from latest donation = [Д. Байден припиняє жертвувати вакцину AstraZeneca] / C. Paun // POLITICO. – Brussels, 2021. – 21.06. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/06/21/biden-astrazeneca-vaccine-donation-scrapped-495342>.

Адміністрація **Джо Байдена** оголосила про подальші плани спільного

використання вакцин проти коронавірусу зі світом, але вона більше не буде негайно надсилати дози вакцини AstraZeneca через проблеми на заводі. Адміністрація детально розробила плани розподілу 55 млн доз в інші країни, які будуть повністю надходити за рахунок американських поставок трьох вакцин, дозволених FDA для екстреного використання. Повідомлення означає скасування початкових планів адміністрації Д. Байдена розподілити 60 млн доз вакцини AstraZeneca, яка ще не дозволена для використання в США, а країна тим часом налагодила постійне постачання інших вакцин, що використовуються в американській кампанії щеплення.

Танзанія

Tanzania says embassies, international agencies can import COVID-19 vaccines = [Танзанія заявила, що посольства та міжнародні агентства можуть імпортувати вакцини проти COVID-19] // Reuters. – London, 2021. – 04.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/tanzania-says-embassies-international-agencies-can-import-covid-19-vaccines-2021-06-04/>.

Танзанія заявила, що посольства та міжнародні агентства можуть імпортувати вакцини проти COVID-19, щоб прищепити персонал проти коронавірусу. Цей крок є частиною більш активного підходу до боротьби з хворобою після смерті в березні президента **Джона Магуфулі**, який недооцінив пандемію і висловлював скептицизм щодо вакцин. Про це стало відомо після того, як експерти представили президентці **Самії Сулуху-Хассан** план, включаючи випуск вакцин у країні. «Президентка Самія (Сулуху-Хассан) заявила, що посольствам та міжнародним організаціям дозволено імпортувати вакцини проти COVID-19, щоб прищепити своїх громадян та персонал, задовольнити вимоги своїх країн та установ і усунути бар'єри у їхній щоденній роботі», – ідеться в повідомленні. Міністерство охорони здоров'я координуватиме імпорт вакцин для них. За даними ВООЗ, Танзанія – одна з небагатьох африканських країн, які ще не отримували вакцин. Уряд повідомив про 509 інфекцій та 21 смерть, пов'язану з коронавірусом, перш ніж припинити повідомляти про випадки у травні 2020 р. Експерти порадили уряду відновити публікацію точної статистики.

Tanzania's president urges public not to ignore pandemic = [Президентка Танзанії закликала громадськість не ігнорувати пандемію] // Reuters. – London, 2021. – 25.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/tanzanias-president-urges-public-not-ignore-pandemic-2021-06-25/>.

Президентка Танзанії **Самія Сулуху-Хассан** закликала громадськість не ігнорувати третю хвилю COVID-19 після того, як її попередник, покійний **Джон Магуфулі**, насторожив світ своїм скептичним підходом до пандемії. З моменту вступу С. Сулуху-Хассан на посаду після смерті Д. Магуфулі уряд змінив напрям діяльності, намагаючись зменшити кризу, викликану пандемією, закликаючи до соціального дистанціювання та акцентуючи увагу на носінні масок у громадських місцях. Сьогодні в Танзанії не існує програми вакцинації проти COVID-19, але країна подала заявку на приєднання до центру обміну вакцинами COVAX і чиновники, що працюють із партнерами в галузі охорони здоров'я, розробляють план розгортання вакцинації. Уряд також звернувся до Міжнародного валютного фонду з проханням виділити позику в

розмірі 571 млн дол., щоб допомогти вирішити проблеми, викликані коронавірусом.

Україна

Denmark ready to deliver 500,000 Covid-19 vaccine doses to Ukraine, Ukraine president says = [За словами Президента України, Данія готова поставити в Україну 500 тисяч доз вакцин проти Covid-19] // Reuters. – London, 2021. – 11.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/denmark-ready-deliver-500000-covid-19-vaccine-doses-ukraine-ukraine-president-2021-06-11/>.

Данія готова поставити в Україну 500 тис. доз вакцин проти COVID-19. Про це повідомили в Офісі Президента України **Володимира Зеленського** після того, як він розмовляв із прем'єр-міністеркою Данії М. Фредеріксен. У травні Данія виключила з національної програми вакцинації вакцини проти COVID-19 від AstraZeneca і Johnson & Johnson. Пізніше уряд дозволив за бажанням обирати ці вакцини у приватних компаній.

Губенко, Дмитро. В. Зеленський оголосив про запуск програми «Здорова Україна» / Д. Губенко // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 22.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3vJfu>.

В Україні починає діяти загальнонаціональна програма «Здорова Україна», яка має на меті збільшення тривалості життя українців. Про це заявив Президент України **Володимир Зеленський** на форумі «Україна 30. Здорова Україна». За його словами, програма спрямована на всі вікові категорії і групи населення. «Українці мають жити довше, – заявив президент. – Програма передбачає реформування уроків фізкультури в школі і повні медичні обстеження для осіб після 55 років кожен рік-два». Глава держави нагадав, що середня тривалість життя в Україні становить 72 роки, що ставить країну на 115-те місце у світі. Також він підкреслив, що чисельність населення держави щорічно скорочується. В. Зеленський розраховує, що нова програма посприє тому, «щоб українців народжувалося більше, а вмирало менше».

Філіппіни

Rodrigo Duterte amenaza con encarcelar a los filipinos que no se vacunen contra el Covid = [Родріго Дутерте погрожує ув'язнити філіппінців, які не щепляться проти COVID] // El Mundo. – Madrid, 2021. – 21.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/06/21/60d0e43afdddfffaaf8b4663.html>.

Президент Філіппін **Родріго Дутерте** погрожує ув'язненням людей, які відмовляються робити вакцинацію проти коронавірусу, оскільки Філіппіни борються з одним із найстрашніших спалахів в Азії, у результаті якого понад 1,3 млн випадків захворювання призвели до смерті понад 23 тис. людей. «Вибір за вами: або вакцина, або я посаджу вас до в'язниці», – сказав Р. Дутерте у телевізійній промові після повідомлень про низьку явку на вакцинацію в столиці Манілі. Коментарі Р. Дутерте суперечать коментарям медичних працівників, які заявляють, що, хоча людей закликають отримувати вакцину проти COVID-19, вона є добровільною. «Не зрозумійте мене неправильно, в цій країні криза, – сказав Р. Дутерте. – Я роздратований тим, що філіппінці не звертають уваги на уряд».

Чилі

Chilean president announces COVID-19 vaccination for adolescents = [Президент Чилі оголосив про вакцинацію COVID-19 для підлітків] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 11.06. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-06/11/c_1310001584.htm.

Президент Чилі **Себастьян Піньєра** оголосив, що підлітки у віці від 12 до 17 років можуть починати вакцинувати проти COVID-19 21 червня 2021 р. вакциною від лабораторій Pfizer-BioNTech. Інститут громадського здоров'я отримав запит від компанії Pfizer-BioNTech 20 травня 2021 р. про поширення вакцинації на цю вікову групу, яка включала інформацію з клінічного дослідження, проведеного на дітях від 12 до 16 років. «Імунізація почнеться з неповнолітніх у державних установах та закладах охорони психічного здоров'я, а також дітей із супутніми захворюваннями», – сказав С. Піньєра у відео, поширеному в соціальних мережах.

ПАРЛАМЕНТСЬКІ ВИБОРИ

Алжир

Algeria election gets low turnout amid opposition boycott = [Вибори в Алжирі мають низьку явку на тлі бойкоту опозиції] // The Associated Press. – New York, 2021. – 12.06. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/government-and-politics-africa-algeria-boycotts-health-09c0a6054d2bfab42790310b121c3a28>.

Алжирці проголосували за новий парламент на виборах, на яких більшість незалежних кандидатів-початківців балотуються за новими правилами, покликаними стерти політичну корупцію і відкрити шлях до «нового Алжиру». Але явка була невтішною для перших законодавчих виборів, оскільки багаторічний президент Алжиру **Абделазіз Бутефліка**, багатий на газ країни, був змушений подати у відставку два роки тому. Активісти та опозиційні партії бойкотували вибори на тлі розгону щотижневих маршів протестного руху Хірак, які були заборонені новими правилами демонстрацій. Тиск учасників акцій Хіраку змусив колишнього президента А. Бутефліку подати у відставку у 2019 р. після двох десятиліть на цій посаді – часу, позначеного нестримною політичною та фінансовою корупцією, безробіттям та репресіями. Учасники протестного руху тепер хочуть перехідного періоду перед виборами. Виборча влада Алжиру заявила, що проголосувало менше 14,5 % з 24 млн виборців країни. У деяких регіонах, зокрема в Кабілі, багаторічній опозиції на схід від столиці Алжиру, явка виборців становила менше 1 %. Окремі виборчі дільниці зазнали вандалізму, а в деяких містах регіону повідомлялося про сутички між жителями та поліцією.

Мексика

Graham, Dave. Mexico president poised for election win, fired by statist energy drive = [Президент Мексики готовий до перемоги на виборах, заохочений енергетичним законом] / D. Graham // Reuters. – London, 2021. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/article/idUSL2N2NA0M0>.

Прагнення президента Мексики **Андреса Мануеля Лопеса Обрадора** посилити державний контроль над природними ресурсами стикнеться з ключовим випробуванням 6 червня на проміжних виборах, які визначать контроль над конгресом. А. М. Лопес Обрадор засмутив багатьох основних торгових партнерів Мексики та провідні

бізнес-групи, просунувши закон, що змінив відкриття енергетичного ринку для збільшення приватного капіталу. Хоча це призвело до втрат інвестицій, його аргумент про те, що він бореться за бідних Мексики проти недобросовісних еліт, усе ще резонує серед виборців, що робить його партію MORENA основним кандидатом для отримання більшості в нижній палаті конгресу. Хоча виборці, як правило, критикують цей уряд через недостатнє створення робочих місць та боротьбу зі злочинністю, вони більш скептично ставляться до колишніх правителів Мексики, які на сьогодні в опозиції. Опитування громадської думки свідчать, що MORENA може втратити кілька місць у нижній палаті, яка контролює бюджет. Але це не завадить їм комфортно досягти більшості за допомогою політичних союзників.

Bartkiewicz, Artur. Meksyk: Partia prezydenta bez większości konstytucyjnej = [Мексика: партія президента без конституційної більшості] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 07.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Polityka/210609679-Meksyk-Partia-prezydenta-bez-wiekszosci-konstytucyjnej.html>.

Попередні результати виборів до нижньої палати парламенту Мексики демонструють, що хоча партія президента **Андреса Мануеля Лопеса Обрадора** MORENA (Рух національного відродження) та її союзники отримали більшість у Палаті депутатів конгресу, вона не отримала конституційної більшості. За даними Національного виборчого інституту (INE), правляча коаліція Мексики отримає від 265 до 292 місць у Палаті депутатів, що складається з 500 членів. Це менше більшості, яка допускає зміни до конституції (для цього потрібно 2/3 голосів у Палаті депутатів). Вибори, проведені в середині терміну повноважень А. М. Лопеса Обрадора, розглядаються як референдум щодо політики президента та реформ державних установ, які він проводить. Попередній результат виборів трактується як сигнал того, що мексиканці не хочуть глибоких змін у політичній та економічній системі країни.

Sherman, Christopher. Mexico president appears to hold key majority in elections = [Здається, президент Мексики має ключову більшість на виборах] / C. Sherman // The Associated Press. – New York, 2021. – 07.06. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/mexico-health-coronavirus-pandemic-elections-55eb6674995d73bdf675f922ab78e5ee>.

Згідно з попередніми результатами парламентських виборів, партія президента Мексики **Андреса Мануеля Лопеса Обрадора** та її союзники, схоже, збережуть свою більшість у нижній палаті конгресу. Лише 47 % виборчих бюлетенів було підраховано, але виборчі органи оприлюднили результати «швидкого підрахунку», які дають змогу оцінити тенденції голосування, щоб визначити приблизний потенційний склад Палати депутатів. Партія MORENA А. М. Лопеса Обрадора повинна буде розраховувати на голоси своїх союзників у Робітничій партії та Партії зелених, але разом вони мають зайняти від 265 до 292 місць у 500-місній палаті. Очікувалося, що лише MORENA отримає від 190 до 203 місць. Це означає значний спад для партії президента. У поточному скликанні MORENA має більшість у 253 місця. Це також позбавить президента кваліфікованої більшості у дві третини, необхідної для затвердження

конституційних реформ.

Sánchez Olmos, Pablo. López Obrador hace autocrítica tras las elecciones: «Se tiene que trabajar más con la gente» = [А. М. Лопес Обрадор виступає після виборів із самокритикою: «Нам доведеться більше працювати з людьми»] / P. Sánchez Olmos // *El Mundo*. – Madrid, 2021. – 07.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/06/07/60be5c14fc6c83ff158b4595.html>.

Швидкий хід найбільших виборів в історії Мексики залишив гірко-солодкий присмак у прихильників правлячої партії МОРЕНА. Президент країни **Андрес Мануель Лопес Обрадор** позитивно оцінив прогрес, досягнутий його партією в боротьбі за губернаторство, але виявив самокритичність, аналізуючи результати в Палаті депутатів. Починаючи з 9 червня, країна дізнається офіційні результати і отримає новий політичний сценарій, що ознаменує другу половину шестирічного терміну президента та гонку за перемогу на президентських виборах 2024 р. Згідно з останніми даними, МОРЕНА переважатиме у 11 з 15 губернаторств, тоді як консервативна – у двох, а інші два губернаторства будуть розділені між Громадянським рухом та Партією зелених.

Mexican president keeps Congress but loses shine in mid-term vote = [Президент Мексики зберіг контроль над конгресом] // *Euronews*. – Lyon, 2021. – 07.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/07/us-mexico-election>.

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** зберіг контроль над конгресом у проміжних виборах. Вибори вважають ключовими для обіцяного президентом «перетворення» країни, яка спустошена пандемією коронавірусу, глибокою рецесією та насильством, пов'язаним із наркотиками. Результат відповідав опитуванням громадської думки, які показали, що гонка стала жорсткішою в останні тижні, оскільки смертельна аварія в метро в Мехіко і звинувачення в надмірному втручанні А. М. Лопеса Обрадора у виборчу кампанію підірвали його імідж.

Росія

Russia's Putin tries to give ruling party a pre-election boost with spending promises = [В. Путін у Росії намагається дати правлячій партії передвиборний імпульс] // *Euronews*. – Lyon, 2021. – 19.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/19/us-russia-election-putin-unitedrussia>.

Президент Росії **Володимир Путін** спробував дати правлячій партії Росії передвиборний імпульс, пообіцявши вкласти великі кошти в інфраструктуру, освіту та охорону здоров'я. В. Путін також оголосив, що його ключові союзники, міністр оборони і міністри закордонних справ, будуть очолювати виборчу кампанію правлячої партії «Единая Россия» на вересневих парламентських виборах. Виступаючи на з'їзді партії, В. Путін похвалив «Єдиную Россию» за «здатність оновлюватися і постійно розвиватися».

ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА

Білорусь

Belarus toughens laws against protesters and «extremism» = [Білорусь посилює закони

проти протестувальників і «екстремізму»] // Euronews. – Lyon, 2021. – 08.06. – Режим доступу :
<https://www.euronews.com/2021/06/08/belarus-toughens-laws-against-protesters-and-extremism>.

Президент Білорусі **Олександр Лукашенко** підписав закон про посилення санкцій щодо протестувальників, які беруть участь у несанкціонованих мітингах. Нове законодавство також посилює покарання для осіб, визнаних винними в «екстремізмі» в Білорусі. Ці закони приймаються, коли білоруський режим продовжує придушувати опозиційний рух протесту, який оскаржує переобрання О. Лукашенка у 2020 р. Критики вважають, що закон схожий на звинувачення в «екстремізмі», який використовувався в Росії для переслідування опозиційних організацій. В інтерв'ю Euronews міністр закордонних справ Білорусі В. Макей захистив реакцію свого уряду на мітинги і назвав дії поліції «абсолютно адекватними і необхідними».

Kuznetsov, Sergei. Husband of Belarusian opposition leader goes on trial = [Чоловіка білоруської опозиційної лідерки судять] / S. Kuznetsov // POLITICO. – Brussels, 2021. – 24.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/tikhanovskaya-belarus-lukashenko/>.

Сергія Тихановського, популярного блогера, який критикує білоруську владу, і чоловіка лідерки опозиції Світлани Тихановської почали судити. Чоловіку загрожує до 15 років ув'язнення, якщо його визнають винним. С. Тихановський був заарештований у травні 2020 р. після спроби балотуватися в президенти. Режим **Олександра Лукашенка** звинувачує його у нібито підготовці заворушень та «грубому порушенні громадського порядку». С. Тихановська заявила, що Мінськ надсилає сигнали до ЄС, що уряд обговорить долю політв'язнів в обмін на переосмислення нових санкцій проти білоруського режиму. «Я закликаю ЄС не торгуватися за долю політичних в'язнів, – сказала С. Тихановська. – Я закликаю не грати в політичні ігри з режимом... Це не причина для пом'якшення санкцій».

Бразилія

Simões, Eduardo. At biker rally, Brazil's Bolsonaro says cops will support him «whatever happens» = [На байкерському мітингу Ж. Болсонару заявив, що поліцейські підтримають його, «що б не трапилося»] / E. Simões // Euronews. – Lyon, 2021. – 13.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/12/us-brazil-politics>.

Президент Бразилії **Жаїр Болсонару**, виступаючи на мітингу байкарів сказав, що сили державної військової поліції країни служать опорою того, що він назвав «моєю армією». «Я впевнений, що, дотримуючись закону і порядку, дотримуючись положення Конституції, ми будемо разом, що б не трапилося», – наголосив Ж. Болсонару. Критики президента стурбовані тим, що його спроби заручитися прихильністю бразильської поліції, однією з найжорсткіших у світі, можуть створити демократичні ризики напередодні президентських виборів у 2022 р. Перебуваючи при владі, Ж. Болсонару прагнув посилити правовий захист поліції. Президент також відвідав десятки церемоній вручення дипломів поліцейським.

М'янма

Trials of detained Myanmar president, state counsellor to begin next week = [14 червня

2021 р. розпочнеться суд над затриманим президентом М'янми] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 07.06. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/asiapacific/2021-06/07/c_139994370.htm.

Суд над затриманим президентом М'янми **Віном М'їном** і державним радником Аун Сан Су Чжі розпочнеться 14 червня 2021 р. Про це повідомив журналістам Хін Маун Зав, адвокат двох лідерів. «Сьогодні справи Аун Сан Су Чжі були кваліфіковані як прості справи в суді, тому судові слухання цих справ повинні закінчитися протягом 180 днів», – заявив адвокат. «Ми заслухаємо свідчення позивачів щодо справ обох лідерів, що розпочнуться 14 червня 2021 р.», – додав адвокат. Президенту В. М'їну висунуто два судові звинувачення, водночас проти державної радниці Аун Сан Су Чжі було порушено шість справ.

Нікарагуа

Lozano, Daniel. La policía de Daniel Ortega asalta y retiene a Cristiana Chamorro = [Поліцейський напад Даніеля Ортеги та затримання Крістіани Чаморро] / D. Lozano // El Mundo. – Madrid, 2021. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/06/02/60b7ccf2fdddffd3238b466e.html>.

Крістіана Чаморро Барріос була головною надією нікарагуанців перемогти **Даніеля Ортегу** на виборах. Прокуратура Нікарагуа фактично дискваліфікувала доньку експрезидента **Віолети Чаморро К.** Чаморро Барріос з метою очищення виборчого шляху революційного лідера перед виборами президента в листопаді. Її затриманню передував судовий позов, здійснений поліцією, яка несподівано зробила насильницький обшук в її будинку. У цьому брали участь як агенти з боротьби із заворушеннями, так і воєнізовані формування, які перебували поблизу, водночас як їхні товариші захопили внутрішню частину будинку. Ордер на арешт підписав один із суддів режиму. «Я не є офіційним кандидатом, а вони мають намір перешкодити мені. Вони бояться змін. Об'єднана Нікарагуа знову стане республікою», – за кілька годин до арешту заявила 67-річна К. Чаморро Барріос.

Lozano, Daniel. Daniel Ortega ordena detener al guerrillero que le liberó en una operación suicida = [Даніель Ортега наказав заарештувати партизана, який звільнив його в результаті самогубної операції] / D. Lozano // El Mundo. – Madrid, 2021. – 14.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/06/14/60c69e4721efa0ba6d8b4591.html>.

Президент Нікарагуа **Даніель Ортега** вирішив стерти частину історії сандінізма, в якій головні ролі грали два його героїчних партизани Д. Марія Тельєс, знаменита К. Дос, та генерал у відставці У. Торрес. Правляча партія сьогодні кваліфікує їх обох як зрадників батьківщини, незважаючи на те, що У. Торрес зробив два головних подвиги в боротьбі з диктатором А. Сомоса Дебайле: штурм Національного палацу Нікарагуа в 1978 р. і операцію, яка в 1974 р. призвела до звільнення власне Д. Ортеги. «Я ризикував своїм життям, щоб витягнути Ортегу з в'язниці, але так складається життя: ті, хто колись дотримувався принципів, сьогодні зрадили їх», – наголосив У. Торрес у Твіттері перед своїм арештом.

Rights group urges UN pressure campaign against Nicaragua president = [Правозахисна

група закликає ООН провести кампанію тиску на президента Нікарагуа] // Euronews. – Lyon, 2021. – 22.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/22/us-nicaragua-politics>.

Неурядова організація Human Rights Watch закликає Організацію Об'єднаних Націй і країн-членів провести кампанію тиску на нікарагуанського президента **Данієля Ортегу**, щоб зупинити порушення прав людини, зокрема розгону діячів опозиції напередодні президентських виборів у листопаді 2021 р. Поліція затримала щонайменше 14 політичних опонентів, зокрема п'ятьох кандидатів у президенти, що викликало міжнародну критику з боку урядів і правозахисних груп. Адміністрація президента США **Джо Байдена** ввела санкції щодо дочки Д. Ортеги і трьох союзників нікарагуанського лідера і заявила, що готова переглянути «торговельну діяльність» з країною, якщо її майбутні вибори не будуть вільними і справедливими.

Перу

Lozano, Daniel. El fiscal anticorrupción pide prisión preventiva inmediata para Keiko Fujimori = [Антикорупційний прокурор вимагає негайного запобіжного затримання Кейко Фухіморі] / D. Lozano // El Mundo. – Madrid, 2021. – 11.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/06/10/60c2289dfdddff6bf8b4601.html>.

Перу переживає судову війну на різних фронтах, коли дуже незначна виборча перемога лівого Педро Кастільйо ще не оголошена офіційно. Антикорупційний прокурор Хосе Домінго Перес подав до Четвертого слідчого суду клопотання про запобіжне затримання популістської кандидатки Кейко Фухіморі. Прокурор просить повернути обмеження для доньки диктатора за «систематичні порушення правил умовно-дострокового звільнення», що було «публічним та горезвісним» фактом. Порушення умовного терміну було здійснене під час виступу К. Фухіморі щодо оскарження нею майже 200 тис. голосів виборців. В останньому оновленні Національного бюро виборчих процесів з 99,14 % підсумкових відомостей П. Кастільйо (50,20 %) перевершує лідера партії Fuerza Popular (49,80 %) на 71 254 голоси. Кандидатка у президенти Перу охарактеризувала прохання про запобіжне затримання як «абсурдне». Адвокатка К. Фухіморі додала, що в цій петиції «відсутня будь-яка юридична та фактична підстава».

Туніс

Tunisia President wants debate on new political system, constitutional amendment = [Президент Тунісу прагне обговорення нової політичної системи та внесення змін до конституції] // Reuters. – London, 2021. – 15.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/tunisia-president-wants-debate-new-political-system-constitutional-amendment-2021-06-15/>.

Президент Тунісу **Каїс Саїд** закликав до діалогу з політичними партіями щодо створення нової політичної системи та внесення змін до конституції 2014 р., намагаючись полегшити поточну політичну кризу. Слова К. Саїда можуть прокласти шлях до припинення багатомісячного політичного протистояння з прем'єр-міністром, якого підтримує спікер парламенту. Конституція Тунісу, затверджена після революції 2011 р., загалом оцінюється як модерністська, але багато політиків визнають, що вона містить багато суперечливих розділів і потребує змін. Туніс – єдина арабська країна, якій вдалося

здійснити мирний перехід до демократії після повстань «арабської весни», що охопили регіон у 2011 р.

ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Афганістан

Afghan president replaces two top ministers, army chief as violence grows = [Президент Афганістану змінив двох високопоставлених міністрів і головнокомандувача армії через зростання насильства] // *Euronews*. – Lyon, 2021. – 20.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/20/us-afghanistan-politics>.

Президент Афганістану **Ашраф Гані** змінив своїх міністрів оборони і внутрішніх справ та начальника штабу армії на тлі зростаючих втрат серед сил безпеки Афганістану в результаті різкого посилення боїв із талібами. Талібан розгорнув багатомісячну кампанію щодо розширення свого впливу по всій країні, оскільки США почали виведення військ з 1 травня, закрили деякі бази і передали їх афганському уряду. Відтоді як США оголосили про плани вивести всі свої війська до 11 вересня, таліби захопили щонайменше 30 районів.

Мексика

Mexico president signals new cabinet changes after finance minister move = [Президент Мексики сигналізує про нові зміни в уряді після відставки міністра фінансів] // *Reuters*. – London, 2021. – 10.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/article/idUSL2N2NS1LK>.

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** заявив, що він внесе корективи у свою адміністрацію після виборів, на яких його союзники втратили місця в нижній палаті. А. М. Лопес Обрадор оголосив про те, що він буде вимагати від свого міністра фінансів керувати центральним банком, а близького союзника він призначить для керівництва міністерством фінансів. «Ми збираємося поступово пристосовувати уряд до нової реальності, я не можу вам сказати більше», – зазначив А. М. Лопес Обрадор на черговій пресконференції.

ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Ізраїль

Голубов, Олександр. Новим президентом Ізраїлю обрали І. Герцога / О. Голубов // *Deutsche Welle*. – Bonn, 2021. – 02.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uLGm>.

Парламент Ізраїлю обрав новим президентом країни **Іцхака Герцога**. За його кандидатуру під час голосування віддали свої голоси 87 депутатів кнесету. Суперниця І. Герцога, активістка і вчителька М. Перец отримала натомість лише 26 голосів на свою підтримку. І. Герцог, який із 2013 р. очолював опозиційну політсилу «Авода» (Ізраїльську партію праці), перебере президентські повноваження у **Реувена Рівліна** 9 липня 2021 р., у якого завершується семирічний термін перебування на посаді.

Former Labor chairman elected as Israel's next president = [Колишній голова соціал-демократів обраний наступним президентом Ізраїлю] // *Xinhua*. – Brijing, 2021. –

02.06. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-06/02/c_139985125.htm.

Колишній голова Соціал-демократичної партії та опозиційний лідер **Іцхак Герцог** був обраний парламентом наступним президентом Ізраїлю. Спікер кнессету Я. Левін заявив, що І. Герцог був обраний 87 парламентаріями, водночас його суперниця М. Перец отримала голоси 26 депутатів. У своєму першому телезверненні після обрання І. Герцог сказав, що він має намір «будувати мости» в розділеному ізраїльському суспільстві та «захищати основи нашої демократії». Новообраний президент повинен скласти присягу на офіційній церемонії, коли президент **Реувен Рівлін** має вийти на пенсію після закінчення семирічного терміну свого президентства.

Мексика

Mexico elections: President's majority to shrink after crime-hit poll = [Вибори в Мексиці: кількість прихильників президента скоротиться на фоні злочинів] // BBC. – London, 2021. – 08.06. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-57380566>.

Очікується, що урядова коаліція Мексики втратить позиції в конгресі після забрудненого насильством проміжного голосування. Ранні результати свідчать про те, що партія МОРЕНА президента **Андреса Мануеля Лопеса Обрадора** та її союзники збережуть більшість у нижній палаті, але не дотягують до двох третин, необхідних для затвердження серйозних змін. Багато виборців заявляють, що президент не зміг підняти економіку та приборкати злочинність. Напередодні голосування на дільницю принесли відрубану голову, а п'ять робітників було вбито. У разі підтвердження результатів президент, мабуть, зіткнеться з викликами своєї амбіційної програми реформ, яку він називає «четвертою трансформацією».

Україна

Губар, Олена. В. Зеленський подав до Верховної Ради законопроект про деолігархізацію / О. Губар // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 02.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uMt9>.

Президент України **Володимир Зеленський** подав до Верховної Ради законопроект про деолігархізацію. Він містить визначення олігархів – осіб, які мають значний вплив у господарському, політичному житті країни, а також контролюють основні сегменти медійного простору. Законопроект визначає коло олігархів та встановлює правила їхніх відносин з представниками влади – регламентує зустрічі та інші взаємовідносини. Цей законопроект має обмежений термін дії – 10 років. На його основі будуть розроблені антирастові закони, закон про лобізм та інші правові акти.

Ukraine's leader asks lawmakers to adopt «anti-oligarch» law = [Лідер України просить законодавців прийняти «антиолігархічний» закон] // Euronews. – Lyon, 2021. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/02/us-ukraine-president-oligarch>.

Президент України **Володимир Зеленський** вніс на розгляд Верховної Ради законопроект про деолігархізацію і закликав парламент прийняти закон, який, за його словами, обмежить вплив «олігархів» або політично впливових бізнесменів, які домінували в країні протягом десятиліть. Союзники та основні донори України постійно критикують країну за те, що не відбувається стримування олігархів, які

володіють провідними телеканалами і впливають на прийняття політичних рішень. Закон, термін дії якого обмежений 10-ма роками, повинен стати «першим кроком до ліквідації олігархічної системи» в Україні та стати основою антимонопольного і лобістського законодавства.

Ukraine's leader moves to strip oligarchs of power with new bill = [Український лідер хоче позбавити влади олігархів завдяки новому законопроекту] // Reuters. – London, 2021. – 03.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/europe/ukraines-leader-asks-lawmakers-adopt-anti-oligarch-law-2021-06-02/>.

Президент України **Володимир Зеленський** закликав законодавців прийняти закон, який позбавить олігархів, що домінували в країні протягом десятиліть, влади та політичного впливу. Союзники та основні донори України неодноразово критикували її за те, що вона не стримує багатих бізнесменів, багато з яких є власниками телеканалів, які формують політику за кадром. Відповідно до законопроекту, особам, які відповідають визначенню олігарха, буде заборонено фінансувати політичні партії та брати участь у приватизаціях і їм потрібно буде подавати щорічну декларацію про доходи.

Голубов, Олександр. В. Зеленський пропонує створити реєстр олігархів / О. Голубов // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 03.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uNpR>.

Президент України **Володимир Зеленський** пропонує створити реєстр олігархів – осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті. У тексті законопроекту зазначається, що підставою для внесення олігархів до реєстру стане рішення РНБО. Вона також формуватиме і вестиме реєстр та забезпечуватиме відкритий цілодобовий доступ до нього. Відповідно до законопроекту, в реєстрі відображатиметься саме рішення РНБО і підстави включення тієї чи іншої особи до переліку олігархів чи вилучення з нього, імена таких осіб та так звані декларації про контакти з олігархами. Згідно із законопроектом, олігархом вважатиметься особа, яка одночасно відповідає трьома із чотирьох ознак: бере участь у політичному житті, має значний вплив на засоби масової інформації, володіє активами в розмірі понад 1 млн прожиткових мінімумів для працездатних осіб, є кінцевим бенефіціарним власником суб'єкта природних монополій або монополіста на загальнодержавному товарному ринку.

Думанська, Марія. В. Зеленський хоче винести питання про статус олігархів на референдум / М. Думанська // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 04.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uSN3>.

Президент України **Володимир Зеленський** заявив, що може винести на всеукраїнський референдум питання про статус олігархів. Про це Президент заявив у своєму відеозверненні за результатами засідання РНБО. За його словами, найголовніше питання цього засідання РНБО – це закон про олігархів. «Для тих, хто спробує розгойдати, переконати, переламати або домовитися з депутатами парламенту щодо цього закону, у мене буде одне запитання. Це запитання щодо статусів олігархів, яке буде винесено на всеукраїнський референдум. Це питання буде першим. А для когось,

можливо, останнім», – зазначив В. Зеленський у зверненні. Президент України також подякував критикам законопроекту про деолігархізацію, який він днями подав до ВРУ. Цей законопроект містить визначення олігархів – осіб, які мають значний вплив у господарському, політичному житті країни, а також контролюють основні сегменти медійного простору. Він має обмежений термін дії – 10 років. На його основі мають бути розроблені антитрастові закони, закон про лобізм та інші правові акти.

Чехія

Kazimierczuk, Agnieszka. Senacka komisja: Zeman niezdolny do sprawowania funkcji prezydenta = [Комітет сенату: М. Земан не може бути президентом] / A. Kazimierczuk // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 03.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Polityka/210609833-Senacka-komisja-Zeman-niezdolny-do-sprawowania-funkcji-prezydenta.html>.

Комітет закордонних справ, оборони та безпеки чеського сенату прийняв резолюцію, в якій значиться, що президент Чехії **Мілош Земан** не здатний виконувати свої функції. П. Фішер, голова комісії, повідомив, що резолюція була прийнята на основі публічних заяв президента щодо, зокрема, вибуху на складі боєприпасів у м. Врбетице. У 2014 р. сталося два вибухи, в результаті яких загинули двоє робітників. Чеські служби встановили, що за вибухами стояли два агенти російських спецслужб. Висновки чеських служб призвели до дипломатичного скандалу, обидві сторони вислали дипломатів. Президент Чехії М. Земан, який висловився щодо висновків чеських служб, засумнівався в причетності російських агентів. Він навіть припустив, що вибухи могли бути наслідком неправильного поводження з вибухівкою. Наступного тижня, як очікується, сенат розгляне питання про усунення М. Земана. Якщо сенат прийме подання, його розгляне Палата депутатів.

Чилі

Chile says assembly to draft new constitution will start work July 4 = [Чилі заявляє, що розгляд проєкту нової конституції розпочнеться 4 липня] // Euronews. – Lyon, 2021. – 20.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/20/us-chile-constitution>.

Президент Чилі **Себастьян Пінєра** заявив, що відбудеться обговорення проєкту нової конституції країни, що замінює конституцію, успадковану від диктатури А. Піночета. Переписування конституції є результатом широкого політичного консенсусу, досягнутого після жорстоких соціальних протестів, що спалахнули в кінці 2019 р. «Цей з'їзд, безсумнівно, являє собою чудову можливість досягти нової конституції, яка буде визнана і поважатиметься всіма чилійцями в рамках єдності і стабільності на шляху до майбутнього нашої демократії», – сказав С. Пінєра.

ПРЕЗИДЕНТ І СУДОВА ВЛАДА

Україна

Пробитюк, Андрій. В. Зеленський затвердив трирічну стратегію розвитку системи правосуддя / А. Пробитюк // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 12.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uo41>.

Президент України **Володимир Зеленський** підписав указ, яким затвердив

Стратегію розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021–2023 рр. Як зазначається в повідомленні, розміщеному на сайті Президента України, «стратегія визначає основні засади та напрями розвитку системи правосуддя з урахуванням найкращих міжнародних практик». Документ окреслює пріоритети вдосконалення законодавства щодо судоустрою, статусу суддів, судочинства та інших інститутів правосуддя, а також упровадження невідкладних заходів для покращення діяльності правових інститутів.

ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ

Ізраїль

Isaac Herzog, son of former president, elected president of Israel = [Іцхак Герцог, син колишнього президента, обраний президентом Ізраїлю] // Euronews. – Lyon, 2021. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/02/isaac-herzog-son-of-former-president-elected-president-of-israel>.

Іцхак Герцог був обраний новим президентом Ізраїлю. Депутати 87-ми голосами проти 26 проголосували за колишнього лідера Лейбористської партії і голови Єврейського агентства, в результаті чого 60-річний І. Герцог став одинадцятим президентом держави. Син колишнього президента Х. Герцога був главою Єврейського агентства, некомерційної організації, яка тісно співпрацює з урядом у просуванні імміграції в Ізраїль протягом останніх трьох років. Президенту, який в основному є церемоніальним главою держави, доручається вибрати лідера політичної партії для формування правлячої коаліції після парламентських виборів.

Former centre-left politician Herzog elected Israel's president = [Колишній лівоцентристський політик І. Герцог обраний президентом Ізраїлю] // Reuters. – London, 2021. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/article/idUSKCN2DE11P>.

Парламент Ізраїлю обрав колишнього лівоцентристського політика **Іцхака Герцога** президентом країни. Ця посада в основному є церемоніальною, але має сприяти єдності між етнічними та релігійними групами. І. Герцог переміг кандидатку-суперницю М. Перец 87 голосами «за» проти 26. Він обійме посаду президента наступного місяця, змінивши **Реувена Рівліна**, який закінчує свій семирічний термін. Уперше обраний до парламенту у 2003 р., І. Герцог продовжував керувати лейбористською партією та мав кілька портфелів у коаліційних урядах. Його остання посада – керівник Єврейського агентства Ізраїлю.

Bartkiewicz, Artur. Izrael ma nowego prezydenta. To syn bylego prezydenta = [Ізраїль має нового президента. Це син експрезидента] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Polityka/210609894-Izrael-ma-nowego-prezydenta-To-syn-bylego-prezydenta.html>.

Кнессет обрав **Іцхака Герцога** новим президентом Ізраїлю. І. Герцог отримав 87 із 120 голосів ізраїльських депутатів. Новий президент замінить **Реувена Рівліна**, термін

якого закінчується 9 липня. І. Герцог є сином експрезидента – його батько **Хаїм Герцог** був президентом Ізраїлю з 1983 до 1993 рр. І. Герцог – колишній лідер Ізраїльської лейбористської партії (2013–2017 рр.). Він змагався на виборах з М. Перец, громадською активісткою, яка набрала 27 голосів.

Іран

Iran election: Who will voters choose as president? = [Вибори в Ірані: Кого виборці оберуть президентом?] // BBC. – London, 2021. – 16.06. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/av/world-middle-east-57489539>.

Сім претендентів змагаються за те, щоб стати дев'ятим президентом Ісламської Республіки. Аналітики заявляють, що дискваліфікація більшості кандидатів і реформістські та центристські настрої виборців перетворили президентські вибори на перегони, і майже напевно переможе голова судової влади Ібрагім Райсі. Чинний президент **Хассан Рухані** вже не балотується, оскільки двічі обирався на президентський пост.

Iran hardliner Raisi wins presidential election in landslide amid low turnout = [Прихильник жорсткої лінії Ірану І. Райсі впевнено переміг на президентських виборах на тлі низької явки] // Euronews. – Lyon, 2021. – 19.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/19/iran-moderate-candidate-concedes-win-by-hardliner-judiciary-chief>.

Згідно з попередніми результатами, опублікованими національною виборчою комісією, **Ібрагім Райсі** з великою перевагою виграв президентські вибори в Ірані, набравши 62 % голосів. Оголошені початкові результати також показали, що в цій гонці була найнижча в країні явка з часів Ісламської революції 1979 р. На голосуванні не було міжнародних спостерігачів за виборами. Таким чином, І. Райсі, який перебуває під санкціями США за участь у масових стратах політичних в'язнів у 1988 р., стає явним переможцем гонки.

Сидоржевський, Максим. І. Райсі виграв вибори президента Ірану на тлі рекордно низької явки / М. Сидоржевський // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 19.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3vDYm>.

Ультраконсервативний іранський політик, глава судової влади країни **Ібрагім Райсі** переміг на президентських виборах, отримавши майже 62 % голосів виборців. У виборах узяла участь рекордно низька кількість іранців – явка становила лише 48,8 %. Багато виборців проігнорували голосування, до участі в якому не допустили багатьох відомих політиків. Загалом свої кандидатури висунули близько 600 претендентів, включаючи 40 жінок. У підсумку до участі у виборах були допущені сім кандидатів, усі чоловіки, троє з них знялися з виборів за два дні до голосування. Рада вартових конституції не допустила до участі у виборах, зокрема, й експрезидента **Махмуда Ахмадінежада**, який заявив, що й сам після цього не голосуватиме, аби «не брати участі в цьому гріху». Не допустили його до виборів і чотири роки тому. «Вітаю наш народ з його вибором», – прокоментував результати виборів чинний президент Ірану **Хассан Рухані**.

Praise and condemnation for Iran's new hardline president = [Похвала і осуд нового жорсткого президента Ірану] // Euronews. – Lyon, 2021. – 19.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/19/us-iran-election-reaction>.

Президент Росії **Володимир Путін**, вітаючи обрання **Ібрагіма Райсі** президентом Ірану, написав: «Відносини між нашими країнами традиційно дружні та добросусідські. Сподіваюся, що ваша діяльність на цій високій посаді сприятиме подальшому розвитку конструктивного двостороннього співробітництва з різних напрямів, а також партнерству в міжнародних справах». «Заявляючи про свою впевненість у тому, що співпраця між нашими двома країнами буде зміцнюватися під час вашого президентства, я готовий працювати разом з вами», – написав президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** у листі, направленому І. Райсі. «Я висловлюю щирі вітання і благословення з нагоди вашого обрання президентом Ісламської Республіки Іран. Ми в Іраку сподіваємося на зміцнення наших міцних відносин із нашим сусідом Іраном і його народом», – зазначив президент Іраку **Бархам Саліх**.

Gambrell, Jon. Apathy greets Iran presidential vote dominated by hard-liner = [Апатія супроводжує президентські вибори в Ірані, де домінують хард-лайнери] / J. Gambrell // The Associated Press. – New York, 2021. – 19.06. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/middle-east-iran-5305f3ac96e464bcd2852347827b8004>.

Іранці проголосували на президентських виборах, на яких домінував жорсткий протеже верховного лідера аятоли Алі Хаменеї після дискваліфікації його найсильнішого конкурента, що викликало апатію, через яку деякі виборчі дільниці в основному залишилися безлюдними, незважаючи на заклики підтримати Ісламську республіку на виборах. Опитування громадських організацій, разом з аналітиками, показало, що керівник судової системи **Ібрагім Райсі**, який уже перебуває під санкціями США, став лідером серед чотирьох кандидатів. Колишній глава центрального банку А. Хемматі балотувався як поміркований кандидат, але не набрав такої самої підтримки, як президент **Хассан Рухані**, що відходить, і якому обмежено термін повторної подачі кандидатури на посаду. Явка була набагато нижчою, ніж на останніх президентських виборах в Ірані 2017 р. Дискваліфікація стосувалась реформаторів та тих, хто підтримує Х. Рухані, адміністрація якого досягла ядерної угоди 2015 р. зі світовими державами. Колишній президент Ірану **Махмуд Ахмадінежад**, якого також заблокували, заявив у соціальних мережах, що бойкотує вибори.

Монголія

Mongolia votes for new president amid COVID-19 campaign curbs = [Монголія голосує за нового президента] // Euronews. – Lyon, 2021. – 08.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/08/us-mongolia-election>.

Монгольці йдуть на виборчі дільниці, щоб обрати свого шостого президента. Голосування є першим після того, як поправки до конституції обмежили президента одним шестирічним терміном, таким чином утримуючи **Халтмаагійна Баттулгу** з опозиційної Демократичної партії від переобрання. Хоча бізнесмен і колишній борець Х. Баттулга не зміг скасувати рішення про виключення його з виборів, він залишається

популярним серед деяких виборців.

Ex-Mongolian prime minister Khurelsukh wins presidential election in landslide = [Колишній прем'єр-міністр Монголії У. Хурелсух переміг на президентських виборах з великою перевагою] // Euronews. – Lyon, 2021. – 10.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/09/us-mongolia-election>.

Голова правлячої Монгольської народної партії **Ухнаагійн Хурелсух** переміг на загальнонаціональних виборах президента країни. У. Хурелсух замінить чинного президента Монголії **Халтмаагійна Баттулгу**, якому було відмовлено в можливості переобрання після спірних змін до конституції Монголії, що обмежували президентів одним терміном повноважень. «Я розумію, що весь монгольський народ, який проголосував на цих виборах, висловлює надію, що ми завершимо розпочату роботу і зробимо більше для нашої країни», – сказав новообраний президент У. Хурелсух.

Нікарагуа

Nicaragua detains yet another opposition politician = [Нікарагуа затримує ще одного опозиційного політика] // The Associated Press. – New York, 2021. – 06.06. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/caribbean-nicaragua-election-2020-003d84a2c2f24efc74abb51a7212d5e1>.

Поліція Нікарагуа затримала ще одного провідного опозиційного політика та потенційного кандидата в президенти, що є останнім із кроків президента Нікарагуа **Даніеля Ортеги** щодо нейтралізації кандидатів, які збиралися балотуватися в президенти. Поліція заявила, що заарештувала А. Крус Секейру, колишнього посла в США, який вважався претендентом на висунення від опозиційної партії «Громадяни за свободу» на виборах 7 листопада. Його арешт відбувся після затримання опозиціонерки К. Чаморро, яку тримають удома за звинуваченням у відмиванні грошей. Закон, прийнятий у грудні, викликав міжнародні протести, оскільки надає уряду Д. Ортеги повноваження в односторонньому порядку оголосити громадян «терористами» чи державними заколотниками, класифікувати їх як «зрадників батьківщини» та заборонити їм брати участь у виборах.

Перу

Lozano, Daniel. Perú: empate técnico entre promesas y miedo = [Перу: технічна нічия між обіцянками та страхом] / D. Lozano // El Mundo. – Madrid, 2021. – 04.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/06/04/60ba729721efa0c0578b46ae.html>.

Згідно із середнім показником шести опитувань, у тому числі Datum і Ipsos, Педро Кастільйо зберігає мінімальну перевагу над Кейко Фухіморі: 50,1 % проти 49,9 % при очевидній технічній рівності, про що стало відомо в день президентських виборів 4 червня. На останніх двох президентських виборах також вирішувало кілька тисяч голосів. «Ми збираємося поважати цю Конституцію і її інститути доти, доки народ не прийме рішення», – сказав профспілковий діяч з партії «Перу Лібре» з балкона Загальної конфедерації робочих Перу (CGTP). П. Кастільйо, який пом'якшив заборону на імпорту («так, вони будуть збережені – але з пріоритетом для національного виробництва»), пропонує у своєму урядовому плані скликання Установчих зборів, ключових у

боліваріанському керівництві щодо отримання всіх повноважень держави.

Cano, Regina Garcia. Daughter of imprisoned ex-president leads Peru's election = [Донька ув'язненого експрезидента лідирує на виборах у Перу] / R. G. Cano // The Associated Press. – New York, 2021. – 07.06. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/caribbean-peru-health-coronavirus-pandemic-elections-71faa73f0ab6390ec70c8ce3d0a4b71d>.

Донька ув'язненого колишнього президента Перу **Альберто Фухіморі** очолила змагання за пост президента Перу через кілька годин після закриття виборчих дільниць під час другого туру виборів, який відбувся в розпал пандемії. За попередніми підрахунками, Кейко Фухіморі набрала 52,9 % голосів, водночас сільський учитель, який перетворився на політичного діяча, Педро Кастільйо має 47 %. У першому турі голосування, в якому взяли участь 18 кандидатів, жоден із них не отримав підтримку понад 20 %. Діючий президент Перу **Франциско Сагасті** після голосування заявив, що кандидати повинні поважати результати і попросити своїх послідовників утримуватися від влаштування протестів з приводу результату. У 2016 р. колишній президент **Педро Пабло Кучинський** переміг А. Фухіморі лише на 42 597 голосів.

Lozano, Daniel. Pedro Castillo canta victoria en Perú = [Педро Кастільйо святкує перемогу в Перу] / D. Lozano // El Mundo. – Madrid, 2021. – 09.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/06/09/60c0523ffc6c8332548b45cb.html>.

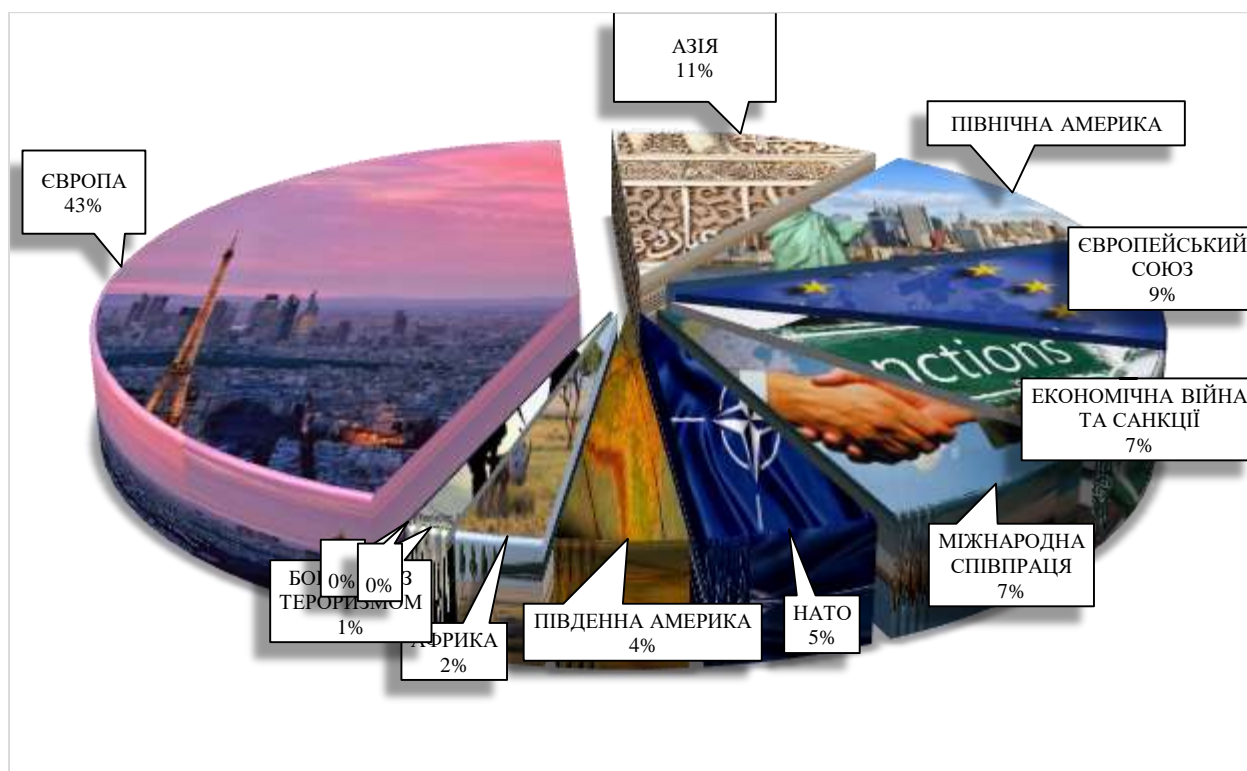
Педро Кастільйо заздалегідь оголосив про перемогу на перуанських виборах, оскільки ще не оголошені офіційні результати. П. Кастільйо прибув у центр Ліми і вийшов на балкон, щоб сказати своїм послідовникам, чого вони чекають, оскільки протягом дня він зміцнював свою перевагу проти Кейко Фухіморі: «Ця перемога не моя або партії *Peru Libre*, вона належить людям, які протягом століть чинили опір і боролися за досягнення справжнього і чесного варіанту змін». Згідно з даними його представників (аудиторів), П. Кастільйо вже має достатньо голосів, щоб проголосити себе президентом. В останньому оновленні, здійсненому Національним бюро виборчих процесів, П. Кастільйо (50,25 %) перевершує К. Фухіморі (49,74 %) на 87 773 голоси та 0,51 % голосів, що є консолідованою перевагою, і це здається незворотним.

Lozano, Daniel. El ejército peruano insiste en su neutralidad ante la inminente victoria de Pedro Castillo = [Перуанська армія наполягає на своєму нейтралітеті перед неминучою перемогою Педро Кастільйо] / D. Lozano // El Mundo. – Madrid, 2021. – 09.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/06/09/60c10e03fc6c8334618b4657.html>.

Міністерство оборони Перу було змушене опублікувати заяву «проти поширення в соціальних мережах закликів до втручання Збройних сил». Відповідь військових надійшла через кілька годин після того, як кандидат від лівих сил Педро Кастільйо оголосив про перемогу перед своїми послідовниками, незважаючи на те, що він досі не має офіційного визнання своєї перемоги.

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ

Серед матеріалів щодо діяльності президентів на міжнародній політичній арені за період, що досліджується в цьому огляді, превалювали матеріали, які висвітлювали політику президентів світу на європейському континенті (43 %). Разом з питаннями міжнародної політики в межах Європейського Союзу, які склали 9 % усіх публікацій, доля висвітлення європейської політики президентів склала таким чином 52 %. Міжнародна політика президентів країн в Азії аналізувалася у 11 % публікацій (зменшення на 13 %), в Північній Америці – також у 11 %. Увагу оглядачі провідних медіа світу приділяли також ролі президентів в політиці економічних протистоянь і санкцій та міжнародній співпраці (по 7 %).

Діаграма 9. Питання зовнішньої політики у висвітленні президентів світу в іноземних ЗМІ (доля публікацій за період 1-30 червня 2021 року)

Більшість матеріалів, що потрапили до рубрики «Європа», стосувались відносин лідерів ЄС та президента США з дедалі агресивнішою Росією та російським президентом. Найбільший резонанс викликав в світових медіа звичайно саміт між президентом США Д. Байденом та керівником РФ В. Путіним що відбувся 16 червня 2021 р. Значний

резонанс в медіа ця тема отримала за рахунок продовження перебування значних сил російських військ на кордоні з Україною.

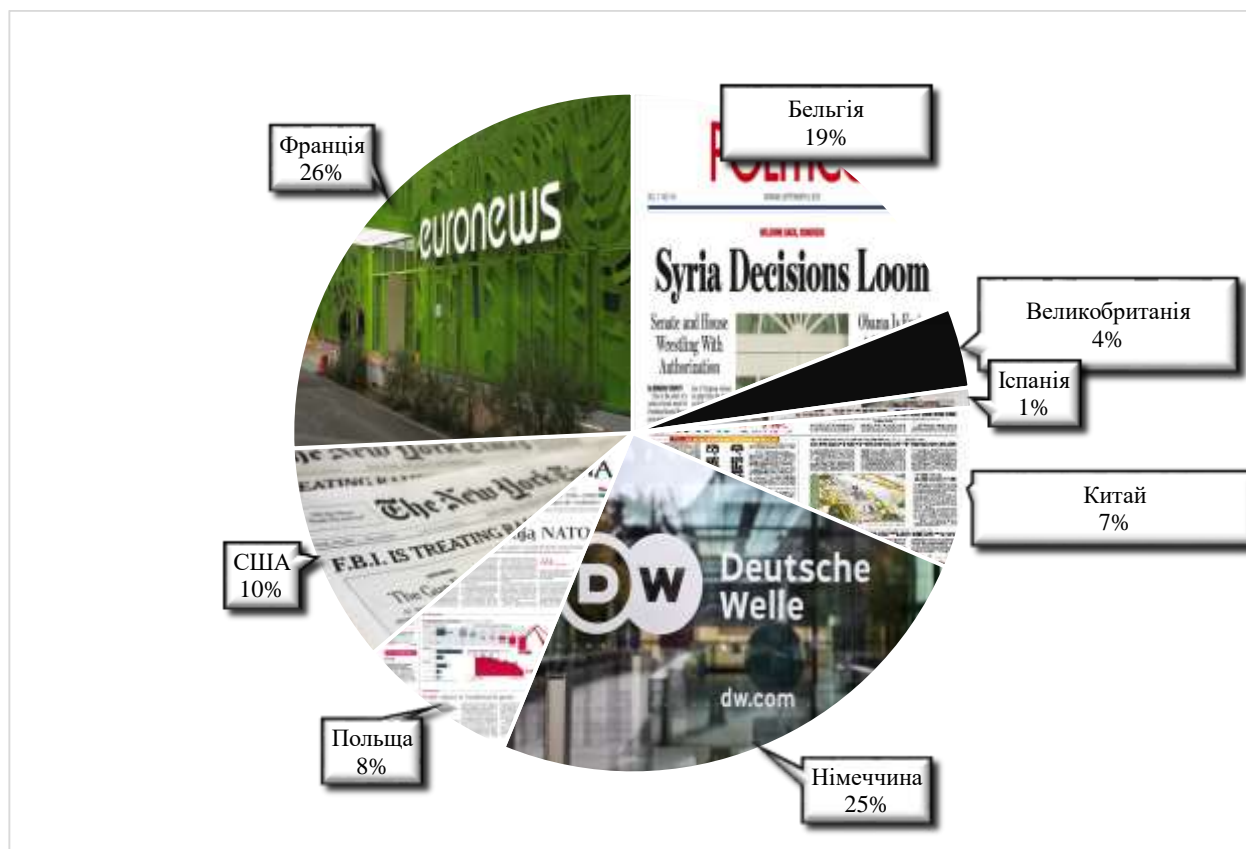
Президент США Д. Байден та президент Росії В. Путін завершили саміт домовленістю про повернення послів своїх країн до Вашингтону та Москви. Але два лідери висловили різко різні погляди на складні проблеми, включаючи кібератаки та програми-вимагачі, що походять з Росії.

Після вищезгаданого саміту, лідери ЄС визначили свою позицію щодо Росії, але лише після того, як Польща та країни Балтії зайняли власну жорстку позицію щодо Німеччини та Франції та торпедували пропозицію найбільших держав блоку домогатися зустрічі на вищому рівні з В. Путіним. 27 керівників держав та урядів прийняли висновки щодо Росії після тривалих, а часом і бурхливих дискусій.

Президент України В. Зеленський під час телефонної розмови з президентом США Д. Байденом порушив питання необхідності реального покрокового плану приєднання України до НАТО, який має бути прив'язаний до чітких календарних дат. Президент США Д. Байден запросив Президента України В. Зеленського до Вашингтону.

Пізніше Президент України В. Зеленський заявив, що гарантії безпеки ЄС і США, можуть стати альтернативою вступу України в НАТО. В. Зеленський заявив, що ЄС і США повинні надати гарантії безпеки для припинення бойових дій на Донбасі, деокупації територій, втрачених за останні роки, та вирішення питання про енергетичну безпеку України у разі запуску газопроводу «Північний потік-2».

Ускладнюється політика президентів і в Азії. Ізраїль із засторогою сприйняв перемогу на президентських виборах в Ірані ультраконсервативного політика Ібрагіма Райсі та очікує на форсований розвиток ядерної програми Ірану за його президентства. Новообраний президент Ірану І. Райсі відмовився від можливої зустрічі з президентом США Д. Байденом. Між тим президент США Д. Байден і президент Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган зустрілися і обговорили ситуацію у Сирії, Афганістані та інші регіональні питання, а також розглянули «істотні розбіжності» між Вашингтоном і Анкарою.

Діаграма 10. Міжнародна політика в публікаціях про президентів в ресурсах країн (доля публікацій за період 1-30 червня 2021 року)

Також з даного випуску бюлетеню можна дізнатися: чому президент Франції Е. Макрон працює з міжнародними партнерами над створенням фінансового механізму, який забезпечить продовження роботи важливих державних служб в Лівані, незважаючи на його глибоку політичну та економічну кризу; чому президент Кенії Утуру Кеніятта закликав Ефіопію відкрити свій сектор телекомунікацій для приватних інвесторів мобільного бізнесу; чому президент Туреччини Р. Т. Ердоган сподівається максимізувати свою співпрацю з Єгиптом і країнами Перської затоки і одночасно попередив Ірак, що Туреччина «очистить» табір біженців, який, за його словами, забезпечує безпечний притулок для курдських бойовиків, пригрозивши провести свою військову кампанію вглиб території Іраку.

Як показало проведене дослідження, міжнародна діяльність президентів країн світу стала об'єктом найактивнішого аналізу зарубіжними ЗМІ таких країн, як: Франції (26 %), Німеччини (25 %), Бельгії (19 %) та США (10 %).

ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ

АЗІЯ

Іран

Сидоржевський, Максим. Ізраїль побоюється швидкого розвитку ядерної програми Ірану за президента І. Райсі / М. Сидоржевський // *Deutsche Welle*. – Bonn, 2021. – 19.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3vEZV>.

Ізраїль із засторогою сприйняв перемогу на президентських виборах в Ірані ультраконсервативного політика **Ібрагіма Райсі** та очікує на форсований розвиток ядерної програми Ірану за його президентства. «Новий президент Ірану є екстремістом, відповідальним за смерті тисяч іранців. Він відданий ядерним амбіціям режиму та його кампанії світового терору», – заявив міністр закордонних справ Ізраїлю Я. Лапід у своєму дописі в соцмережі Twitter. В окремому повідомленні, поширеному МЗС Ізраїлю, зазначається, що обрання І. Райсі має викликати «глибоке занепокоєння у світовій спільноті».

Сааков, Валерій. Президент Ірану І. Райсі відмовився від зустрічі з лідером США Д. Байденом / В. Сааков // *Deutsche Welle*. – Bonn, 2021. – 21.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3vID6>.

Новообраний президент Ірану **Ібрагім Райсі** відмовився від можливої зустрічі з президентом США Джо Байденом. Відповідну заяву новий іранський лідер зробив під час пресконференції в Тегерані. За словами І. Райсі, саме США стали порушником укладеної 2015 р. ядерної угоди з Іраном, вийшовши з неї в односторонньому порядку. Президент Ірану закликав Вашингтон негайно повернутися до угоди 2015 р. та скасувати всі накладені раніше на Іран санкції. Крім того, І. Райсі наголосив, що програма балістичних ракет Ірану не підлягає обговоренню.

Iran's president-elect says U.S. must lift all «unjust» sanctions = [Обраний президент Ірану заявляє, що США повинні зняти всі «несправедливі» санкції] // Xinhua. – Brijing, 2021. – 22.06. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-06/22/c_1310020244.htm.

Обраний президент Ірану **Ібрагім Райсі** заявив, що США повинні скасувати «всі несправедливі санкції» проти Ірану та Європи, дотримуючись своїх зобов'язань за ядерною угодою 2015 р. «Що я кажу Сполученим Штатам, так це те, що, згідно з ядерною угодою, ви були зобов'язані зняти всі санкції, але ви цього не зробили. Поверніться назад і виконайте свої зобов'язання», – відповів І. Райсі на запитання про його послання до Сполучених Штатів та США. Звертаючись до європейських партнерів щодо ядерної угоди, обраний президент Ірану заявив, що вони не повинні піддаватися «тиску та зовнішній політиці» Вашингтона, а натомість виконувати свої зобов'язання за угодою.

США

Biden, Erdogan to discuss their differences next week = [Д. Байден і Р. Т. Ердоган

обговорять свої розбіжності] // Euronews. – Lyon, 2021. – 07.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/07/us-nato-summit-biden-turkey>.

Президент США Джо Байден і президент Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган зустрінуться для обговорення подій Сирії, Афганістану та інших регіональних питань, а також розглянуть «істотні розбіжності» між Вашингтоном і Анкарою. Анкара і Вашингтон намагаються відновити відносини, напружені в останні роки з ряду питань, зокрема придбання Туреччиною російських систем оборони, яке призвело до санкцій США, політичні розбіжності в Сирії, а також тривогу Вашингтона з приводу репутації Анкари у сфері прав людини. «Президент Д. Байден дуже добре знає Р. Т. Ердогана, і вони обидва, я думаю, з нетерпінням чекають можливості, щоб дійсно мати ділову можливість оцінити всю широту відносин», – сказав радник президента США з національної безпеки Д. Салліван.

Seligman, Lara. Biden heads to NATO amid friction over Afghanistan withdrawal = [Д. Байден прямує до НАТО на тлі напруження щодо відведення військ з Афганістану] / L. Seligman // POLITICO. – Brussels, 2021. – 13.06. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/06/13/biden-nato-afghanistan-withdrawal-4935800>.

Союзники по НАТО не приховують свого розчарування рішенням президента США Джо Байдена вивести війська з Афганістану. Державний секретар оборони Великобританії Б. Уоллес повторив ці настрої, заявивши парламенту, що він «шкодує» про рішення про виведення сил без встановлення умов для «Талібану». Це розчарування, ймовірно, забарвить дискусії цього тижня в Брюсселі, де чиновники повинні почати вирішувати низку питань без відповіді щодо майбутнього Афганістану – від забезпечення такої критичної інфраструктури, як посольства та літаки, до того, щоб країна знову не стала притулком для терористів.

Pamuk, Humeyra. Biden to meet with Afghan President Ghani as violence surges = [Д. Байден зустрінеться з президентом Афганістану на тлі спалаху насильства] / H. Pamuk // Euronews. – Lyon, 2021. – 20.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/20/us-usa-afghanistan-biden>.

Президент США Джо Байден зустрінеться в Білому домі з президентом Афганістану Ашрафом Гані і головою Вищої ради Афганістану з національного примирення А. Абдуллою, щоб обговорити виведення військ США на тлі спалаху бойових дій між афганськими силами і талібами по всій країні. «На своїй першій особистій зустрічі Д. Байден постарается запевнити А. Гані і А. Абдуллу в підтримці США афганського народу, включаючи дипломатичну, економічну і гуманітарну допомогу», – ідеться в заяві Білого дому. Д. Байден також повторить свою обіцянку гарантувати, що країна ніколи не стане притулком для терористичних груп. «Візит президента А. Гані і доктора Абдулли підкреслить міцне партнерство між Сполученими Штатами і Афганістаном в умовах тривалого скорочення чисельності збройних сил», – значиться в заяві Білого дому.

Lam, Eric. China-U.S. Rivalry Brings Promise of Innovation Investors Crave =

[Китай-США. Конкуренція може залучити інвесторів] / Е. Lam // Bloomberg. – New York, 2021. – 26.06. – Режим доступу : <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-06-25/china-u-s-rivalry-brings-promise-of-innovation-investors-crave?srnd=premium-europe>.

Заклик президента США Джо Байдена до найбагатших країн протистояти зростаючому глобальному впливу Китаю може в кінцевому підсумку залучити інвесторів на ринки конкурента Америки. На зустрічах «Великої сімки» і НАТО в Європі США заручилися підтримкою збільшення інвестицій для конкуренції з Китаєм. Акції напівпровідників у Китаї продемонстрували зростання після зусиль Сі Цзіньпіна з підтримки виробників мікросхем. «Д. Байден залучений у конфлікт із Китаєм і результат буде незадовільним для інвесторів, які роблять ставку на більш глибоку взаємодію США і Китаю», – сказав М. Герткен, геополітичний стратег ВСА Research. У цілому зміна тону і характеру протистояння між США і Китаєм може передбачати більш впорядковані дипломатичні відносини і поліпшення довгострокових умов для інвесторів, що прагнуть використовувати підсилюючу стратегічну конкуренцію.

Тайвань

Bartkiewicz, Artur. Prezydent Tajwanu: Nigdy nie zapomnimy o masakrze na placu Tiananmen = [Президент Тайваню: Ми ніколи не забудемо різанину на площі Тяньаньмень] / А. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 04.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Historia/210609810-Prezydent-Tajwanu-Nigdy-nie-zapomnimy-o-masakrze-na-placu-Tiananmen.html>.

«Народ Тайваню ніколи не забуде криваве придушення протестів демократії на площі Тяньаньмень 32 роки тому та навколо неї і продовжуватиме вірити в демократію», – заявила президентка Тайваню Цай Інвень. 32 роки тому китайська армія відкрила вогонь по студентах, які протестували на площі та навколо неї. Влада Китаю забороняє будь-яке святкування річниці різанини. «Я вірю, що всі тайванці, які пишаються своєю свободою і демократією, ніколи не забудуть того дня (...)», – написала президентка Тайваню у дописі на Facebook. «Ми не забудемо про молодих людей, які пожертвували собою на площі Тяньаньмень 32 роки тому», – додала вона.

Франція

France and its partners work on financing mechanism for Lebanon = [Франція і її партнери працюють над механізмом фінансування Лівану] // Euronews. – Lyon, 2021. – 10.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/10/us-g7-summit-macron-lebanon>.

Президент Франції Емманюель Макрон заявив, що він працює з міжнародними партнерами над створенням фінансового механізму, який забезпечить продовження роботи важливих державних служб у Лівані, незважаючи на його глибоку політичну та економічну кризу. Ліван намагається знайти достатньо іноземної валюти для оплати палива та інших основних імпортованих товарів. Е. Макрон очолює зусилля з надання міжнародної допомоги колишній французькій колонії, щоб вивести Ліван із глухого кута при формуванні нового уряду і почати реформи для отримання доступу до іноземної валюти.

АФРИКА

Кенія

Paravicini, Giulia. Kenyan president urges Ethiopia to open up mobile money market = [Кенійський президент закликає Ефіопію відкрити мобільний грошовий ринок] / G. Paravicini // Reuters. – London, 2021. – 09.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/business/media-telecom/kenyan-president-urges-ethiopia-open-up-mobile-money-market-2021-06-08/>.

Президент Кенії Угуру Кеніятта закликав Ефіопію відкрити свій сектор телекомунікацій для приватних інвесторів мобільного бізнесу, що доповнить процес для реформування сектору та залучення іноземних інвестицій. Ефіопія відкриває свій сектор телекомунікацій, який до цього часу був монополістом державної компанії Ethio Telecom, а минулого місяця влада надала першу ліцензію приватному оператору. Ліцензія була надана консорціуму під керівництвом кенійських Safaricom, Vodafone та японського Sumitomo. На сьогодні лише Ethio Telecom може пропонувати мобільні фінансові послуги, водночас як іноземним операторам заборонено брати участь. Мобільні гроші – це термін для банківських операцій, здійснених за допомогою телефона або іншого мобільного пристрою. «Я сподіваюся, що ваш уряд найближчим часом розгляне питання, відкривши можливість для мобільних грошей в Ефіопії», – сказав У. Кеніятта, який перебуває з візитом в Ефіопії. «Цей крок буде особливо своєчасним, оскільки він запропонує мільйонам ефіопців можливості для фінансового включення», – додав президент. Мобільні грошові послуги, які були впроваджені в Кенії більше десяти років тому, стали прибутковим сегментом телекомунікаційних послуг у багатьох країнах Африки на південь від Сахари.

Туреччина

Turkey's Erdogan woos Egypt, Gulf states in push to repair ties = [Р. Т. Ердоган сподівається налагодити відносини з Єгиптом і країнами Перської затоки] // Euronews. – Lyon, 2021. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/02/us-turkey-egypt-erdogan>.

Президент Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган заявив, що Туреччина сподівається максимізувати свою співпрацю з Єгиптом і країнами Перської затоки. Зв'язки Анкари з Єгиптом і Саудівською Аравією були напруженими з деяких питань, від політичного ісламу, лівійського конфлікту і східного Середземномор'я. «Наше бажання полягає в тому, щоб використовувати можливості для співпраці на максимальному рівні і поліпшити наші зв'язки на безпрограшній основі. Така ситуація актуальна і для всіх країн Перської затоки», – сказав Р.Т. Ердоган. «У нас є серйозний потенціал для співпраці з Єгиптом у широкому спектрі сфер від Східного Середземномор'я до Лівії», – сказав президент, додавши, що «любить» єгипетський народ.

БОРОТЬБА З ТЕРОРИЗМОМ

Туреччина

Erdogan says Turkey could target refugee camp deep inside Iraq = [Р. Т. Ердоган заявив, що Туреччина може нанести удар по табору біженців у глибині Іраку] // Euronews. – Lyon, 2021. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/02/us-turkey-security-iraq>.

Президент Реджеп Тайїп Ердоган попередив Ірак, що Туреччина «очистить» табір

біженців, який, за її словами, забезпечує безпечний притулок для курдських бойовиків, погрожуючи провести свою військову кампанію вглиб території Іраку. За останній рік турецькі сили активізували атаки на бази забороненої Робочої партії Курдистану на півночі Іраку, зосередивши свою вогневу міць і вторгнення в основному на смузі території до 30 км всередині Іраку. Але Р. Т. Ердоган сказав, що Махмур – табір вздовж 180 км на південь від турецького кордону – «інкубатор» для бойовиків і з ним необхідно боротися. «Якщо Організація Об'єднаних Націй не забере його, ми зробимо це як член ООН», – сказав президент Туреччини.

ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ

Білорусь

Emmott, Robin. West hits Belarus with new sanctions over Ryanair “piracy” = [Захід ввів нові санкції проти Білорусі за «піратство» Ryanair] / R. Emmott // Euronews. – Lyon, 2021. – 21.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/21/us-belarus-politics>.

Європейський Союз, США, Великобританія і Канада внесли в «чорний список» більше офіційних осіб, законодавців і міністрів з адміністрації президента Білорусі **Олександра Лукашенка**, чий військово-повітряні сили перехопили літак Ryanair. Західні уряди спробували посилити тиск на О. Лукашенка, якого звинувачують у фальсифікації результатів виборів у серпні 2020 р. і придушенні опозиції з метою продовження його нинішнього 27-річного перебування при владі. Хоча індивідуальні санкції не надали того ефекту, якого домагався Захід, ЄС сподівається, що економічні санкції можуть найбільше вдарити по О. Лукашенку.

Belarus cuts cooperation on migration with EU over sanctions = [Білорусь скорочує міграційну співпрацю з ЄС через санкції] // Euronews. – Lyon, 2021. – 28.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/28/belarus-cuts-cooperation-on-migration-with-eu-over-sanctions>.

ЄС ввів нові серйозні економічні санкції щодо Білорусі, націлені на основні статті експорту країни, включаючи калій. Авторитарний президент Білорусі **Олександр Лукашенко** засудив санкції ЄС як частину «гібридної війни», яку Захід веде проти Білорусі. Міністерство закордонних справ заявило, що Білорусь має намір призупинити дію угоди про реадмісію з ЄС, яка спрямована на припинення нелегальної міграції. Ця заява послідувала за попередженням О. Лукашенка про те, що його країна більше не буде намагатися зупинити потік нелегальних мігрантів до Європейського Союзу. Крім того, Білорусь припинить свою участь у програмі ЄС «Східне партнерство», яка була спрямована на зміцнення співпраці з кількома колишніми радянськими країнами.

Венесуела

Spinetto, Juan. U.S., EU Willing to Review Venezuela Sanctions on Conditions = [США і ЄС готові переглянути санкції Венесуели на певних умовах] / J. P. Spinetto // Bloomberg. – New York, 2021. – 25.06. – Режим доступу : <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-06-25/u-s-eu-willing-to-review-venezuela-sanctions-on-conditions?srnd=premium-europe>.

США, Європейський Союз і Канада заявили, що вони «готові переглянути політику санкцій» щодо президента Венесуели **Ніколааса Мадуро** і його режиму за умови, що на переговорах щодо відновлення демократичного процесу в південноамериканській країні будуть «істотні, що заслуговують довіри, зрушення». Н. Мадуро звернувся до адміністрації президента США **Джо Байдена**, закликавши його скасувати санкції і нормалізувати відносини. Представник Держдепартаменту сказав, що зміна політики США вимагатиме від венесуельського лідера серйозних змін у напрямі відновлення демократії, перш ніж будуть скасовані покарання.

США

Lesman, Urszula. Biden cofa zakaz Trumpa. TikTok i WeChat mogą odetchnąć = [Д. Байден скасував заборону Д. Трампа. TikTok і WeChat можуть перевести дух] / U. Lesman // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 09.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Media-i-internet/306099888-Biden-cofa-zakaz-Trump-TikTok-i-WeChat-mog-a-odetchnac.html>.

Президент США **Джо Байден** підписав указ про скасування заборони на TikTok і WeChat **Дональдом Трампом**. Ця заборона зіткнулася з низкою юридичних викликів і фактично ніколи не застосовувалася. Разом із зняттям блокади китайських додатків, Білий дім доручив Міністерству торгівлі дослідити вплив цих програм на національну безпеку та конфіденційність американських громадян. Очікується також, що департамент розробить рекомендації, які будуть враховані під час прийняття майбутніх юридичних заходів. Крім того, урядові установи США повинні ретельно перевіряти зв'язки виробників додатків з урядами або збройними силами іноземних країн. Тому цілком можливо, що заборона на TikTok та WeChat буде відновлена в майбутньому. У минулому році Д. Трамп визнав, що TikTok і WeChat представляють загрозу безпеці США та громадян. Білий дім вирішив заборонити їхнє спільне використання в магазинах додатків. Крім того, були вжиті подальші заходи для того, щоб додатки не працювали в США.

Сидоржевський, Максим. Д. Байден скасував укази Д. Трампа, якими той намагався заборонити TikTok і WeChat / М. Сидоржевський // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 09.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uffQ>.

Президент США **Джо Байден** скасував низку указів свого попередника **Дональда Трампа**, якими той намагався заборонити роботу на території США низки китайських сервісів, зокрема TikTok і WeChat. Адміністрація Д. Трампа намагалася заблокувати можливість завантажувати ці додатки американським користувачам. Але укази так і не набули чинності, оскільки їхню дію зупинили американські суди. Натомість, як ідеться в новому указі Д. Байдена, Білий дім здійснить оцінку ризиків, які потенційно можуть нести китайські сервіси національній безпеці країни. Зокрема, перевірятимуть зв'язки, які компанії-власники додатків можуть мати з китайськими армією або розвідкою, а також, чи збирають вони чутливі дані користувачів. В указі йдеться, що Міністерство торгівлі США має зробити аналіз на підставі чітких даних про транзакції, пов'язані із застосунками, які розроблені в Китаї або контролюються ним. Упродовж 120 днів відомство має дати рекомендації стосовно того, як надалі захищати особисті дані американців.

Україна

Вінкельмаєр, Аніта. В. Зеленський запровадив санкції щодо сотень фізичних та юридичних осіб у Росії / А. Вінкельмаєр // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 24.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3vWCT>.

Президент України **Володимир Зеленський** підписав низку указів про введення в дію рішень РНБО щодо застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів. Тексти указів опубліковані на сайті Президента України. Укази, зокрема, продовжують персональні та економічні санкції щодо сотень фізичних та юридичних осіб у Росії. Під обмеження потрапили російські бізнесмени, ЗМІ та журналісти, військово-промислові підприємства РФ, зокрема «Ростех», банки, низка авіакомпаній, серед яких «Аерофлот».

ЄВРОПА

Білорусь

Malinowski, Przemyslaw. Łukaszenko: Wojsko Rosji w ciągu doby może dotrzeć na Białoruś = [О. Лукашенко: Російська армія за добу може бути в Білорусі] / P. Malinowski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 01.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Bialorus/210609961-Lukaszenko-Wojsko-Rosji-w-ciagu-doby-moze-dotrzec-na-Bialorus.html>.

Президент Білорусі **Олександр Лукашенко** заявив, що в разі потреби російські війська можуть дістатися до його країни протягом 24 год. У Сочі відбулася зустріч президентів Росії та Білорусі. **Володимир Путін** та О. Лукашенко заявили, що реакція Заходу на інцидент із Ryanair – «сплеск емоцій». О. Лукашенко сказав В. Путіну, що він покаже йому конфіденційні документи про інцидент, які дозволять російському президенту зрозуміти, що насправді сталося. «Пробують розхитати ситуацію до рівня минулого серпня», – заявив білоруський лідер, маючи на увазі акції протесту, що спалахнули після президентських виборів, які опозиція вважає сфальсифікованими.

Губар, Олена. О. Лукашенко просить В. Путіна пустити білоруські літаки до Криму / О. Губар // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 01.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uJOa>.

Білорусь і Росія обговорюють питання відкриття білоруських авіарейсів до Криму. Про це заявив президент Білорусі **Олександр Лукашенко**. «Україна закрила для нас небо. У нас є свій санаторій у Криму, в Місхорі, куди люди завжди їздили, літали... Зараз закрили небо. Як нам потрапити в Крим? Чи не через Польщу ж ми полетимо: туди теж не пускають», – заявив О. Лукашенко. За його словами, Білорусь і Росія пропрацюють питання про відкриття авіарейсів до Криму. Відповідне доручення вже дано компетентним відомствам. «Я думаю, тут не буде проблем. Закрили небо – ну що ж, є і більш відкриті держави, через які ми завжди можемо потрапити в Крим», – зазначив О. Лукашенко. Він наголосив, що раніше обговорював це питання з **Петром Порошенком**, коли той був Президентом України.

Губар, Олена. Глава дипломатії ЄС Боррель назвав О. Лукашенка диктатором / О.

Губар // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 09.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uc7c>.

Верховний представник ЄС із питань зовнішньої політики та політики безпеки Ж. Боррель назвав президента Білорусі **Олександра Лукашенка** диктатором. «Я згоден із вами, всі згодні. Ми маємо справу з диктатором», – сказав він на пленарних дебатах у Європарламенті. Ж. Боррель наголосив, що слід продовжувати чинити тиск на О. Лукашенка, але водночас необхідно надавати підтримку населенню Білорусі. Ж. Боррель сподівається, що на наступному саміті ЄС проти О. Лукашенка будуть запроваджені додаткові санкції.

Німеччина

Думанська, Марія. Президенти Німеччини і Польщі – за тісніші відносини попри розбіжності / М. Думанська // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 17.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3v6rA>.

Президент Німеччини **Франк-Вальтер Штайнмаєр** заявив, що ФРН і Польща прагнуть поглибити свої тісні відносини, незважаючи на певні розбіжності. «Німецько-польське сусідство – це одна з великих європейських історій успіху за останні 30 років», – сказав Ф.-В. Штайнмаєр на зустрічі з польським колегою **Анджеєм Дудою** у Варшаві у 30-ту річницю підписання Договору про добросусідство і співробітництво між країнами. «У результаті цих 30 років ми сьогодні переплетені – у позитивному значенні цього слова», – наголосив у свою чергу А. Дуда. Водночас обидва президенти вказали на наявні розбіжності між країнами. «Звісно, інколи бувають різні інтереси і різні точки зору», – зазначив президент Німеччини, наголосивши на важливості слухати один одного. «Чути, чому інші мають іншу думку або віддають перевагу іншим шляхам, є вирішальним фактором для того, щоб знову і знову знаходити рішення для відкритих питань», – пояснив Ф.-В. Штайнмаєр. У свою чергу А. Дуда порівняв Німеччину і Польщу з двома сусідніми фермерами, у яких іноді виникають суперечки, «але загалом вони готові одружити своїх дітей». Серед іншого, президенти домовилися сприяти підтримці національних меншин в обох країнах.

Губенко, Дмитро. Ф.-В. Штайнмаєр ушанував пам'ять жертв нападу нацистської Німеччини на СРСР / Д. Губенко // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 22.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3vJsj>.

Президент ФРН **Франк-Вальтер Штайнмаєр** вшанував пам'ять жертв нападу нацистської Німеччини на СРСР, що стався 80 років тому. Глава держави поклав вінок до радянського військового меморіалу в берлінському Панкові. Там поховані 13 тис. офіцерів та солдатів радянської армії, які загинули в битві за Берлін 1945 р. За оцінками істориків, загалом жертвами нападу в СРСР стали 27 млн осіб, зокрема 14 млн цивільних. Воєнну кампанію нацистської Німеччини проти СРСР він назвав «розгулом ненависті і насильства, радикалізацією війни і перетворенням її в безумство тотального знищення». «Ті, хто вів цю війну, вбивали людей усіма мислимими способами, проявляючи небачені раніше жорстокість і звірства, – зауважив Ф.-В. Штайнмаєр. – Війна німців проти Радянського Союзу була варварством убивць». Посол України в Німеччині А. Мельник перед промовою висловлював обурення тим фактом, що головний захід до річниці нападу на СРСР за участі федерального президента проводився в німецько-російському музеї

«Берлін-Карлсхорст».

Південно-Африканська Республіка

S.Africa's President Ramaphosa urges G7 nations to plug COVID-19 funding gap = [Президент ПАР С. Рамафоса закликав країни G7 ліквідувати дефіцит фінансування COVID-19] // Euronews. – Lyon, 2021. – 13.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/13/us-g7-summit-ramaphosa>.

Президент Південно-Африканської Республіки **Матамела Сиріл Рамафоса** закликав країни «Великої сімки» допомогти фінансувати програму Всесвітньої організації охорони здоров'я щодо збільшення тестування, діагностики та вакцинації COVID-19. «Нам необхідно заповнити значний дефіцит фінансування для тестів, лікування, найважливіших матеріалів, таких, як кисень», – сказав М. С. Рамафоса. Він також закликав членів G7 підтримати відмову від ТРПС щодо патентів на вакцини COVID-19 і взяти участь у переговорах, які можуть допомогти збільшити виробництво вакцин. «Якщо світ хоче вийти з цієї серйозної кризи, важливо, щоб ми працювали разом, щоб мобілізувати і направити ресурси в ті країни, які найбільше цього потребують – і робити це зараз», – наголосив М. С. Рамафоса.

Польща

Czermiński, Jakub. Prezydent Duda: Polska i Niemcy są jak sąsiadujące ze sobą farmy = [Президент А. Дуда: Польща та Німеччина – це як сусідні ферми] / J. Czermiński // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 17.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Dyplomacja/210619467-Prezydent-Duda-Polska-i-Niemcy-sa-jak-sasiadujace-ze-soba-farmy.html>.

Президент Німеччини **Франк-Вальтер Штайнмаєр** відвідав Польщу з нагоди 30-ї річниці підписання польсько-німецького договору про добросусідство. Обидва політики виступили на спільній пресконференції. «Як польська влада, ми подаємо заявку на те, щоб поляки в Німеччині повернули собі статус меншини», – сказав президент Польщі **Анджей Дуда** після перемовин із президентом Німеччини Ф.-В. Штайнмаєром. Він висловив сподівання, що польсько-німецька співпраця буде процвітати. «Ми також поговорили з президентом про (останні) 30 років, про те, як багато змінилося за ці роки, який це надзвичайний час у понад тисячі років польсько-німецьких відносин», – сказав президент Республіки Польща. У цьому контексті А. Дуда додав, що сьогодні «фактично немає кордону між Польщею та Німеччиною».

Polish president backs Moldova's EU ambitions = [Президент Польщі підтримує амбіції Молдови в ЄС] // Xinhua. – Brijing, 2021. – 22.06. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-06/22/c_1310020313.htm.

Президент **Анджей Дуда** запропонував Польщі підтримку амбіцій Молдови щодо членства в ЄС під час першого офіційного візиту президентки Молдови **Майї Санду**. Варшава поділиться досвідом з організації місцевих адміністрацій та урядів та протидії корупції, сказав А. Дуда на спільній пресконференції. «Ми маємо великий досвід у цих сферах, і зміни, які спостерігала Польща за останні 30 років, дали багато позитивних результатів, – зазначив він. – Я хотів би, щоб у вас склалося враження, що Польща –

дружня нація». М. Санду заявила, що Молдова готова співпрацювати з Польщею з питань безпеки, включаючи кібербезпеку. «Польща є важливим джерелом безпеки в регіоні», – відзначила президентка Молдови.

Росія

Łomanowski, Andrzej. Plotki i strachy, warte 40 miliardów dolarów = [Плітки та страхи вартістю 40 мільярдів доларів] / A. Łomanowski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 06.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Rosja/306069978-Plotki-i-strachy-warte-40-miliardow-dolarow.html>.

Чим ближче зустріч президентів США Джо Байдена і Росії Володимира Путіна, тим більше Кремль засмучений можливими санкціями США. «Ми не маємо нічого проти них, – сказав В. Путін про США під час Петербурзького економічного форуму. – І чому американські партнери роблять те, що вони роблять (вводять санкції проти Росії. – Ред.), здебільшого залишається загадкою». Перед початком форуму російський уряд вирішив позбутися всіх доларових заощаджень. «В останні роки, з моменту введення санкцій (через анексію Криму у 2014 р. – Ред.), ми бачили, як американська сторона використовувала долар як зброю проти російського фінансового сектору та промисловості», – спробував пояснити А. Костін, керівник ВТБ, другого за величиною російського банку.

Сидоржевський, Максим. Ш. Мішель закликав В. Путіна змінити деструктивну поведінку / М. Сидоржевський // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 07.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uYD0>.

Голова Європейської ради Ш. Мішель у телефонній розмові з президентом Росії Володимиром Путіним підтвердив беззаперечну підтримку незалежності та територіальної цілісності України з боку ЄС, а також нагадав, що Росія несе співвідповідальність за повне виконання мінських домовленостей. Як повідомили в пресслужбі Європейської ради, під час розмови Ш. Мішель також вказав В. Путіну, що лідери ЄС у травні засудили «незаконні, провокативні та руйнівні дії з боку Росії проти ЄС, його держав-членів та інших країн». «ЄС протистоїть таким діям об'єднано та солідарно. Відносини між Росією та ЄС перебувають у найнижчій точці. Така ситуація або її подальше погіршення – не в інтересах жодної зі сторін», – підкреслив Ш. Мішель. Співрозмовники також обговорили ситуацію в Білорусі, зокрема примусову посадку у Мінську літака авіакомпанії Ryanair. Ш. Мішель наголосив, що білоруська влада повинна звільнити політичних в'язнів та зупинити репресії та насильство в країні, а також долучитися до інклюзивного національного діалогу. Росія, на думку Ш. Мішеля, може зіграти важливу роль у підтримці мирного врегулювання кризи в Білорусі.

Сидоржевський, Максим. В. Путін про Україну: від членства в НАТО до футбольної форми з Кримом / М. Сидоржевський // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 09.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3ufOJ>.

Президент Росії Володимир Путін припускає, що на Заході обговорюють план вступу України в НАТО. «Зараз американські партнери кажуть, що нічого не обіцяли ані Україні, ані українському керівництву, зокрема Президенту

України **Володимиру Зеленському**. Звідки ми це знаємо? Можна собі уявити, що план вступу України в НАТО обговорюється, принаймні ніхто не відмовляється», – розмірковував президент РФ в інтерв'ю в ефірі телеканалу «Россия-1». Тому, на думку В. Путіна, «якихось гарантій невступу України в НАТО немає», а є «формальні обмеження». Він дозволив собі зневажливі зауваження на адресу Президента України В. Зеленського, припустивши, що президент США **Джо Байден** відмовився обговорювати з В. Зеленським питання надання Україні Плану дій щодо членства в НАТО, оскільки це, мовляв, заважатиме двосторонній зустрічі між Д. Байденом і В. Путіним, яка пройде в Женеві.

Сидоржевський, Максим. Д. Кулеба пояснив В. Путіну, чому росіяни не є корінним народом в Україні / М. Сидоржевський // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 10.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uhyg>.

Законопроект про корінні народи, запропонований Президентом України **Володимиром Зеленським**, повністю відповідає Декларації ООН про права корінних народів і відповідним нормам Конституції України й не має нічого спільного з довільними інтерпретаціями президента РФ **Володимира Путіна**. Таку думку висловив міністр закордонних справ України Д. Кулеба. «Термін “корінні народи” сталий у міжнародному праві та законодавстві багатьох країн. Зокрема, закріплений Декларацією ООН від 2007 р. про права корінних народів. Запропонований Президентом законопроект фактично реалізує в національному законодавстві ці норми міжнародного права», – пояснив Д. Кулеба. Український міністр зазначив, що в законопроекті визначається, які народи можна вважати корінними: це самотутні етнічні спільноти, які сформувалися на території України, становлять етнічну меншість і не мають власної держави. «В Україні це, передусім, кримські татари, караїми та кримчаки», – пояснив міністр. Д. Кулеба також зазначив, що Конституція України прямо та недвозначно гарантує рівність усіх громадян в Україні, незалежно від етнічного походження, і окремо встановлює обов'язок держави захищати корінні народи й національні меншини. «Тому заяви про якісь утиски в результаті ухвалення запропонованого закону про корінні народи не відповідають дійсності», – наголосив глава МЗС України.

Думанська, Марія. В. Путін заявив про «серйозну кризу» у відносинах США та Росії / М. Думанська // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 12.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3unQi>.

Згідно із заявою президента Росії **Володимира Путіна**, відносини між РФ і США перебувають у «серйозній кризі». «Ми маємо двосторонні відносини, які досягли дна за останні роки», – сказав В. Путін. Також В. Путін зазначив, що нинішній президент США **Джо Байден**, з яким у глави Кремля запланована зустріч, кардинально відрізняється від свого попередника **Дональда Трампа**, якого В. Путін описав як «надзвичайну, талановиту і колоритну людину». З іншого боку, Д. Байден – це людина, яка практично все своє доросле життя провела в політиці. За словами президента РФ, у Д. Байдена є деякі переваги і недоліки, але, безумовно, не імпульсивні дії від імені президента США.

Губар, Олена. Кремль: В. Путін готовий окреслити Д. Байдену «червоні лінії» щодо України в НАТО / О. Губар // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 16.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3v0QK>.

У Кремлі звернули увагу на заяву американського президента **Джо Байдена** про можливість вступу України в НАТО і не сумніваються, що в разі необхідності президент РФ **Володимир Путін** на саміті в Женеві чітко викладе підхід Москви до цього питання. «Що стосується України, ми чули, що гіпотетично президент Д. Байден допустив можливість вступу України в НАТО. Це – новий елемент, раніше таких заяв не робилося. Звичайно, в Москві ми звернули на нього увагу в повному обсязі», – сказав речник президента РФ Д. Песков. Він зазначив, що «за необхідності президент чітко позначить нашу позицію». «В. Путін завжди чіткий у викладі “червоних ліній” для Російської Федерації, зокрема в такій нелегкій розмові, яка має бути сьогодні», – додав Д. Песков.

Matishak, Martin. Without specifics, Putin says U.S.-Russia reached an agreement to consult on cybersecurity = [Без конкретики, В. Путін каже, що США та Росія досягли домовленості про консультації з питань кібербезпеки] / М. Matishak // POLITICO. – Brussels, 2021. – 16.06. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/06/16/putin-biden-cybersecurity-494875>.

Президент Росії **Володимир Путін** заявив, що його країна та США домовились про «консультації» з питань кібербезпеки після саміту з президентом **Джо Байденом**. «Що стосується кібербезпеки, ми домовились, що почнемо консультації з цього питання, і я вважаю, що це надзвичайно важливо», – сказав В. Путін журналістам після зустрічі з Д. Байденом у Женеві. В. Путін не запропонував деталей про те, що спричинить такі переговори, і Білий дім не відразу відповів на запит про коментар. Д. Байден мав провести власну пресконференцію після брифінгу В. Путіна.

Putin orders military to help clear up floods in annexed Crimea = [В. Путін наказав військовим допомогти ліквідувати повені в анексованому Криму] // Euronews. – Lyon, 2021. – 21.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/21/us-crimea-floods>.

Президент Росії **Володимир Путін** наказав російським військовим допомогти розібратися з повінню в анексованому Криму, після того як проливний дощ завдав шкоди містам на Чорноморському півострові. Міністр оборони Російської Федерації С. Шойгу заявив, що в цей район буде направлено додаткові сили і що в цьому вже задіяно 21 тис. осіб із міністерства.

H. von der Burchard, Hans. Merkel urges «direct contact» with Putin, defending Franco-German overture = [А. Меркель закликає до «прямого контакту» з В. Путіним, захищаючи франко-німецьку пропозицію] / Н. von der Burchard // POLITICO. – Brussels, 2021. – 24.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/angela-merkel-urges-vladimir-putin-direct-contact-france-german-y-overture-russia/>.

Канцлерка Німеччини А. Меркель закликала ЄС розпочати переговори на високому рівні з **Володимиром Путіним**, намагаючись підтримати франко-німецьку

пропозицію щодо саміту з російським президентом, що відкрило серйозні розбіжності в ЄС. «На мою думку, ми, як Європейський Союз, також повинні прагнути безпосереднього контакту з Росією та російським президентом», – заявила А. Меркель у німецькому Бундестазі напередодні зустрічі лідерів ЄС у Брюсселі. «Президенту США **Джо Байдену** недостатньо поговорити з російським президентом – я це дуже вітаю – але ЄС також повинен створити тут формати для переговорів», – додала вона, посилаючись на недавню зустріч Д. Байдена «один на один» з В. Путіним у Женеві, наголошуючи, що «немає іншого способу вирішити конфлікт».

Herszenhorn, David. German-French overture to Putin splits EU = [Німецько-французька пропозиція до В. Путіна розколює ЄС] / D. Herszenhorn // POLITICO. – Brussels, 2021. – 24.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/germany-france-european-council-eu-russia-summit-sanctions/>.

Німеччина та Франція вивели з ладу ретельно організовану політику Росії, створивши загрозу нових економічних санкцій, одночасно пропонуючи можливість зустрічі на вищому рівні між європейськими лідерами та президентом Росії **Володимиром Путіним**. Пропозиції, висунуті канцлеркою Німеччини А. Меркель після консультацій із президентом Франції **Еммануелем Макроном**, надійшли напередодні саміту Європейської ради, на якому глави держав та урядів мали обговорити відносини між ЄС та Росією. Ці ініціативи мали на меті створити новий підхід до Росії з боку ЄС, який доклав зусиль, щоб залишатися єдиним у тиску на Росію з моменту анексії Криму у 2014 р. Багато дипломатів ЄС висловили невдоволення у зв'язку з пропозицією, причому одне з найсильніших обурень надійшло з боку країн Балтії та Польщі. Ці країни давно виступають за жорстку реакцію на військову агресію Росії в Україні. Ідея потенційного саміту між В. Путіним та лідерами ЄС вразила багатьох дипломатів і чиновників як непродумана та несвоєчасна. Деякі чиновники припускали, що європейські лідери прагнуть включитися в розмову **Джо Байдена** і В. Путіна.

Herszenhorn, David. EU leaders take hard line on Russia, rebuking Merkel and Macron = [Лідери ЄС жорстко ставляться до Росії, дорікаючи А. Меркель і Е. Макрону] / D. Herszenhorn // POLITICO. – Brussels, 2021. – 24.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/eu-unity-on-russia-collapses-after-german-french-proposal-for-out-reach-to-vladimir-putin/>.

Лідери ЄС визначили свою позицію щодо Росії, але лише після того, як Польща та країни Балтії зайняли власну жорстку позицію щодо Німеччини та Франції та торпедували пропозицію найбільших держав блоку домагатися зустрічі на вищому рівні з **Володимиром Путіним**. 27 керівників держав та урядів прийняли висновки щодо Росії після тривалих, а часом і бурхливих дискусій. Кінцевий результат був принизливим для канцлерки Німеччини А. Меркель та президента Франції **Еммануеля Макрона**, які зазвичай найбільше впливають на дискусії за столом Європейської ради. Замість того, щоб схвалити пропозицію, запропоновану Німеччиною та Францією, яка б спричинила ідею «зустрічей на рівні лідерів», аналогічних до тієї, яку президент США **Джо Байден** з В. Путіним провели в Женеві, ЄР схвалила заяву, зосереджену на вимогах до Кремля, що було б передумовою нового дипломатичного співробітництва. Рада також погрозувала

новими економічними санкціями, якщо Росія наполягатиме на «злочинній, незаконній та руйнівній діяльності». «Європейська рада очікує, що російське керівництво продемонструє більш конструктивну участь та політичну прихильність та припинить дії проти ЄС та його держав-членів, а також проти третіх країн», – написали лідери у своїх висновках.

США

Czermiński, Jakub. Szczyt Biden-Putin. Niebo nad Genewą nie będzie otwarte = [Саміт Байдена – Путіна. Небо над Женевою не буде відкритим] / J. Czermiński // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 06.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Polityka/210609711-Szczyt-Biden-Putin-Niebo-nad-Genewa-nie-bedzie-otwarte.html>.

Під час зустрічі президента США **Джо Байдена** з президентом Росії **Володимиром Путіним** у Женеві доступ до повітряного простору над містом буде обмежений, повідомляють швейцарські ЗМІ. Американсько-російський саміт за участю президентів обох країн запланований на 16 червня в Женеві. Д. Байден та В. Путін повинні поговорити, зокрема, про двосторонні відносини між США та Російською Федерацією, про регіональні конфлікти, виклики кіберзлочинності та права людини. Триває підготовка до саміту.

Malinowski, Przemysław. Ukraina – USA: Joe Biden zaprosił Wołodymyra Zelenskiego do Waszyngtonu = [Україна – США: Джо Байден запросив Володимира Зеленського до Вашингтона] / P. Malinowski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 07.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Prezydent--USA/210609619-Ukraina---USA-Joe-Biden-zaprosil-Wolodymyra-Zelenskiego-do-Waszyngtonu.html>.

Президент США **Джо Байден** під час телефонної розмови запросив до Вашингтона Президента України **Володимира Зеленського**. Оточення Президента України В. Зеленського оголосило, що телефонна розмова з Д. Байденом «дасть змогу порівняти позиції з багатьох важливих глобальних питань». Після розмови Президент України заявив, що очікує зустрічі, і це буде можливість обговорити питання розширення стратегічного співробітництва. Наступного тижня Д. Байден зустрінеться з президентом Росії Володимиром Путіним у Женеві. У квітні у своїй першій телефонній розмові з В. Зеленським після вступу на посаду Д. Байден запропонував Україні свою «непохитну підтримку», коли Росія збирала війська вздовж східного кордону України. Вашингтон є найсильнішим союзником України після анексії Росією Криму у 2014 р., хоча влада України була здивована рішенням адміністрації Д. Байдена скасувати санкції проти компаній, які стоять за будівництвом газопроводу «Північний потік-2». В. Зеленський заявив в інтерв'ю американському новинному порталу Axios, що був «здивований» і «розчарований» цим рішенням. Україна також сподівалася, що її західні союзники будуть докладати нових зусиль для прийняття України в НАТО.

Biden to host Germany's Merkel at White House = [Д. Байден прийме канцлерку Німеччини А. Меркель у Білому домі] // The Associated Press. – New York, 2021. – 11.06. – Режим доступу :

<https://apnews.com/article/government-and-politics-joe-biden-europe-g-7-summit-health-2197ccc79455d4c1efd6fb4b0b64b39c>.

Президент США **Джо Байден** збирається приймати канцлерку Німеччини А. Меркель у Білому домі наступного місяця. Прессекретарка Білого дому Д. Псакі повідомила, що А. Меркель відвідає Вашингтон 15 липня. У заяві Д. Псакі зазначено, що ця зустріч зміцнить зв'язки між двома країнами, а лідери обговорять пандемію COVID-19, зміну клімату та міжнародну безпеку. А. Меркель стане першим європейським лідером, який відвідає Білий дім. Вона та Д. Байден мають зустрітися також на саміті «Великої сімки», що відбудеться в Англії.

Jacobs, Jennifer. Biden Says He Confronted Putin on Navalny and Gave Cyber Warning = [Д. Байден заявив, що протистояв В. Путіну з приводу О. Навального і зробив кіберпопередження] / J. Jacobs // Bloomberg. – New York, 2021. – 16.06. – Режим доступу : <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-06-16/biden-says-he-confronted-putin-on-navalny-human-rights?srnd=premium-europe>.

Президент США **Джо Байден** на саміті заявив президенту Росії **Володимиру Путіну** про порушення прав людини і застеріг його від подальших кібератак на американську інфраструктуру. Він також сказав, що бачить можливість поліпшення відносин між країнами. Д. Байден повідомив, що майже за три години зустрічей у Женеві лідери двох країн домовилися працювати разом, щоб зменшити загрозу ядерної війни, гарантувати, що Іран не отримає ядерної зброї і уникнути конфлікту в Арктиці. За словами В. Путіна, переговори з Д. Байденом були «в цілому продуктивними, предметними, конкретними і проходили в атмосфері, націленій на досягнення результатів, найважливішим з яких був пробіск довіри».

Lemire, Jonathan. «Pure business» at Biden-Putin summit: No hugs, no brickbats = [«Чистий бізнес» на саміті Байдена – Путіна: Ні обіймів, ні цеглин] / J. Lemire // The Associated Press. – New York, 2021. – 17.06. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/biden-putin-summit-23e73d69f1a7ca338850736a9cf032f5>.

Президент США **Джо Байден** та президент Росії **Володимир Путін** завершили саміт домовленістю про повернення послів своїх країн до Вашингтона та Москви і планом початку роботи щодо заміни останнього договору, що обмежує ядерну зброю. Але два лідери висловили різко протилежні погляди на складні проблеми, включаючи кібератаки та програми-вимагачі, що походять з Росії. В. Путін знову наполягав на тому, що його країна не має нічого спільного з такими нападами, незважаючи на те, що розвідка США вказує на протилежне. Тим часом Д. Байден заявив, що він чітко дав зрозуміти В. Путіну, що якщо Росія переступить певні червоні межі – включаючи переслідування великої американської інфраструктури – його адміністрація відповість, і «наслідки цього будуть руйнівними». В. Путін заявив, що вони з Д. Байденом домовились розпочати переговори щодо нового договору СНВ, який обмежує ядерну зброю, після закінчення терміну його дії у 2026 р.

Україна

Голубов, Олександр. В. Зеленський не полишає надій отримати зброю з Німеччини / О. Голубов // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 01.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uFYe>.

Президент України **Володимир Зеленський** прагне, щоб Берлін підтримав країну постачанням озброєнь. «Німеччина не надала нам жодної військової допомоги, хоча могла б це зробити», – сказав В. Зеленський в інтерв'ю німецькому виданню *Frankfurter Allgemeinen Zeitung*. За словами В. Зеленського, Україна має потребу в ракетних та патрульних катерах, штурмових гвинтівках, засобах зв'язку та броньованих автомобілях. При цьому він подякував Берліну за підтримку, утім, він сподівався на більше. «Р. Габек це зрозумів», – додав Президент України, маючи на увазі співголову німецької партії «Союз 90/Зелені» Р. Габека, який минулого тижня під час візиту в Україну висловився за постачання Україні Німеччиною «оборонних озброєнь».

Губар, Олена. В. Зеленський обговорив з американськими сенаторами ситуацію на Донбасі / О. Губар // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 02.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uMdp>.

Президент України **Володимир Зеленський** обговорив з американськими сенаторами, які прибули до України з візитом (Д. Шахін, Р. Портман, К. Мерфі), питання безпеки на Донбасі. Глава держави також зазначив, що на тимчасово окупованих територіях і вздовж українського кордону наразі спостерігається концентрація російських військ. Також уздовж кордонів України та в окупованому Криму Росія збільшила кількість літаків та військової техніки. «Тобто Росія лише на словах декларує відведення своїх сил та виконання зобов'язань. Загалом відведено приблизно 10 тисяч військових», – сказав В. Зеленський. Президент наголосив на важливості продовження політики санкцій щодо РФ, доки та не припинить агресивні дії. «Нинішні санкції з боку ЄС та США на сьогодні вже не працюють – Росія звикла з цим жити, забираючи при цьому інші території та погрожуючи Європі. Весь цивілізований світ не може цього дозволити. Тому я вважаю, що треба не просто тиснути, а вибудувати новий формат санкційної політики», – зазначив він. У свою чергу сенаторка від Республіканської партії Д. Шахін зазначила, що завдяки наданій інформації сенатори чітко розуміють, що відбувається на Донбасі, вони також отримали дані про концентрацію російських військ біля кордонів України. «Ми маємо надіслати дуже сильний сигнал Росії, що вона має відвести всіх своїх військових від кордонів з Україною», – наголосила Д. Шахін.

Ukraine has alternative for security before joining NATO: president = [Україна має альтернативу безпеці перед вступом до НАТО] // Xinhua. – Brijing, 2021. – 02.06. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-06/02/c_139985006.htm.

Президент України **Володимир Зеленський** заявив, що гарантії безпеки, які надаються ЄС і США, можуть стати альтернативою вступу України в НАТО. В. Зеленський заявив, що ЄС і США повинні надати гарантії безпеки для припинення бойових дій на Донбасі, переокупації територій, втрачених за останні роки, та вирішення питання про енергетичну безпеку країни в разі запуску газопроводу «Північний потік-2».

«У нас є розуміння такого плану і я відверто скажу, що я збирався поговорити про такий план з президентом Джо Байденом», – сказав В. Зеленський і додав, що план вийде за рамки того, що нині обговорюється на переговорах про «нормандський формат».

Сидоржевський, Максим. В. Зеленський – Д. Байдену: Потрібен логістичний план вступу України до НАТО / М. Сидоржевський // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 08.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3ubVQ>.

Президент України **Володимир Зеленський** під час телефонної розмови з президентом США **Джо Байденом** порушив питання необхідності реального покрокового плану для приєднання України до НАТО, який має бути прив'язаний до чітких календарних дат. Про підсумки розмови двох лідерів повідомив керівник ОПУ А. Єрмак, за словами якого, В. Зеленський під час розмови з Д. Байденом було відзначено, що «потрібен саме логістичний план вступу України до Альянсу у близькому майбутньому», адже НАТО для України є «способом максимального захисту».

Ukraine's president thanks G7 nations for support = [Президент України подякував країнам G7 за підтримку] // Euronews. – Lyon, 2021. – 13.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/13/us-ukraine-crisis>.

Лідери США, Великобританії, Канади, Франції, Німеччини, Італії та Японії підтвердили свою підтримку Україні і закликали Росію припинити свою дестабілізуючу поведінку в комюніке, опублікованому після триденного саміту в Великобританії. «Високо оцінюємо непохитну підтримку з боку держав G7 в комюніке саміту. Вдячний лідерам за незмінну підтримку незалежності та суверенітету України, а також за заклик до агресора вивести війська з кордонів України і Криму», – подякував Президент України **Володимир Зеленський**.

Думанська, Марія. В. Зеленський хоче почути «так» чи «ні» від Д. Байдена щодо ПДЧ в НАТО для України / М. Думанська // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 14.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3ut4x>.

Президент України **Володимир Зеленський** заявив, що хоче почути чітке «так» чи «ні» від президента США Джо Байдена про План дій щодо членства в НАТО для України. В. Зеленський також заявив, що більшість російських військ усе ще перебувають на кордоні з Україною, і їх так і не передислокували. Крім того, В. Зеленський заявив, що Україна щодня доводить, що готова вступити в НАТО і звинуватив Росію в затягуванні зустрічі з президентом РФ **Володимиром Путіним**. «Ми ведемо війну. Це доказ того, що ми готові вступити в НАТО. Ми щодня доводимо, що готові бути в Альянсі більше, ніж більшість країн ЄС», – заявив В. Зеленський.

Франція

Momtaz, Rym. Macron to Johnson: Not serious to want to review Brexit's NI protocol = [Е. Макрон Б. Джонсону: Несерйозно хотіти переглядати протокол Brexit NI] / R. Momtaz // POLITICO. – Bruxelles, 2021. – 10.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/macron-to-johnson-not-serious-to-want-to-review-ni-protocol/>.

Президент Франції **Емманюель Макрон** дорікнув спробам Великобританії переглядати Північноірландський протокол – ключову частину угоди про Brexit, яка встановлює торговий кордон між Північною Ірландією та Великобританією, щоб уникнути жорсткого кордону на острові Ірландія. «Я думаю, що несерйозно хотіти переглянути в липні те, що ми завершили у грудні після багатьох років роботи. Це несерйозно між нами і це несерйозно щодо нашого народу», – зазначив Е. Макрон на пресконференції в Парижі. Протокол Північної Ірландії став основною суперечкою між Великобританією та ЄС. Обидві сторони не погоджуються на проведення санітарних перевірок товарів, що надходять із Великобританії до Північної Ірландії, причому Великобританія в односторонньому порядку продовжує пільгові періоди для перевірок певної продукції на шість місяців.

Furlong, Ashleigh. Macron backs waiving COVID-19 vaccine patents ahead of G7 summit = [Е. Макрон підтримує відмову від патентів на вакцину COVID-19 перед самітом G7] / А. Furlong // POLITICO. – Bruxelles, 2021. – 10.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/macron-backs-waiving-covid-19-vaccine-patents-ahead-of-g7-summit/>.

Президент Франції **Емманюель Макрон** висловив підтримку відмові від патентів на вакцини, щоб допомогти покласти край пандемії коронавірусу, поставивши Францію на край зіткнення з Великобританією та Німеччиною напередодні саміту G7 в Англії. У своєму твіті за результатами консультацій з неурядовими організаціями Е. Макрон написав, що «з першого дня Франція працювала над тим, щоб вирішити проблеми пандемії». Представник Єлисейського університету підтвердив, що «відкриття інтелектуальної власності» означає підтримку відмови від патентів на вакцини.

Rose, Michel. Exclusive-Macron offers UK's Johnson Le reset» if he keeps his Brexit word = [Ексклюзив: Е. Макрон пропонує Б. Джонсону з Великобританії «перезавантаження» відносин] / М. Rose // Euronews. – Lyon, 2021. – 12.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/12/us-g7-summit-britain-macron>.

Французький президент **Емманюель Макрон** запропонував відновити відносини з Англією. На саміті «Великої сімки» на південному заході Англії Е. Макрон сказав Б. Джонсону, що у двох країн є спільні інтереси, і «необхідно перезавантажити франко-британські відносини». У Єлисейському палаці заявили, що Франція і Великобританія поділяють спільне бачення і спільні інтереси з багатьох глобальних питань і «загальний підхід до трансатлантичної політики».

Taylor, Paul. France stuck in Sahel despite «withdrawal» = [Франція застрягла в Сахелі, незважаючи на оголошення про вихід] / Р. Taylor // POLITICO. – Bruxelles, 2021. – 12.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/emmanuel-macron-france-stuck-in-sahel-west-africa-despite-withdrawal/>.

Незважаючи на заяву, зроблену напередодні саміту G7, реальність така, що Франція, ймовірно, залишиться застряглою в пісках Західної Африки в найближчому

майбутньому. Але в умовах погіршення нестабільності в регіоні та зростання неспокою вдома, **Емманюелю Макрону** вдалося створити враження радикальної зміни політики. Оголосивши закінчення операції «Баркхейн» як зовнішню операцію та «глибоку трансформацію» французької присутності, Е. Макрон направив кілька повідомлень своїм різним аудиторіям: французьким виборцям, африканцям, США, європейським партнерам та правителям у Сахелі. Менш ніж за рік до того, як він домагається переобрання, Е. Макрон дав сигнал своїй внутрішній аудиторії, що він починає відмежовуватися від тривалої, невіграшної війни в пустелі, розпочатої його попередником у 2013 р. Він звинуватив лідерів державного перевороту в Малі і в Чаді за те, що він не зміг стабілізувати регіон.

Momtaz, Rym. Macron pitches Biden on plan to get foreign fighters out of Libya = [Е. Макрон подав Д. Байдену план вивезення іноземних винищувачів із Лівії] / R. Momtaz // POLITICO. – Brussels, 2021. – 16.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/emmanuel-macron-joe-biden-withdrawal-fighters-libya/>.

Франція підготувала США та інші країни щодо плану вивезення іноземних бойовиків з Лівії, яку в останні роки дестабілізувала громадянська війна. План визначає шестимісячний графік, за яким пропонується спочатку вивести сирійських найманців, яких підтримує Туреччина, а потім найманців, яких підтримує Росія, та регулярні турецькі війська. Останніми днями президент Франції **Емманюель Макрон** передав цю ідею безпосередньо своїм колегам у США та Туреччині. Е. Макрон обговорив цей план із президентом США Джо Байденом на саміті «Великої сімки» в Англії перед тим, як обговорити його з президентом Туреччини **Реджепом Тайїпом Ердоганом** на саміті НАТО в Брюсселі.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Лівія

Nakhoul, Samia. Lebanon's crisis caused by feud over power, says EU envoy = [Криза в Лівані викликана боротьбою за владу, заявив посланник ЄС] / S. Nakhoul // Euronews. – Lyon, 2021. – 20.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/20/us-lebanon-crisis-eu>.

Верховний представник Європейського Союзу з питань закордонних справ і політики безпеки Ж. Боррель заявив, що боротьба між ліванськими лідерами за владу лежить в основі урядової кризи, і закликав їх відмовитися від своєї ворожнечі та сформуванню кабінету. Криза посилилася політичним глухим кутом, коли прем'єр-міністр С. Харірі кілька місяців ворогував з президентом **Мішелем Ауном** через формування нового уряду. Виступаючи після переговорів із президентом, прем'єр-міністром і спікером Палати представників, Ж. Боррель сказав, що іноземна допомога не буде надходити без уряду, який взаємодіє з Міжнародним валютним фондом і проводить реформи для боротьби з корупцією і нецільовим використанням коштів.

Молдова

EU promises Moldova €600 million ahead of decisive election = [ЄС обіцяє Молдові 600 мільйонів євро перед вирішальними виборами] // Euronews. – Lyon, 2021. – 05.06. – Режим

доступу

<https://www.euronews.com/2021/06/05/eu-promises-moldova-600-million-ahead-of-decisive-election>.

Прозахідна президентка Молдови **Майя Санду** розпустила парламент після декількох місяців політичного «кута». Червневі позачергові вибори можуть допомогти президентці завершити те, що вона почала. Молдова отримає «безпрецедентний» пакет послуг з відновлення економіки в розмірі 600 млн євро від Європейського Союзу протягом трирічного періоду. Гроші ЄС, які надійдуть у вигляді позик, грантів та інвестицій, призначені для сприяння економічному зростанню і зосередження уваги на таких сферах, як цифрові технології, інфраструктура та освіта.

Росія

Pitchers, Christopher. EU countries divided on Russia strategy as leaders meet in Brussels = [Країни ЄС розділилися в думці про стратегію щодо Росії на зустрічі лідерів у Брюсселі] / С. Pitchers // Euronews. – Lyon, 2021. – 21.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/24/eu-countries-divided-on-russia-strategy-as-leaders-meet-in-brussels>.

Уряди Франції та Німеччини хочуть відновити зустрічі на вищому рівні з **Володимиром Путіним**, але інші країни ЄС не згодні з цією стратегією і хочуть зайняти більш жорстку позицію щодо Росії. Президент Франції **Емманюель Макрон** заявив, що діалог необхідний для «стабільності європейського континенту», зазначивши, що вони не відмовляться від своїх «цінностей» або «інтересів» у цьому процесі. Але країни Балтії, Польща, Швеція і Нідерланди категорично проти відновлення діалогу з російським лідером. Група країн-учасниць заявляє, що Росія активізує агресивні дії проти країн ЄС і що зараз не час для діалогу.

Chrysoloras, Nikos. EU Rejects Merkel-Macron Call for Leaders Talks With Putin = [Лідери ЄС відхилили заклик Німеччини і Франції провести офіційні переговори з В. Путіним] / N. Chrysoloras // Bloomberg. – New York, 2021. – 25.06. – Режим доступу : <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-06-24/eu-rejects-merkel-and-macron-call-for-leaders-talks-with-putin>.

Лідери Європейського Союзу відхилили заклик Німеччини і Франції провести офіційні переговори з президентом Росії **Володимиром Путіним**. ЄС не проводив переговорів на вищому рівні з В. Путіним після анексії Криму. Лідери ЄС зайняли тверду позицію і доручили Європейській комісії викласти варіанти того, як реагувати на будь-які подальші зловмисні дії Росії та заявили про можливість подальших обмежувальних заходів, включаючи економічні санкції. Замість саміту лідерів ЄС погодився «вивчити формати і умови діалогу з Росією».

США

Von der Burchard, Hans. EU joins Biden's call for fresh probe into coronavirus origins = [ЄС приєднується до заклику Д. Байдена провести розслідування щодо походження коронавірусу] / Н. von der Burchard // POLITICO. – Bruxelles, 2021. – 10.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/eu-president-joe-biden-call-investigation-origins-coronavirus/>.

Європейський Союз підтримує пропозицію президента США **Джо Байдена** розпочати розслідування щодо походження коронавірусу, закликаючи Китай надати дослідникам «повний доступ» із цього питання. «Нам потрібна повна прозорість, щоб засвоїти уроки. І тому ми підтримуємо всі зусилля з метою [створення] ясності», – заявив президент Європейської ради Ш. Мішель перед поїздкою на саміт G7. «Світ має право знати, що саме сталося, щоб мати змогу засвоїти уроки», – наголосив Ш. Мішель.

Франція

Jordans, Frank. Leaders of Germany, France urge vigilance over virus variant = [Лідери Німеччини та Франції закликають пильнувати за штамми вірусу] / F. Jordans // The Associated Press. – New York, 2021. – 19.06. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/france-europe-germany-lifestyle-travel-aa2e04d2e943adce8428c6bbf2e59977>.

Лідери Німеччини та Франції закликали бути пильними, щоб запобігти поширенню варіанту коронавірусу, який на цьому тижні спонукав Великобританію відкласти заплановане послаблення обмежень пандемії в Англії. Канцлерка Німеччини А. Меркель поспілкувалася перед робочою вечерею з президентом Франції **Емманюелем Макроном**, уперше приймаючи іноземного лідера в Німеччині з минулого року. Е. Макрон сказав, що важливо бути пильним щодо нового штаму, і Європейський Союз обговорить на майбутньому саміті, як краще гармонізувати обмеження на поїздки під час пандемії. Країни ЄС ввели щонайменше одну дозу вакцини приблизно половині їхнього населення, водночас як більше третини отримали обидві дози. Крім того, Е. Макрон привітав прихильність президента США **Джо Байдена** до НАТО. «Я думаю, нам вдалося утвердити ідею, що європейська оборона та стратегічна автономія ЄС не є альтернативою трансатлантичній організації, а є її міцною складовою», – сказав Е. Макрон щодо нещодавніх зустрічей з Д. Байденом у G-7 та НАТО.

Чехія

Anger after Czech President Miloš Zeman calls transgender people «disgusting» = [Президент Чехії Мілош Земан викликав нову полеміку, назвавши трансгендерів «огидними»] // Euronews. – Lyon, 2021. – 28.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/28/anger-after-czech-president-milos-zeman-calls-transgender-people-disgusting>.

За даними правозахисної групи ILGA-Europe, місцеві правозахисники побоюються, що Чеська Республіка може наслідувати приклад Угорщини та Польщі у своєму ставленні до товариства ЛГБТ. Водночас як більше половини з 27 країн – членів ЄС виступили проти угорського закону, що забороняє будь-які освітні матеріали для дітей, які пропагують гомосексуальність, Чеська Республіка цього не зробила. Президент Чехії **Мілош Земан** сказав, що ЄС робить серйозну помилку, втручаючись у внутрішні справи держав-членів, і захищав прем'єр-міністра Угорщини В. Орбана.

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Єгипет

Egyptian president appoints ambassador to Qatar = [Президент Єгипту призначає посла

в Катарі] // Reuters. – London, 2021. – 23.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/middle-east/egyptian-president-appoints-ambassador-qatar-official-gazette-2021-06-23/>.

Президент Єгипту **Абдель Фаттах Ас-Сісі** призначив посла в Катарі, повідомляє офіційний вісник. Цей крок відбувається після того, як Єгипет приєднався до Саудівської Аравії та її регіональних союзників, оголосивши про кроки, спрямовані на відновлення співробітництва з Катаром у січні.

Іран

Iran nuclear deal: President-elect Raisi issues warning over talks = [Іранська ядерна угода: Обраний президент І. Райсі висловив попередження під час переговорів] // BBC. – London, 2021. – 22.06. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-57552639>.

Обраний президент Ірану **Ібрагім Райсі** привітав переговори зі світовими державами, спрямовані на відродження ядерної угоди 2015 р., але заявив, що вони повинні гарантувати національні інтереси. На своїй першій пресконференції після перемоги на президентських виборах І. Райсі пообіцяв, що не дозволить затягувати переговори у Відні. Він також наполягав на тому, що програма балістичних ракет Ірану «не підлягає обговоренню». Ядерна угода була близька до краху, оскільки США відмовилися від неї та відновили санкції три роки тому.

США

Wingrove, Josh. Biden Administration to Send 25 Million Doses of U.S. Vaccines Abroad = [Адміністрація Д. Байдена відправить за кордон 25 мільйонів доз вакцини зі США] / J. Wingrove // Bloomberg. – New York, 2021. – 03.06. – Режим доступу : <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-06-03/biden-team-to-send-25-million-doses-of-u-s-vaccines-abroad?srnd=premium-europe>.

Уряд США відправить 25 млн доз вакцини проти Covid-19 у країни Азії, Африки і Латинської Америки, і це перший раз, коли адміністрація президента **Джо Байдена** поділилася вакцинами, які вона могла б використовувати вдома. У цілому Білий дім планує направити 75 % усіх пожертвуваних доз на програму Covax. Цей крок є переломним моментом для США, які мають намір стати локомотивом виробництва вакцин в усьому світі. Д. Байден заявив, що не використовуватиме вакцини США як дипломатичний інструмент, звинувативши Китай і Росію у використанні їхніх вакцин для досягнення зовнішньої політики.

Swan, Betsy Woodruff. White House freezes Ukraine military package that includes lethal weapons = [Білий дім заморожує пакет військової допомоги Україні, який містив летальну зброю] / B. W. Swan // POLITICO. – Brussels, 2021. – 18.06. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/06/18/white-house-ukraine-military-lethal-weapons-495169>.

Адміністрація президента США **Джо Байдена** тимчасово зупинила військовий пакет допомоги Україні, який містив летальну зброю – план, який спочатку був розроблений у відповідь на агресивні переміщення російських військ уздовж кордону України цієї весни. Чиновники Ради національної безпеки в підсумку затримали цю

пропозицію після того, як Росія оголосила про скорочення військ, розміщених поблизу України. Це сталося напередодні саміту президента Джо Байдена з президентом Росії **Володимиром Путіним**. Одне з джерел зазначило, що пакет готовий і його можна швидко відправити в Україну. Ключові пункти, що розглядаються в рамках пакету, включають системи ППО ближньої дії, стрілецьку зброю та більше протитанкової зброї, за словами двох осіб, які знають про обговорення. У своїй заяві пресекретарка Білого дому Д. Псакі виступила зі спростуванням: «Ідея про те, що ми стримували допомогу Україні в галузі безпеки, є дурницею. Лише минулого тижня – в перспективі аж до американсько-російського саміту – ми надали пакет безпеки на 150 млн дол., включаючи летальну зброю», – наголосила Д. Псакі.

Blinken and Lapid meet in Rome amid US-Israel relations reset = [Е. Блінкен і Я. Лапід зустрічаються в Римі на тлі перезавантаження американсько-ізраїльських відносин] // Euronews. – Lyon, 2021. – 27.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/27/blinken-and-lapid-meet-in-rome-amid-us-israel-relations-reset>.

Держсекретар США Е. Блінкен і міністр закордонних справ Ізраїлю Я. Лапід зустрінуться в Римі. Президент **Джо Байден** і прем'єр-міністр Н. Беннетт зосереджені на прагматичній дипломатії. Американці ізраїльтяни намагатимуться залагоджувати розбіжності далеко від громадськості. У короткостроковій перспективі центрист Я. Лапід керуватиме Ізраїлем щодо відновлення розірваних стосунків з Д. Байденом і демократами. На порядку денному обох країн стоять переговори у Відні про поновлення угоди 2015 р. між Іраном і світовими державами, що обмежує можливості Тегерана щодо розробки ядерної зброї. З боку США адміністрація Д. Байдена ясно дала зрозуміти, що хоче вивести країну з невирішених конфліктів на Близькому Сході і зосередити увагу на інших проблемах. Президент Ізраїлю **Реувен Рівлін** відвідає Вашингтон на запрошення Д. Байдена.

Україна

Karmanau, Yuras. Ukraine leader fears US-Russia summit won't produce results = [Український лідер побоюється, що американсько-російський саміт не дасть результатів] / Y. Karmanau // The Associated Press. – New York, 2021. – 14.06. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/government-and-politics-joe-biden-ukraine-summits-business-684453fbdd0d120d22d83af7ea6528bf>.

Президент України **Володимир Зеленський** заявив про свою стурбованість щодо американсько-російського саміту, який, імовірно, не дасть конкретних результатів і залишить його країну в невизначеному становищі. В інтерв'ю для Associated Press та інших іноземних інформаційних агентств В. Зеленський заявив, що розчарований тим, що не зміг провести зустріч із президентом США Джо Байденом до його саміту в Женеві з президентом Росії Володимиром Путіним. «Я вважаю, що це було б лише плюсом на переговорній позиції президента США», – сказав В. Зеленський. «Занепокоєння № 1 полягає в тому, що не буде ніякої конкретності», – сказав В. Зеленський щодо саміту в Женеві. «І від цього дуже сильно залежить ситуація в Україні... Усі бояться вирішення найскладніших питань, остаточного вирішення», – додав Президент України.

НАТО

Росія

Sazonov, Alexander. Putin Warns Ukraine on NATO Ambitions After Biden-Zelenskiy Call = [В. Путін попередив Україну про амбіції вступу в НАТО після дзвінка Д. Байдена В. Зеленському] / A. Sazonov // Bloomberg. – New York, 2021. – 09.06. – Режим доступу : <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-06-09/putin-says-ukraine-nato-critics-don-t-want-to-be-cannon-fodder?srnd=premium-europe>.

Президент Росії **Володимир Путін** виступив з різким попередженням про перспективи вступу України в НАТО. Це сталося через два дні після того, як **Джо Байден** поговорив у телефонному режимі з Президентом України **Володимиром Зеленським**, рішучим прихильником членства в НАТО, і підкреслив, що США підтримують Україну. В. Путін неодноразово виступав проти прийняття України в НАТО, оскільки саміт військового альянсу у 2008 р. залишив відкритою перспективу можливого членства.

Україна

Malinowski, Przemyslaw. Niemcy odrzucają prośbę Ukrainy o dostawy broni = [Німеччина відхиляє прохання України про постачання зброї] / P. Malinowski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 01.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Konflikt-na-Ukrainie/210609953-Niemcy-odrzucaja-prosbe-Ukrainy-o-dostawy-broni.html>.

Президент України **Володимир Зеленський** попросив у Німеччини штурмові гвинтівки, радіообладнання та броньовану техніку. Берлін відхилив прохання на поставку зброї. «Я переконаний, що конфлікт (на Сході України) може бути вирішений лише політичними засобами», – заявив міністр закордонних справ Німеччини Г. Маас журналістам перед відеоконференцією зі своїми колегами по НАТО. «Це залишиться визначальним фактором нашої прихильності до України і змін не буде: поставки зброї не допоможуть», – додав міністр. Українська влада заявила, що прогресу щодо членства країни в НАТО не відбувається.

Ukrainian president, NATO secretary-general discuss Ukraine's NATO membership = [Президент України та Генеральний секретар НАТО обговорюють питання членства України в НАТО] // Xinhua. – Brijing, 2021. – 12.06. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-06/12/c_1310004549.htm.

Президент України **Володимир Зеленський** провів телефонну розмову з Генеральним секретарем НАТО Є. Столтенбергом щодо конфлікту на Сході України та членства в НАТО. В. Зеленський повідомив Є. Столтенберга про ситуацію на Сході України, повідомляє пресслужба ОПУ. В. Зеленський заявив, що сподівається, що майбутній саміт НАТО підтвердить політику відкритих дверей НАТО, а також рішення на саміті в Бухаресті у 2008 р. про те, що Україна стане членом НАТО.

Polityuk, Pavel. Zelenskiy to Biden: give us clear «yes» or «no» on Ukraine NATO path = [В. Зеленський Д. Байдену: дайте нам чітке «так» або «ні» на шляху України в НАТО] / P. Polityuk // Euronews. – Lyon, 2021. – 14.06. – Режим доступу :

<https://www.euronews.com/2021/06/14/us-ukraine-president>.

У спільному інтерв'ю з Reuters, Associated Press і Agence France-Press Президент України **Володимир Зеленський** закликав США надати економічну підтримку Україні і закликав Джо Байдена і Міжнародний валютний фонд зрозуміти проблеми України. Він виступав в той самий день, коли члени НАТО зібралися на одноденний саміт у Брюсселі. Україна висловила розчарування тим, що її не запросили на зустріч. В. Зеленський закликав членів НАТО прискорити вступ України до Альянсу після протистояння з Росією в цьому році, у результаті якого Росія розмістила додаткові війська і військову техніку біля кордонів України. В. Зеленський сказав, що «Україна зробила все необхідне, щоб отримати План дій щодо членства в НАТО, який Україна вважає важливим стримуючим фактором проти Росії».

ПІВДЕННА АМЕРИКА

Бразилія

President Bolsonaro confirms support for hosting 2021 Copa America in Brazil = [Президент Ж. Болсонару підтверджує підтримку проведення в Бразилії Copa America у 2021 р.] // Xinhua. – Brijing, 2021. – 02.06. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-06/02/c_139984376.htm.

Президент Бразилії **Жаїр Болсонару** заявив, що «вже прийняте рішення», що Бразилія прийме змагання Південноамериканської конфедерації футболу (КОНМЕБОЛ) Copa America 2021. Виступаючи перед прихильниками перед палацом Альворада в Бразилії, Ж. Болсонару заявив, що Бразильська конфедерація футболу зв'язалася з ним для обговорення цього питання, водночас як він також говорив з «усіма відповідними міністрами», і результат був позитивним. КОНМЕБОЛ, що базується в Парагваї, оголосив про вибір Бразилії як альтернативного місця проведення Copa America 2021, оскільки Аргентина та Колумбія не можуть прийняти змагання, як це було спочатку заплановано.

Гондурас

Mexico says has received Honduras request for vaccines = [Мексика повідомляє, що отримала запит від Гондурасу на вакцини] // Reuters. – London, 2021. – 09.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/americas/honduran-president-thanks-mexico-vaccine-donation-2021-06-08/>.

Мексиканський представник охорони здоров'я заявив, що уряд не погодився передавати Гондурасу вакцини проти COVID-19 і отримав лише запит про допомогу після того, як президент Гондурасу подякував Мексиці за надання країні Центральної Америки 100 тис. доз. «Я хочу подякувати населенню та уряду Мексики, оскільки минулої ночі вони підтвердили надання 100 тис. доз вакцин, які незабаром потраплять до країни», – заявив президент Гондурасу **Хуан Орландо Ернандес** у Twitter. Він також подякував Сальвадору та Ізраїлю за допомогу країні в забезпеченні вакцин. Однак заступник міністра охорони здоров'я Мексики заявив, що запит від Гондурасу та інших країн був тільки направлений до МЗС. «Деякі уряди інших країн, які мали загальновідомі труднощі в доступі до вакцин, подавали запити до Мексики за дипломатичними каналами», – сказав він на нічній пресконференції. Посилаючись на коментарі Х.

О.Ернандеса, він сказав: «Цього не сталося. Це лише запит, який надійшов».

Нікарагуа

Ortega acusa a las embajadas de España y EEUU de «intromisión» en Nicaragua = [Д. Ортега звинувачує посольства Іспанії та США у «втручанні» в справі Нікарагуа] // El Mundo. – Madrid, 2021. – 25.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/06/25/60d55166e4d4d836378b4585.html>.

Президент Нікарагуа **Даніель Ортега** звинуватив делегації США, Іспанії та «інших європейських посольств» у Манагуа у «втручанні» в їхні внутрішні справи та просуванні єдиної опозиційної кандидатури на посаду президента на виборах наступного листопада. Під час виступу в Манагуа з нагоди XIX Саміту глав держав і урядів Боліваріанського союзу для народів Америки президент Нікарагуа запевнив, що кандидати в президенти від опозиції, серед них і ті, кого утримують, згідно із законом, який класифікує їх як «зрадників батьківщини», зустрілися в дипломатичному штабі США в Манагуа, щоб вибрати єдиного кандидата. «Вони зустрінуться в посольстві США, де посол вимагав, щоб вони вибрали одного кандидата, потім їх повезли до посольства Іспанії, а потім до інших європейських посольств», – сказав Д. Ортега. «Це втручання під керівництвом янкі, яке європейці використовують для формування єдиного цілого», – додав президент.

ПІВНІЧНА АМЕРИКА

Гватемала

Harris takes on graft in Guatemala and tells migrants «do not come» = [К. Харріс бореться з корупцією і стримуванням імміграції в Гватемалі] // Euronews. – Lyon, 2021. – 07.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/07/us-usa-immigration-harris>.

Віцепрезидентка США К. Харріс заявила, що вона провела «серйозні» переговори з президентом Гватемали **Александром Джамматтеї** про боротьбу з корупцією і стримування імміграції з Центральної Америки. «Ми з президентом обговорили важливість боротьби з корупцією і важливість незалежної судової системи», – зазначила К. Харріс. А. Джамматтеї заявив, що хабарництво – проблема не тільки політиків. За його словами, боротьба з незаконним обігом наркотиків повинна бути невід'ємною частиною боротьби з корупцією. Білий дім оголосив про виділення через USAID 7,5 млн дол. для підтримки підприємців у Гватемалі, а також про мільйони інвестицій у доступне житло, агробізнес і позики малому бізнесу. США нададуть Гватемалі півмільйона доз COVID-19 на додаток до 26 млн дол., які вони надали країні для боротьби з пандемією.

Мексика

Mexico hails Harris after visit, flags more border talks = [Мексика вітає К. Харріс після візиту і повідомляє про нові прикордонні переговори] // Euronews. – Lyon, 2021. – 09.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/09/us-usa-immigration-mexico>.

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** назвав віцепрезидентку США К. Харріс «екстраординарною жінкою» і сказав, що двосторонні відносини відкрили новий шлях після того, як два лідери зустрілися в Мехіко в рамках її першої закордонної поїздки з моменту вступу на посаду. К. Харріс домовилася з Мексикою про поглиблення економічних зв'язків та інвестицій для зниження рівня бідності та

обмеження імміграції. Під час свого візиту К. Харріс також вказала на зацікавленість Вашингтона в допомозі Мексиці в проведенні нової трудової реформи. А. М. Лопес Обрадор зазначив, що Мексиці необхідно продовжувати підвищувати заробітну плату, щоб скоротити розрив між американськими робітниками і їхніми мексиканськими колегами, навівши як приклад автомобільний сектор.

Північна Корея

North Korea's Kim vows to be ready for confrontation with US = [Президент Північної Кореї пообіцяв бути готовим до конфронтації зі США] // Euronews. – Lyon, 2021. – 18.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/18/north-korea-s-kim-vows-to-be-ready-for-confrontation-with-us>.

Президент Північної Кореї **Кім Чен Ін** наказав своєму уряду бути готовим як до діалогу, так і до конфронтації з адміністрацією **Джо Байдена** – але більше до конфронтації. На думку експертів, заява лідера Північної Кореї вказує на те, що він, імовірно, посилить свій ядерний арсенал і посилить тиск на Вашингтон, хоча він також буде готуватися до відновлення переговорів. Але Північна Корея, як і раніше, підтримує мораторій на ракетні і ядерні випробування великої дальності. Це свідчить про те, що лідер Північної Кореї хоче зберегти перспективи для дипломатії.

Росія

Putin calls U.S. ransomware allegations an attempt to stir pre-summit trouble = [В. Путін назвав звинувачення США в кібератаках спробою створити проблеми перед самітом] // Euronews. – Lyon, 2021. – 04.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/04/us-russia-usa-putin>.

Президент Росії **Володимир Путін** заявив, що припущення про причетність російської держави до гучних атак програм-вимагачів у США абсурдні і є спробою створити проблеми напередодні саміту з президентом США **Джо Байденом**. Білий дім заявив, що Д. Байден повинен обговорити хакерські атаки з російським лідером. Високо оцінивши Д. Байдена як досвідченого політика, В. Путін сказав, що очікує від саміту в Женеві позитивної атмосфери, але не очікує ніяких проривів. За його словами, зустріч буде більше присвячена спробам намітити шлях до відновлення зіпсованих відносин між США і Росією, які ускладнюються всім – від ув'язнення Росією критика Кремля О. Навального до України і Сирії.

«Over confident» U.S. risks going down same path as Soviet Union, warns Putin = [В. Путін попереджає, що «надупевнені» США ризикують піти тим самим шляхом, що і Радянський Союз] // Euronews. – Lyon, 2021. – 05.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/05/over-confident-u-s-risks-going-down-same-path-as-soviet-union-warns-putin>.

Виступаючи на Петербурзькому міжнародному економічному форумі, президент Росії **Володимир Путін** обговорив відносини Росії зі США перед зустріччю з президентом **Джо Байденом**, охарактеризувавши їх «на вкрай низькому рівні». Він розкритикував санкції проти Росії, а також твердження про те, що країна втрутилася у вибори в США. «У нас немає проблем зі США, але у них є

проблема з нами», – сказав він. Зв'язки між Росією і США послабилися до мінімуму після закінчення холодної війни через анексію Криму у 2014 р., звинувачень про російське втручання у вибори і кібератак, які, за твердженнями офіційних осіб США, мали російське походження. Під час розмови з журналістами В. Путін розкритикував США за зайву самовпевненість і провів паралель із Радянським Союзом.

Putin signs law taking Russia out of Open Skies arms control treaty = [В. Путін підписав закон, що виводить Росію з Договору про контроль над озброєннями під відкритим небом] // Euronews. – Lyon, 2021. – 07.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/07/us-usa-russia-openskies>.

Президент Росії **Володимир Путін** підписав закон, який офіційно закріплює вихід Росії з Договору про контроль над озброєннями під відкритим небом – пакту, який дозволить неозброєні спостережні польоти над країнами-членами. Кремль заявив, що рішення США про вихід із договору «значно порушило баланс інтересів» між учасниками пакту і змусило Росію вийти. Росія сподівалася, що **Джо Байден** скасує рішення свого попередника. Але адміністрація Д. Байдена не змінила тактики, звинувативши Росію в порушенні пакту, про що Росія заперечує.

Champion, Marc. Putin's Scheme to Save Strongmen Won Him a Seat at Biden's Table = [Схема В. Путіна щодо порятунку сильних світу цього надала йому місце за столом переговорів із Д. Байденом] / M. Champion // Bloomberg. – New York, 2021. – 15.06. – Режим доступу : <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-06-15/russia-u-s-talks-putin-s-interventions-won-him-a-seat-at-biden-s-table?srnd=premium-europe>.

Від Сирії до Венесуели Росія втрутилася, щоб врятувати авторитарних лідерів. Втручання Росії є частиною ширшої політики конфронтації із Заходом, яка змусила **Джо Байдена** звернути на це увагу, у результаті чого **Володимир Путін** зайняв місце за столом переговорів у Женеві. Для В. Путіна безпосередні переваги очевидні, навіть якщо позиція Росії потенційно може завдати шкоди довгостроковим економічним перспективам Росії. Навмисне дратуючи США і Європейський Союз після повернення на пост президента у 2012 р., він домогся стратегічних успіхів, які допомогли покласти край тому, що багато росіян вважають періодом національного приниження.

США

Scott, Mark. Biden seeks high-level data deal to repair EU-US digital ties = [Д. Байден прагне угоди про передачу даних на високому рівні для відновлення цифрових зв'язків між ЄС та США] / M. Scott // POLITICO. – Brussels, 2021. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/joe-biden-data-transfers-privacy-shield-eu-transatlantic/>.

Президент США **Джо Байден** хоче укласти політичну угоду з Європейським Союзом про відновлення довіри до даних, що надходять через Атлантику, коли він зустрінеється з лідерами ЄС у Брюсселі. Така угода має бути кроком на шляху до усунення підозр та юридичної небезпеки, які перешкоджають трансатлантичним відносинам. Суд Європейського Союзу скасував дві трансатлантичні угоди про передачу даних, на яких базуються мільярди доларів цифрової торгівлі між ЄС та США. Сюди входить скасування

так званої угоди про захист конфіденційності після того, як судді вирішили, що Вашингтон недостатньо захищав дані громадян ЄС від органів національної безпеки США під час їхньої передачі через Атлантику.

Губар, Олена. Д. Байден запропонував план для зустрічі з В. Путіним / О. Губар // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 06.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uU3W>.

«США не прагнуть конфлікту з Росією, а хочуть стабільних і передбачуваних відносин», – заявив президент США **Джо Байден** напередодні його першої закордонної поїздки. Він виклав свій план, з яким хоче відвідати саміти G7 та НАТО, а також зустрітися з керівництвом ЄС і президентом Росії **Володимиром Путіним**. За словами Д. Байдена, у Вашингтоні хотіли б співпрацювати з Росією з таких питань, як стратегічна стабільність і контроль над озброєннями. Він наголосив, що зустріч із В. Путіним в Женеві відбудеться після дискусій «із партнерами і союзниками, які дивляться на світ через таку саму призму, що і Сполучені Штати». Мета поїздки президента США до Європи – «згуртувати світові демократії».

Biden speaks with Ukrainian president ahead of U.S.-Russia summit = [Д. Байден провів розмову з Президентом України напередодні американсько-російського саміту] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 08.06. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-06/08/c_139994621.htm.

Президент США **Джо Байден** під час телефонної розмови з Президентом України **Володимиром Зеленським** підтвердив підтримку США України, намагаючись заспокоїти Україну перед самітом США та Росії. Радник із питань національної безпеки Д. Салліван заявив на брифінгу в Білому домі, що Д. Байден сказав В. Зеленському, що «він буде твердо відстоювати суверенітет, територіальну цілісність та прагнення України» і «з нетерпінням чекає його в Білому домі».

Moens, Barbara. EU tells Biden to «walk the talk» ahead of summit = [ЄС закликає Д. Байдена «розмовляти» перед самітом] / В. Moens // POLITICO. – Bruxelles, 2021. – 09.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/eu-calls-on-us-to-walk-the-talk-on-tariffs-ahead-of-summit/>.

Брюссель виступив із повідомленням про те, що президент США **Джо Байден** повинен «розмовляти» на саміті у Брюсселі та вжити конкретних заходів для скасування тарифів, які отруїли трансатлантичні відносини за **Дональда Трампа**. Саміт у Брюсселі між Д. Байденом та найвищими посадовими особами ЄС розглядається як головна можливість відновити зв'язки між ЄС та США, але керівник торгівлі Європейської комісії В. Домбровскіс усе ще стривожений тим, що Д. Байден дотримується кількох заходів, вжитих Д. Трампом, які розпалили трансатлантичну торгову війну.

Губар, Олена. Д. Байден починає візит до Європи / О. Губар // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 09.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uct1>.

Президент США **Джо Байден** розпочинає свій перший після обрання главою

держави візит до Європи. Першою він відвідає Великобританію. «Чи зможуть демократичні союзи та інституції, які так багато чого сформували минулого століття, довести свою здатність протистояти сучасним загрозам та супротивникам? Я вважаю, що відповідь – так. І цього тижня в Європі ми маємо шанс це довести», – написав він в авторській колонці. Заплановано, що Д. Байден зустрінеться з прем'єр-міністром Великобританії Б. Джонсоном. На зустрічі в Корнуелі вони обговорять американсько-британські «особливі відносини». А на 16 червня 2021 р. запланована зустріч Д. Байдена з російським президентом **Володимиром Путіним** у Женеві. Очікується, що, серед іншого, вони обговорять ситуацію в Україні та Білорусі.

Думанська, Марія. Д. Байден заявив, що прагне передбачуваних відносин з Росією / М. Думанська // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 10.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3ugG5>.

За тиждень до зустрічі з президентом РФ **Володимиром Путіним** президент США **Джо Байден** заявив, що прагне передбачуваних відносин з Росією. «Ми не шукаємо конфлікту з Росією. Ми хочемо стабільних, передбачуваних відносин», – сказав він після прибуття до Великобританії, виступаючи перед американськими військовими. При цьому президент США наголосив на зв'язку його країни з Росією. Водночас президент США попередив Росію, що США реагуватимуть, якщо російський уряд вдаватиметься до «шкідливих дій», таких як порушення суверенітету інших країн. «Я повідомляю, що порушення суверенітету демократичних країн не залишаться без наслідків. Це стосується подій у США, Європі, інших частинах світу», – наголосив президент США.

Bayer, Lili. Biden reassures NATO on security: «The United States is there» = [Д. Байден заспокоює НАТО щодо безпеки: «Сполучені Штати залишаються»] / L. Bayer // POLITICO. – Brussels, 2021. – 14.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/president-joe-biden-reassures-nato-summit-on-security-the-united-states-is-there/>.

Президент США **Джо Байден** висловив тверду прихильність європейській безпеці на саміті НАТО, охарактеризувавши пункт про колективну оборону Альянсу як «священне зобов'язання». «НАТО є критично важливим для інтересів США. Якби його не було, нам довелося б його винайти», – сказав Д. Байден під час своєї першої закордонної поїздки на посаді президента США. «Я просто хочу, щоб уся Європа знала, що Сполучені Штати залишаються», – сказав Д. Байден, виступаючи незадовго до того, як він і Є. Столтенберг приєдналися до інших лідерів НАТО на засіданні Північноатлантичної ради альянсу. Повна підтримка Д. Байдена НАТО та європейської безпеки істотно відрізнялася від його попередника **Дональда Трампа**, чия критика Альянсу змусила багатьох членів замислюватися, чи можуть вони покладатися на США. «Статтю 5 ми сприймаємо як священне зобов'язання», – сказав Д. Байден, маючи на увазі пакт про колективну оборону НАТО.

Heath, Ryan. Can Biden's foreign policy really deliver for the middle class? = [Чи може зовнішня політика Д. Байдена дійсно сприяти середньому класу?] / R. Heath // POLITICO. –

**Brussels, 2021. – 17.06. – Режим доступу :
<https://www.politico.com/news/2021/06/17/bidens-new-trickle-down-economics-495112>.**

Обіцянки президента США **Джо Байдена** щодо зовнішньої політики, яка працює на середній клас Америки, зводиться до такого: зробити світову економіку справедливішою для американських робітників. Після тижневої поїздки Д. Байдена до Європи залишаються питання: який імпульс може додати дипломатичний успіх до порядку денного Д. Байдена в Конгресі? Представники адміністрації Білого дому та Д. Байдена заявляють, що перша поїздка президента за кордон стосувалася встановлення довіри до партнерів: створення основи для планів щодо всього – від торгівлі до податкових ставок, що, врешті-решт, забезпечить середній клас Америки та її колег в інших демократичних країнах.

**Owermohle, Sarah. Biden administration to buy 500M Pfizer doses for global distribution = [Адміністрація Д. Байдена придбає 500 млн доз Pfizer для глобального розподілу] / S. Owermohle // POLITICO. – Bruxelles, 2021. – 09.06. – Режим доступу :
<https://www.politico.com/news/2021/06/09/biden-pfizer-doses-500-million-492650>.**

Адміністрація **Джо Байдена** планує придбати 500 млн доз вакцини проти коронавірусу Pfizer для розповсюдження серед інших. За задумом уряду США, у 2021 р. по всьому світу буде надіслано 200 млн доз Pfizer, а за першу половину 2022 р. – ще 300 млн. Президент США Д. Байден оголосить план перед зустріччю G-7 у Великобританії. План передбачатиме розподіл усіх доз за допомогою вакцинної ініціативи COVAX серед 92 країн, що розвиваються, та Африканського Союзу.

Karnitschnig, Matthew. Déjà vu all over again as Biden comes to Europe = [Дежавю знову, коли Д. Байден їде до Європи] / M. Karnitschnig // POLITICO. – Bruxelles, 2021. – 09.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/deja-vu-all-joe-biden-europe/>.

Автор статті проводить аналогії між зовнішньою політикою **Джо Байдена** і зовнішньою політикою США 1980-х рр. часів **Рональда Рейгана**. Зокрема, він порівнює будівництво трубопроводу «Північний потік-2» з трубопроводом Уренгой – Помари – Ужгород. Наголошується, що метою поїздки Д. Байдена до Європи є підтримка західного Альянсу, який усе ще був шокований президентством **Дональда Трампа**, велика публічна демонстрація американської прихильності Європі. «З огляду на широкий консенсус серед політиків та переконання, що трансатлантичний Альянс ніколи не буде колишнім після Д. Трампа, майже сумно, як швидко відносини повернулися до норми», – пише автор. «Насправді ЄС навряд чи міг би сподіватися на більш проєвропейську політику, якби Ангела Меркель сиділа в Білому домі», – вважає журналіст.

Biden arrives in UK for 1st overseas visit as president = [Д. Байден прибув до Великобританії з першим візитом на посаді] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 10.06. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-06/10/c_139999402.htm.

Президент США **Джо Байден** прибув до Британії, розпочавши свою першу офіційну закордонну поїздку після своєї перемоги на виборах. Президент США виступив на авіабазі RAF Мілденхолл у Саффолку на сході Англії. Очікується, що він зустрінеться

з британським прем'єр-міністром Б. Джонсоном напередодні саміту G7 на південно-західному британському курорті Карбіс-Бей у Корнуолі. Після саміту Д. Байден та його дружина збираються зустрітися з британською королевою Єлизаветою II перед тим, як вирушити до Брюсселя на саміти НАТО та ЄС – США. Потім президент відлетить до Женеви на зустріч із президентом РФ Володимиром Путіним.

Думанська, Марія. А. Меркель зустрінеється з Д. Байденом 15 липня 2021 у Вашингтоні / М. Думанська // *Deutsche Welle*. – Bonn, 2021. – 11.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3ukkd>.

Президент США Джо Байден та канцлерка Німеччини А. Меркель проведуть робочу зустріч у Білому домі. Про це повідомила пресслужба Білого дому. Представниця федерального уряду Німеччини теж підтвердила дату поїздки. «Ми можемо підтвердити, що канцлерка здійснить робочий візит до Вашингтона 15 липня 2021 р. на запрошення президента США Д. Байдена», – заявила речниця уряду і додала, що деталі поїздки оголосять пізніше.

Forgey, Quint. Biden, Merkel to meet at White House in July = [Д. Байден і А. Меркель зустрінуться в Білому домі в липні 2021 р.] / Q. Forgey // *POLITICO*. – Bruxelles, 2021. – 11.06. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/06/11/joe-biden-angela-merkel-meeting-493400>.

Канцлерка Німеччини А. Меркель відвідає Білий дім у липні 2021 р. і стане третім іноземним лідером, який особисто зустрінеться з президентом Джо Байденом у Вашингтоні з моменту його вступу на посаду. «Саміт, призначений на 15 липня 2021 р., підтвердить глибокі двосторонні зв'язки між Сполученими Штатами та Німеччиною», – заявила пресекретарка Білого дому Д. Псакі. – Лідери обговорять свою прихильність тісній співпраці з цілого ряду загальних викликів, у тому числі припинення пандемії COVID-19, вирішення загрози зміни клімату та сприяння економічному процвітання та міжнародній безпеці на основі наших спільних демократичних цінностей». Зустріч А. Меркель з Д. Байденом відбудеться після зустрічі американського президента з прем'єр-міністром Японії Й. Суґою та президентом Південної Кореї Мун Чже Іном.

Пробитюк, Андрій. Д. Байден і В. Путін після саміту у Женеві проведуть окремі пресконференції / А. Пробитюк // *Deutsche Welle*. – Bonn, 2021. – 12.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3unk5>.

Президенти США Джо Байден та Росії Володимир Путін після зустрічі в Женеві проведуть окремі пресконференції. Як повідомив представник Білого дому, під час саміту передбачені робоча зустріч та зустріч у вужчому форматі, після чого Д. Байден дасть пресконференцію. Представник адміністрації США зазначив, що окрема пресконференція є «підходящим форматом, щоб чітко повідомити вільній пресі теми, які обговорювалися як у сферах, де наші позиції, можливо, співпадатимуть, так і у сферах, де в нас є суттєві розбіжності». Д. Песков також повідомив, що В. Путін проведе після саміту окрему пресконференцію.

Пробитюк, Андрій. А. Меркель провела зустріч із Д. Байденом на полях саміту G7 / А. Пробитюк // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 12.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uoN7>.

Канцлерка Німеччини А. Меркель на полях саміту «Великої сімки» провела зустріч із президентом США **Джо Байденом**. Як зазначила А. Меркель, головною темою розмови був саміт Д. Байдена з президентом РФ **Володимиром Путіним**. За словами канцлерки, саміт обговорювали і за столом переговорів G7. Також лідери двох держав обговорили саміт НАТО і ситуацію в Афганістані після виведення контингенту Альянсу. Ще однією темою розмови був газопровід «Північний потік-2». За словами канцлерки, вони з Д. Бадейном єдині в думці, що «життєво важливо та неодмінно», щоб Україна й надалі брала участь у транзиті російського газу до Європи.

Kumar, Anita. Biden calls Putin «a worthy adversary» ahead of meeting = [Д. Байден назвав В. Путіна «гідним супротивником» напередодні зустрічі] / А. Kumar // POLITICO. – Brussels, 2021. – 14.06. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/06/14/biden-putin-meeting-494376>.

За два дні до переговорів з російським лідером президент США **Джо Байден** намагався прикрасити очікування зустрічі, визнавши, що **Володимир Путін** є «гідним противником». «Я зустрічався з ним. Він яскравий. Він жорсткий, – сказав Д. Байден. – І я виявив, що він є, як казали, коли я грав у м'яч, гідним противником». Коли Д. Байдена запитали, чи він досі вважає В. Путіна вбивцею, як він уже говорив раніше, президент сміявся кілька секунд. «Я вважаю, що в минулому він, по суті, визнавав, що був. Були певні речі, які він робив, – сказав Д. Байден. – Але, дивіться, коли мені це питання задали в ефірі, я чесно відповів на нього і я не думаю, що це має велике значення з точки зору наступної зустрічі, яку ми маємо провести».

Kumar, Anita. Biden sums up his meeting with Putin: ‘This is not about trust’ = [Д. Байден підсумовує свою зустріч з В. Путіним: «Це не стосується довіри»] / А. Kumar // POLITICO. – Brussels, 2021. – 16.06. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/06/16/biden-putin-geneva-494812>.

Президент США **Джо Байден** та президент Росії **Володимир Путін** назвали свою довгоочікувану зустріч на вищому рівні дружньою та конструктивною справою, але вони не мали прогресу у відносинах між США та Росією і дали зрозуміти, що між ними немає довіри. На одній із пресконференцій Д. Байден і В. Путін стверджували, що досить добре порозумілися під час розмови. Однак Д. Байден підкреслив, що лише майбутні дії Росії засвідчать, чи чув В. Путін повідомлення, яке американський президент відправив до Женеви. «Важливо було зустрітися особисто, щоб не могло бути помилок або спотворень щодо того, про що я хотів поспілкуватися, – сказав Д. Байден. – Це не стосується довіри, а стосується власних інтересів та перевірки власних інтересів».

Губар, Олена. У Німеччині закликали ЄС і США разом вказати В. Путіну на межі дозволеного / О. Губар // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 17.06. – Режим доступу :

<https://p.dw.com/p/3v4Kc>.

Після особистої зустрічі президентів Росії та США **Володимира Путіна** і **Джо Байдена** в Женеві глава фракції консервативної Європейської народної партії в Європарламенті М. Вебер закликав Європу і США рухатись єдиним курсом щодо Росії. «Разом США і ЄС можуть показати В. Путіну, де знаходяться межі дозволеного», – заявив він. На думку євродепутата, «той, хто ставить під сумнів кордони держав або зміщує їх, а також пригнічує демократичний рух, повинен бути готовий до того, що ми разом надамо йому опір». «Хороші відносини, у тому числі економічні, важливі, але наші демократичні цінності і свободи – більш важливі», – додав М. Вебер.

Biden to host Afghan president as U.S. withdrawal continues = [Д. Байден прийматиме президента Афганістану, оскільки продовжується виведення військ США] // Xinhua. – Brijing, 2021. – 21.06. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-06/21/c_1310018685.htm.

Президент США **Джо Байден** прийме президента Афганістану **Ашрафа Гані** та голову Вищої ради з питань національного примирення А. Абдуллу в Білому домі 25 червня 2021 р. Про це заявила представниця Білого дому Д. Псакі. «Візит висвітлить тривале партнерство між Сполученими Штатами та Афганістаном, – сказала Д. Псакі. – Сполучені Штати прагнуть надати допомогу для підтримки афганського народу і продовжують глибоко взаємодіяти з Кабулом, щоб країна ніколи більше не стала надійним притулком для терористичних груп».

Тайвань

U.S. boosts Taiwan's COVID-19 fight with 750,000 vaccine doses = [США посилюють боротьбу Тайваню з COVID-19, передавши 750 000 доз вакцини] // Euronews. – Lyon, 2021. – 06.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/06/us-taiwan-usa>.

США передадуть Тайваню 750 тис. доз вакцини проти COVID- 19 у рамках плану країни з розповсюдження вакцин по всьому світу. Тайвань стикається з різким зростанням кількості випадків захворювання всередині країни. Тільки близько 3 % з 23,5 млн чоловік були вакциновані, і більшість із них отримали тільки перше щеплення з двох необхідних. Сенатори зустрілися з президентом **Цай Інвєнь**, яка сказала, що вакцини, разом з вакцинами, переданими Японією, стануть у нагоді в їхній боротьбі з вірусом. Сенатори і конгресмени США регулярно відвідують Тайвань, але їхня поява на острові в розпал зростання інфекцій, коли його межі залишаються значною мірою закритими для відвідувачів, є сильним проявом підтримки.

Туреччина

Coskun, Orhan. Erdogan's summit with Biden clouded by bitter disputes = [Саміт Р. Т. Ердогана з Д. Байденом затьмарений запеклими суперечками] / О. Coskun // Euronews. – Lyon, 2021. – 11.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/11/us-nato-summit-usa-turkey>.

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** проведе свою першу зустріч із президентом США **Джо Байденом**, затьмарену запеклими суперечками і холодним тоном нового президента США щодо Туреччини. Р. Т. Ердогану довелося чекати три місяці

після інавгурації Д. Байдена їхньої першої зустрічі. Напередодні зустрічі в Брюсселі, на якій будуть обговорюватися питання, починаючи від закупівлі Туреччиною в Росії зброї і закінчуючи підтримкою США сирійських бойовиків, яких Туреччина вважає терористами, Р. Т. Ердоган сказав, що зв'язки з Д. Байденом у нього більш натягнуті, ніж із будь-яким президентом США за останні 20 років. Очолюватиме список розбіжностей на переговорах придбання Туреччиною російської зброї ППО С-400.

Erdogan says he told Biden Turkey is not shifting on S-400s = [Р. Т. Ердоган сказав Д. Байдену, що Туреччина не переходить на С-400] // Euronews. – Lyon, 2021. – 17.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/17/us-turkey-usa-erdogan>.

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** прокоментував переговори з американським колегою **Джо Байденом**, які пройшли на полях саміту НАТО 14 червня. Турецький лідер заявив, що зустріч не змінила його позиції щодо експлуатації російських зенітно-ракетних комплексів С-400. Р. Т. Ердоган додав, що США не варто чекати від Туреччини якихось нових кроків ні з цього питання, ні з питання закупівель американських винищувачів F-35. Президент США назвав продуктивною свою зустріч із турецьким лідером. Американський президент за підсумками переговорів висловив упевненість у досягненні «справжнього прогресу» в американсько-турецьких відносинах.

Україна

Ahead of Putin meeting, Biden tells Zelenskiy he will stand up for Ukraine's sovereignty = [Перед зустріччю з В. Путіним Д. Байден сказав В. Зеленському, що буде відстоювати суверенітет України] // Euronews. – Lyon, 2021. – 07.06. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/06/07/us-usa-ukraine-zelenskiy>.

Президент США **Джо Байден** заявив Президенту України **Володимирі Зеленському**, що він буде відстоювати суверенітет і територіальну цілісність України перед самітом із російським лідером **Володимиром Путіним**. Радник з національної безпеки США Д. Салліван повідомив журналістам, що два лідери говорили про двосторонні відносини в телефонній розмові. «У них була можливість детально поговорити про всі проблеми американсько-українських відносин», – сказав Д. Салліван.

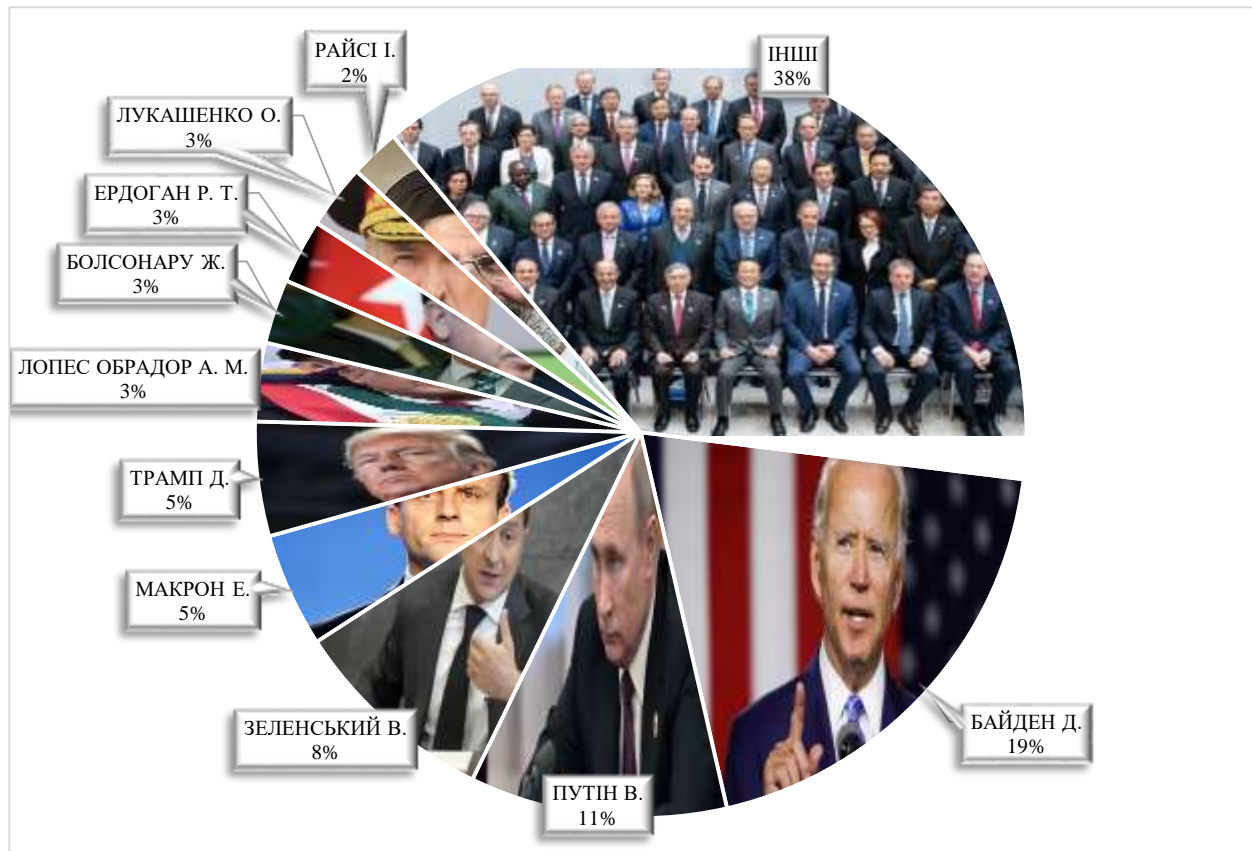
Сидоржевський, Максим. Д. Байден запросив В. Зеленського у Білий дім / М. Сидоржевський // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 07.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uYQ3>.

Президент США **Джо Байден** під час телефонної розмови з Президентом України **Володимиром Зеленським** запросив його відвідати Вашингтон. Про це за підсумками розмови двох лідерів заявив на брифінгу радник президента США з нацбезпеки Д. Салліван. «Джо Байден заявив Президенту В. Зеленському, що очікує можливості прийняти його в Білому домі у Вашингтоні цього літа після того, як він повернеться з Європи», – сказав Д. Салліван, розповідаючи про телефонну розмову між Д. Байденом і В. Зеленським. Д. Байден знову запевнив В. Зеленського в підтримці Вашингтоном територіальної цілісності й суверенітету України. В. Зеленський у своєму Twitter подякував Д. Байдену за запрошення відвідати Білий дім у липні. «Дуже очікую на

зустріч, щоб обговорити шляхи розширення стратегічної співпраці України та США», – зауважив В. Зеленський.

ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ

Серед загалом найчастіше згадуваних президентів за досліджуваний період слід виділити президента США Д. Байдена (19 %), президента РФ В. Путіна (11 %), Президента України В. Зеленського (8 %), президента Франції Е. Макрона (5 %) та бувшого президента США Д. Трампа (5 %).

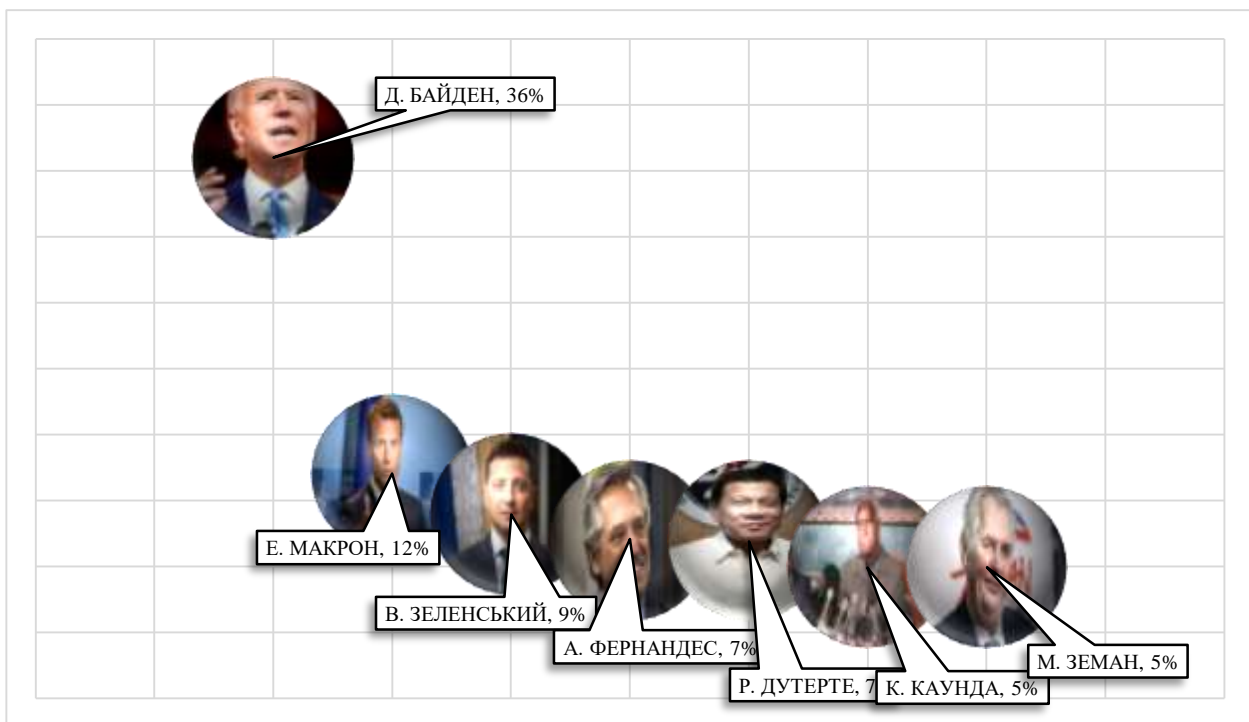
Діаграма 11. Питома вага найбільш популярних президентів у публікаціях світових ЗМІ (перші 10 президентів за період 1-30 червня 2021 року)

Проте в плані уваги провідних журналістів світу саме до репутації та іміджевої популярності президентів ситуація дещо інша. Лідером серед президентів, імідж яких найчастіше висвітлювався провідними світовими ЗМІ за період дослідження, стали: діючий президент США Д. Байден (36 % всіх іміджевих публікацій), президент Франції Е. Макрон (12 %), Президент України В. Зеленський (9 %), президент Аргентини Альберто Фернандес (7 %), президент Філіппін Родріго Дутерте (7 %), покійний колишній президент Замбії Кеннет Каунда (5 %) та президент Чехії Мілош Земан (5 %).

Діаграма 12. Рейтинг президентів за кількістю публікацій (перші 40 президентів за період 1-30 червня 2021 року)

Перше місце щодо уваги журналістів до іміджу президентів США пояснюється активністю діючого президента Д. Байдена, який здійснив свій закордонний візит до Європи, та постійними війнами бывшего президента США Дональда Трампа з соціальними мережами. Іноземні медіа також активно коментували як президент США Д. Байден з першою леді США Джилл Байден попили чай у товаристві королеви Великобританії Єлизавети II у Віндзорському замку та чому перша леді одягла чорний жакет з написом «любов», вишитим на спині срібним бісером.

Діаграма 13. Питання іміджу президентів світу в іноземних ЗМІ (дольова вага президентів імідж яких розглядався в публікаціях за період 1-30 червня 2021 року)

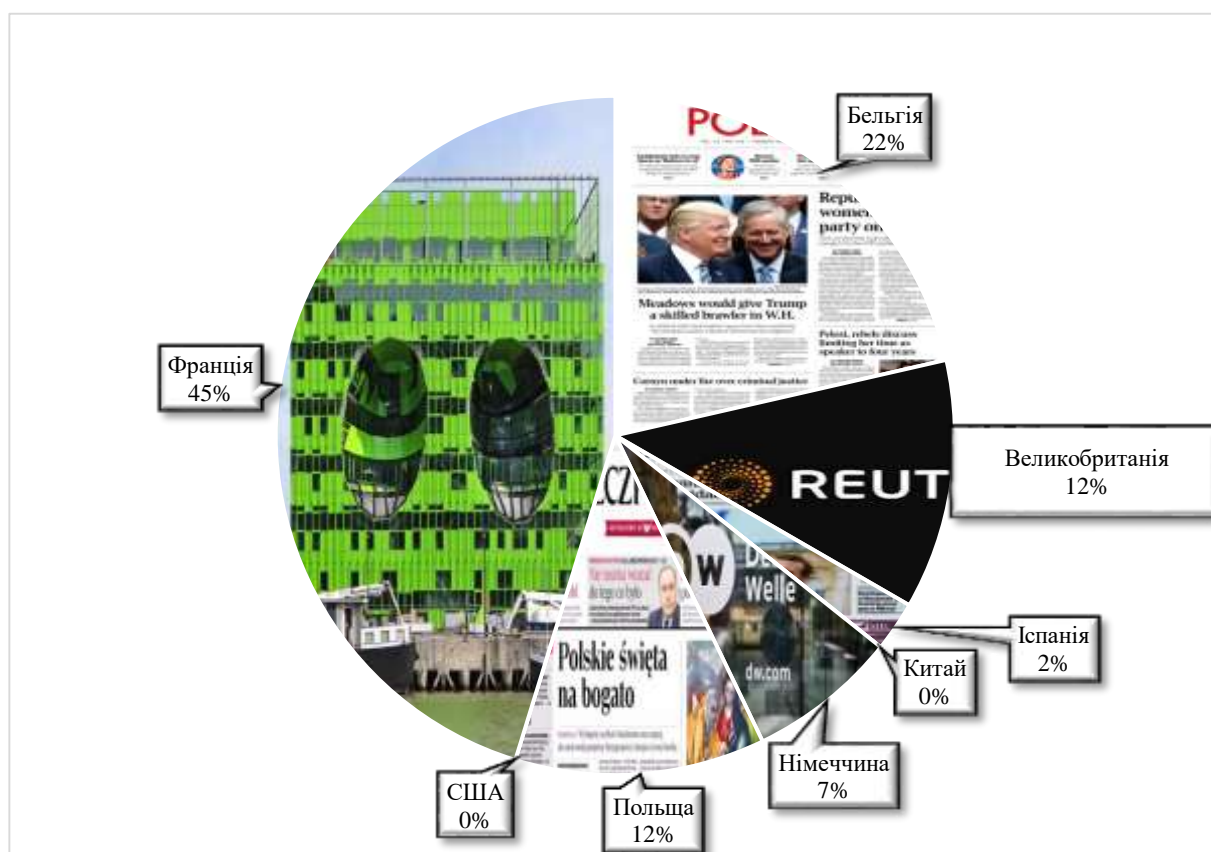
Під час офіційного візиту до французького департаменту Дром президент Франції Емманюель Макрон отримав ляпаса від одного із громадян. Французький суд засудив чоловіка, який вдарив по обличчю президента Франції до чотирьох місяців в'язниці. 28-річний Д. Тарел, який заявив, що є симпатиком правих, напав на президента Е. Макрона, коли той потискав руки громадянам під час прогулянки.

Президент Аргентини Альберто Фернандес викликав бурю у твіттер і дебати щодо расових питань під час зустрічі з прем'єр-міністром Іспанії П. Санчесом. «Мексиканці вийшли з індіанців, бразильці – з джунглів, а ми, аргентинці, зійшли з кораблів. І це були кораблі з Європи», – сказав

А. Фернандес, посилаючись на той факт, що багато жителів Аргентини є нащадками іммігрантів з Європи.

Покійного Кеннета Каунду, першого президента Замбії, не лише пам'ятатимуть як одного з останніх представників покоління африканських лідерів, які боролися з колоніалізмом, але і як творця високого рівня національного футболу.

Статевою нетолерантністю відзначився в черговий раз президент Чехії Мілош Земан. Коментуючи в телевізійному інтерв'ю угорський закон, що забороняє доступ неповнолітнім до будь-якого контенту, «що зображує або пропагує гомосексуалізм або способи зміни статі», президент Чехії сказав, що для нього трансгендери «обридливі». «Якщо ви проходитье операцію зі зміни статі, ви в основному вчиняєте злочин самокаліцтва», – сказав політик. – Кожна операція несе в собі ризик, і, ну, ці трансгендери мені огидні, – заявив М. Земан.

Діаграма 14. Імідж президентів світу в ресурсах країн (доля публікацій за період 1-30 червня 2021 року)

Інститут президентської влади в контексті іміджевих оцінок лідерів держав найбільший резонанс отримав у провідних ЗМІ Франції (45%), Бельгії (22%), Великобританії та Польщі (по 12% публікацій).

ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ

АРГЕНТИНА

Bartkiewicz, Artur. Prezydent Argentyny: Brazylijczycy wyszli z dzungli = [Президент Аргентини: Бразильці вийшли з джунглів] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 10.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Polityka/210619998-Prezydent-Argentyny-Brazylijczycy-wyszli-z-dzungli.html>.

Заява президента Аргентини **Альберто Фернандеса** про походження народів викликала обурення у Twitter. «Мексиканці вийшли з індіанців, бразильці – з джунглів, а ми, аргентинці, зійшли з кораблів. І це були кораблі з Європи», – сказав А. Фернандес, посилаючись на той факт, що багато жителів Аргентини є нащадками іммігрантів з Європи. Пізніше А. Фернандес вибачився за свої слова і наголосив, що різноманітністю походження країни треба пишатися. А. Фернандес, імовірно, запозичив фразу з пісні місцевого співака Л. Неббіа, шанувальником якого є президент. Заява президента Аргентини викликала обурення в соціальних мережах, і багато користувачів критикували його за відсутність расової чутливості.

Alberto Fernández pide disculpas por decir que los brasileños vienen de la selva y los argentinos de Europa = [Альберто Фернандес вибачився за свої слова про те, що бразильці походять із джунглів, а аргентинці – з Європи] // El Mundo. – Madrid, 2021. – 10.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/06/10/60c13a86fdddfff428b45f4.html>.

Президент Аргентини **Альберто Фернандес** на зустрічі з прем'єр-міністром Іспанії П. Санчесом, невдало процитувавши О. Паса, зазначив, що бразильці походять із джунглів. Через кілька годин після того він вибачився у Twitter: «У першій половині ХХ століття ми прийняли понад 5 мільйонів іммігрантів, які жили з нашими корінними народами. Наше різноманіття є предметом гордості. Я не хотів образити нікого, у будь-якому випадку, хто почувався ображеним, віднині прошу прийняти мої вибачення», – написав президент у соціальній мережі. На той час відео із заявами стало вірусним, і реакція почала з'являтися в Бразилії. «Прочитавши заяви А. Фернандеса, я краще розумію, чому після Другої світової війни нацистські військові злочинці переховувались в Аргентині», – написав бразильський сенатор у Twitter.

Fest, Sebastián. Los deslices verbales del presidente Alberto Fernández que sonrojan a los propios argentinos = [Словесні промахи президента Альберто Фернандеса, які змушують самих аргентинців червоніти] / S. Fest // El Mundo. – Madrid, 2021. – 11.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/06/11/60c24080fdddff736f8b45fe.html>.

У перші місяці перебування на посаді **Альберто Фернандес** намагався переконати аргентинців, що він є кимось на зразок «першого професора республіки». Президент пояснив журналістам та своїм співвітчизникам, чому битва Аргентини проти COVID-19 була набагато успішнішою, ніж в інших країнах. На цьому тижні президент став головним героєм найгеніальніших і жорстких мемів, які були помічені за останній час. «Октавіо Пас якось писав, що мексиканці вийшли з індіанців, бразильці – з джунглів, але ми, аргентинці, прийшли з кораблів. Це були кораблі, які прийшли з Європи», – таку

фразу виголосив А. Фернандес після зустрічі з прем'єр-міністром Іспанії П. Санчесом. Але О. Пас ніколи цього не говорив, а президент Аргентини запам'ятав фразу із запису співака Л. Неббіа, одного з його молодіжних кумирів у 70-х рр. Фраза О. Паса була іншою, вона була сповнена іронії щодо аргентинців та їхнім переконанням бути європейцями Латинської Америки: «Ми, мексиканці, походимо від ацтеків, перуанці – від інків, а аргентинці – від кораблів».

БІЛОРУСЬ

Сидоржевський, Максим. КНУ імені Шевченка позбавив О. Лукашенка звання почесного доктора / М. Сидоржевський // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 07.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uXG0>.

Вчена рада Київського національного університету імені Тараса Шевченка позбавила президента Білорусі **Олександра Лукашенка** статусу почесного доктора університету. Відповідне рішення було ухвалене 7 червня 2021 р. Про це повідомила проректорка КНУ з гуманітарних питань І. Степанець у своєму Telegram-каналі. «Про позбавлення О. Лукашенка звання почесного доктора Київського національного університету імені Тараса Шевченка. За – 55. Рішення прийнято», – написала І. Степанець.

ГАМБІЯ

Bah, M. The Gambia football team boycotts a meeting with President Adama Barrow in a row over bonuses = [Футбольна команда Гамбії бойкотує зустріч із президентом Адама Берроу через бонуси] / Momodou Bah // BBC. – London, 2021. – 21.06. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/sport/africa/57552594>.

Гравці звернулися до президента Гамбійської федерації футболу з листом-проханням відхилити запрошення зустрітися з президентом **Адамою Берроу**. На зустрічі гравці очікували, що президент А. Берроу передасть 11 млн гамбійських даласі (приблизно 215 тис. дол.), які повинні бути розподілені між усіма гравцями та персоналом, що беруть участь у першій в історії кваліфікації Гамбії на Кубок націй. «Команда хоче подякувати Його Високоповажності за запрошення, але люб'язно відмовиться від запрошення на зустріч та запропонованих грошей. Для гравців гра за Гамбію ніколи не полягала в першу чергу в грошах. Натомість вона завжди полягала в тому, щоб підняти гамбійський прапор вище, – зазначається в листі. – Гравці завжди із задоволенням відповідали на запрошення грати за національну збірну, не очікуючи і не просячи нічого натомість, незалежно від труднощів, які іноді виникають. Але футбол – це гра стимулів. Уперше в історії Гамбії, здобувши право брати участь у Кубку африканських націй наступного року, команда заслуговує на отримання бонусу, який мотивував би гравців та кожна дитину, яка мріє колись зіграти за Гамбію». Також гравці зазначили, що вони відчувають, що повага та мотивація, яка надається гравцям, набагато нижча за ту, якою вона має бути. Із цієї причини гравці одногласно вирішили відхилити запрошення.

ЄМЕН

Yemen's president Hadi headed to the U.S. for usual medical checkups = [Президент Ємену А. Р. Гаді направився до США на звичайний медичний огляд] // Reuters. – London,

2021. – 26.06. – Режим доступу :
<https://www.reuters.com/world/middle-east/yemens-president-hadi-headed-us-usual-medical-checkups-saba-2021-06-26/>

Президент Ємену **Абд Раббо Мансур Гаді** вирушив до США на свій звичайний плановий медичний огляд. А. Р. Мансур Гаді відвідував США для оглядів та лікування у 2019 і 2020 рр., а з 2011 р. лікувався там від серцевого нападу.

ЗАМБІЯ

Zambia's founding president Kaunda, 97, treated for pneumonia = [97-річний президент-засновник Замбії К. Каунда лікується від пневмонії] // Reuters. – London, 2021. – 15.06. – Режим доступу :
<https://www.reuters.com/world/africa/zambias-founding-president-kaunda-97-treated-pneumonia-2021-06-15/>

Колишній президент Замбії **Кеннет Каунда** лікується від пневмонії у військовому госпіталі в столиці Лусака. К. Каунда очолював Замбією з 1964 р., коли південноафриканська держава здобула незалежність від Британії, до 1991 р. Він є одним із небагатьох героїв визволення на континенті. «У нього протягом декількох років постійно виникає проблема пневмонії, і вона знову сталася. Сьогодні йому набагато краще», – сказав агентству Reuters адміністративний помічник К. Каунди Р. Нголо. Раніше було сказано, що К. Каунді стало зле, і він потрапив до медичного центру Майна Соко в Лусаці. Президент **Едгар Лунгу** закликав націю молитися за колишнього президента і сказав, що уряд забезпечить йому належну медичну допомогу.

Gondwe, Kennedy. Kenneth Kaunda the sport-loving president = [Кеннет Каунда – спортивний президент] / K. Gondwe // BBC. – London, 2021. – 18.06. – Режим доступу :
<https://www.bbc.com/sport/africa/57524936>

Покійного **Кеннета Каунду**, першого президента Замбії, який помер 17 червня, не лише пам'ятатимуть як одного з останніх представників покоління африканських лідерів, які боролися з колоніалізмом, а й через його любов до спорту. 97-річний К. Каунда помер після того, як потрапив у військовий шпиталь у столиці Лусака, страждаючи на пневмонію. Його помічники сказали, що в нього не був Covid-19. Підтримка президентом національної збірної з футболу допомогла стати силою, з якою слід рахуватися на континенті, і з таким успіхом команда стала відомою як «КК11» на його честь. На початку своєї політичної кар'єри він зрозумів, що футбол – це інструмент, який може допомогти його роботі в розбудові країни і просувати свою ініціативу «Одна Замбія. Одна нація». Йому це вдалося. К. Каунда був постійно присутній на гучних матчах, коли грала національна команда, а також часто на місцевих кубкових змаганнях та святкових матчах до Дня незалежності. Він стратегічно обирав зустрічі, які мали б величезну аудиторію та максимальний вплив на публіку, якщо команда перемагала.

КОЛУМБІЯ

Symmes Cobb, Julia. Colombia ex-president asks forgiveness for army's extrajudicial killings = [Експрезидент Колумбії просить вибачення за позасудові вбивства] / J. Symmes Cobb // Reuters. – London, 2021. – 12.06. – Режим доступу :

<https://www.reuters.com/world/americas/colombia-ex-president-asks-forgiveness-armys-extrajudicial-killings-2021-06-11/>.

У публічних свідченнях Комісії з правди Колумбії колишній президент **Хуан Мануель Сантос** попросив вибачення за позасудові вбивства тисяч людей, скоєні збройними силами країни частково під час його перебування на посаді міністра оборони. Х. М. Сантос, який у 2016 р. підписав мирну угоду, свідчив про так званий скандал «помилкових дій», коли солдати вбивали мирних жителів та реєстрували їх як партизанів, загиблих у бою, щоб отримати пільги. Суд перехідної юстиції країни заявляє, що в період перебування на посаді експрезидента **Альваро Урібе** (2002–2008) було вбито та помилково представлено як повстанців щонайменше 6 402 людини. Х. М. Сантос був міністром оборони під керівництвом А. Урібе майже три роки (2006–2009) і був на цій посаді, коли розкривалися вбивства. «Цього ніколи не повинно було статися, – сказав Х. М. Сантос. – Я це усвідомлюю і прошу вибачення у всіх матерів та їхніх сімей, жертв цього жаху, з глибини моєї душі».

КОТ-Д'ІВУАР

Ivory Coast's ex-President Gbagbo returns home after ICC acquittal = [Експрезидент Кот-д'Івуару Л. Гбагбо повертається додому після виправдання МКС] // BBC. – London, 2021. – 17.06. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/world-africa-57471468>.

Колишній президент Кот-д'Івуару **Лоран Гбагбо** повернувся додому через 10 років після того, як його доставили до Міжнародного кримінального суду (МКС) за звинуваченням у злочинах проти людства. Л. Гбагбо жив в столиці Бельгії Брюсселі з моменту звільнення з-під варти три роки. Чинний президент країни **Алассан Уаттара** запросив його повернутися. Л. Гбагбо був першим колишнім главою держави, який пройшов судовий процес в МКС, але був виправданий за всіма звинуваченнями. Йому було пред'явлено звинувачення після того, як його відмова прийняти поразку на виборах 2010 р. спричинила громадянську війну, у результаті якої загинуло 3 тис. людей. Він завжди заперечував усі звинувачення. У березні апеляційний суд МКС підтримав виправдувальний вирок 2019 р., заявивши, що обвинувачення не змогло довести свою справу проти Л. Гбагбо та Ш. Бле Гуде, союзника та колишнього молодіжного лідера, якого звинуватили в тому, що він підтримував міліцію.

МАВРИТАНІЯ

Mauritania arrests former president amid corruption probe = [У Мавританії заарештували експрезидента на тлі розслідування корупції] // Reuters. – London, 2021. – 23.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/mauritania-arrests-former-president-amid-corruption-probe-2021-06-23/>.

Влада Мавританії заарештувала експрезидента **Мохаммеда Ульда Абдель Азіза** на тлі тривалого розслідування щодо передбачуваної корупції на високому рівні за часів перебування на посаді. М. У. Абдель Азіз, який пішов у відставку в 2019 р. після двох п'ятирічних термінів, отримав обвинувачення і в травні перебував під домашнім арештом після парламентського розслідування щодо підозри в корупції його адміністрації. М. У. Абдель Азіз був узятий під варту у зв'язку з тим, що не з'явився до суду, оскільки він

зобов'язаний регулярно робити це за умовами його судового нагляду.

НИКАРАГУА

Former Nicaraguan president Enrique Bolanos dies at 93 = [Колишній президент Нікарагуа Енріке Боланьос помер у віці 93 роки] // Reuters. – London, 2021. – 15.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/americas/former-nicaraguan-president-enrique-bolanos-dies-93-2021-06-15/>.

Колишній президент Нікарагуа **Енріке Боланьос Гайер**, консерватор, який кидав виклик корупції і залишався стійким супротивником свого наступника **Даніеля Ортеги**, помер у віці 93 років. Президент країни Д. Ортега оголосив триденну жалобу за Е. Боланьосом, який був президентом у 2002–2007 рр. «З великим сумом сім'я інженера Енріке Боланьоса Гайера, колишнього президента Республіки Нікарагуа, повідомляє про загибель їхнього улюбленого батька, діда та прадіда», – ідеться в повідомленні. У 1980-х роках Е. Боланьос Гайер, який здобув освіту інженера, очолював головне бізнес-лобі Нікарагуа. У нього було конфісковане майно, він був двічі ув'язнений як контрреволюціонер під час повстання сандіністів 1979 р. Е. Боланьос Гайер залишився в суперечці з сандіністами Д. Ортеги і переміг свого старого супротивника на президентських виборах 2001 р. Під час президентства Е. Боланьос Гайер не мав більшості в Національних зборах, а його правління запам'яталося досягненнями в забезпеченні більших прав для жінок у Нікарагуа. Покинувши посаду, він звільнився від політики, щоб заснувати бібліотеку з власним ім'ям, де він зберігав документи та архіви з історії Нікарагуа.

ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА

Jacob Zuma, primer ex presidente de la Sudáfrica democrática en ir a prisión = [Джейкоб Зума – перший колишній президент демократичної Південної Африки, який потрапив до в'язниці] // El Mundo. – Madrid, 2021. – 29.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/06/29/60db162cfc6c83d8668b45b9.html>.

Суперечливий експрезидент Південно-Африканської Республіки **Джейкоб Зума** (2009–2018), який за більш ніж десятиліття пройшов шлях від всемогутнього «героя народу» до великої ікони найгірших напастей політики ПАР, став першим колишнім главою держави, який буде засуджений у демократичну епоху країни. Д. Зума повинен відсидіти 15 місяців у в'язниці за те, що він відмовився давати показання у розслідуваннях передбачуваної корупції під час його правління. «Він винен у злочині неповаги», – підтвердила суддя, яка прочитала вирок, винесений Конституційним судом країни.

США

McGraw, Meridith. Republicans fear Trump will lead to a «lost generation» of talent = [Республіканці побоюються, що правління Д. Трампа призведе до «втраченого покоління» талантів у партії] / M. McGraw // POLITICO. – Brussels, 2021. – 01.06. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/06/01/trump-lost-generation-491474>.

У середовищі членів Республіканської партії США виникла загальна стурбованість тим, що ціла низка членів партії, що відходять від влади, можливо, вирішать не

продовжувати політичну кар'єру, побоюючись, що вони не зможуть вижити політично в поточній ситуації. Занепокоєння, за словами цих республіканців, полягає в тому, що партія приймає особистість за політику і що вона настільки недалекоглядна, що підтримувала **Дональда Трампа**, який програв вибори і продовжує відчувувати велику частину громадськості своїми скаргами та брехливими заявами про те, що вибори 2020 р. були не демократичними.

Leonard, Ben. Trump's blog goes dark just a month after launching = [Блог Д. Трампа закритий лише через місяць після запуску] / B. Leonard // POLITICO. – Brussels, 2021. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/06/02/trump-blog-goes-dark-491598>.

Менш ніж через місяць блогу експрезидента **Дональда Трампа**, очевидно, вже немає. За посиланням, яке раніше містило його блог «З робочого столу Дональда Трампа», сторінка переспрямовує на форму реєстрації для «ексклюзивних оновлень» від Д. Трампа. На вебсайті Д. Трампа все ще є вкладка «новини» із висловлюваннями, але блогу більше немає.

Lima, Cristiano. Facebook gives Trump path to return — but not until at least 2023 = [Facebook дає Д. Трампу шлях до повернення, але принаймні не до 2023 р.] / C. Lima // POLITICO. – Brussels, 2021. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/06/04/trump-facebook-ban-two-years-return-491908>.

Facebook повідомив, що дія акаунтів експрезидента США **Дональда Трампа** буде призупинена як мінімум на два роки, встановивши термін його потенційного повернення. «Враховуючи серйозність обставин, що призвели до блокування акаунтів Д. Трампа, ми вважаємо, що його дії суворо порушили наші правила, які заслуговують на найвищу міру покарання, передбачену новими протоколами правозастосування», – заявив віцепрезидент Facebook із глобальних справ Н. Клег. Навіть після 2023 р., за словами компанії, можливі подальші санкції, якщо вона все ще вважатиме, що Д. Трамп становить небезпеку, або якщо він знову порушить її правила.

Bowden, George. Queen to meet US President Joe Biden next week = [Королева зустрінеться з президентом США Джо Байденом наступного тижня] / G. Bowden // BBC. – London, 2021. – 04.06. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/uk-57345764>.

Королева Великобританії Єлизавета II зустрінеться з президентом США **Джо Байденом** та першою леді. Зустріч у Віндзорському замку відбудеться 13 червня, що збігається із закінченням візиту Д. Байдена до Британії на саміт G7 лідерів найбільших економік світу. Д. Байден стане дванадцятим президентом США, з яким королева зустрінеться як монарх. У 2019 р. вона зустріла експрезидента **Дональда Трампа** та першу леді Меланію Трамп у Букінгемському палаці. Д. Байден також зустрінеться з прем'єр-міністром Б. Джонсоном 10 червня «для підтвердження стійкої міцності особливих відносин між Сполученими Штатами та Великобританією».

Culliford, Elizabeth. Facebook suspends Trump until 2023, shifts rules for world leaders = [Facebook відсторонив Д. Трампа до 2023 року, змінюючи правила для світових лідерів] / E. Culliford // Reuters. – London, 2021. – 04.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/us/facebook-suspends-former-us-president-trumps-account-two-years-2021-06-04/>.

Facebook Inc призупинив дію акаунта колишнього президента США Дональда Трампа, принаймні до січня 2023 р., та оголосив про зміни у ставленні до світових лідерів, які порушують правила на сайті. Facebook припинив дію акаунта Д. Трампа на наступний день після смертельних заворушень на Капітолійському пагорбі, визначивши, що він підбурював до насильства. Це триватиме щонайменше два роки з дати первинного блокування і буде скасоване лише в тому випадку, якщо ризик для громадської безпеки зменшиться. Д. Трамп розкритикував це рішення як форму цензури та образу своїх виборців. Крім того Д. Трамп уже закритив свій нещодавно запущений блог, завдяки якому він мав плани створити власну платформу.

Why former US president Bill Clinton wants to rule the literary world = [Чому колишній президент США Білл Клінтон хоче керувати літературним світом] // BBC. – London, 2021. – 07.06. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/av/entertainment-arts-57386306>.

Колишній президент США Білл Клінтон удруге об'єднався з американським письменником Д. Паттерсоном. Їхня перша спільна робота, політичний трилер «Президент зник», була продана тиражем понад 3 млн примірників. Другий роман під назвою «Донька президента» продовжить розповідати про непросту долю президентів, зокрема колишніх. На цей раз інтрига будуватиметься навколо викрадення доньки колишнього президента.

Malinowski, Przemysław. Obama: Polska stała się autorytarna. Morawiecki: Zapraszam = [Б. Обама: Польща стала авторитарною. М. Моравецький: Запрошую] / P. Malinowski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 08.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Dyplomacja/210609528-Obama-Polska-stala-sie-autorytarna-Morawiecki-Zapraszam.html>.

Колишній президент США Барак Обама вважає, що Польща та Угорщина – це країни, які стали авторитарними. За словами Б. Обама, процес відходу від демократії не є насильницьким, і він привів Польщу та Угорщину як приклади. «Коли ми дивимося на такі країни, як Угорщина чи Польща, ми бачимо, що вони не мали таких демократичних традицій, як ми. Десять років тому вони були демократіями, що добре функціонували, а тепер вони стали по суті авторитарними», – зазначив Б. Обама. «Я думаю, було б найкращим запросити до Польщі колишнього президента Барака Обаму, що я і роблю: сердечно запрошую вас», – відповів експрезиденту США прем'єр-міністр Польщі М. Моравецький.

Kozielec, Hubert. Donald Trump: Bitcoin to przekręt = [Дональд Трамп: Біткоїн – це шахрайство] / H. Kozielec // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 08.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Finanse/210609550-Donald-Trump-Bitcoin-to-przekret.html>.

Дональд Трамп, колишній президент США, заявив, що біткоїн «схожий на шахрайство». Він додав, що йому не подобається найпопулярніша криптовалюта, оскільки вона кидає виклик долару. «Мені це не подобається, бо це ще одна валюта, яка конкурує з доларом. А я хочу, щоб долар був валютою світу. І це я завжди говорив», – наголосив Д. Трамп. Колишній президент США раніше критикував біткоїни. «Я не шанувальник біткоїнів та інших негрошових криптовалют, вартість яких дуже мінлива і базується ні на чому», – написав він у 2019 р. в Twitter. За останній місяць біткоїн втратив понад 40 %, але з початку року він набрав 13 %, а за останні 12 місяців зріс на 240 %.

Coi, Giovanna. Europe's love (or not) for Biden – mapped = [Любов Європи (чи ні) до Д. Байдена – нанесена на карту] / G. Coi // POLITICO. – Bruxelles, 2021. – 10.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/how-european-countries-score-on-us-president-joe-biden-scale/>.

POLITICO створило карту прихильності країн Європи до політики **Джо Байдена**. Видання призначило кожній країні бали відповідно до її позиції щодо чотирьох політичних питань: національний податок на цифрові послуги, газопровід «Північний потік-2», витрати на оборону НАТО та визнання порушень прав людини проти мусульманських уйгурів у китайському регіоні Сіньцзян як актів геноциду. Більш високий бал означає, що політика країни відповідає позиції США. Коли були доступні дані опитування, їх поєднували з позиціями політики для розрахунку рейтингу країни.

Jaffe, Alexandra. Message in a jacket: Jill Biden offers «love» during UK trip = [Меседж на жакеті: Джилл Байден пропонує «любов» під час поїздки у Великобританію] / A. Jaffe // The Associated Press. – New York, 2021. – 11.06. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/government-and-politics-joe-biden-g-7-summit-jill-biden-coronavirus-pandemic-e0000867c176cdac71974d09ad7b2b55>.

Перша леді США Джилл Байден одягла чорний жакет з написом «любов», вишитим на спині срібним бісером, коли вона разом із президентом США **Джо Байденом** зустрічалася з британським прем'єр-міністром Б. Джонсоном та його дружиною. Перша леді була в тому саомму жакеті більше двох років тому, коли розпочинала президентську кампанію Д. Байдена. «Ми привозимо любов з Америки», – сказала вона журналістам, пояснюючи свій вибір. «Це глобальна конференція, ми намагаємося створити єдність по всьому світу, і я думаю, що це потрібно саме зараз, щоб люди відчували єдність усіх країн і відчували надію після цього року пандемії», – зазначила дружина президента США. Д. Байден, відома своїм сарторським вибором, часто надягаючи яскраві пастелі або привабливі візерунки під час своїх прогулянок біля адміністрації Д. Байдена. Її рідко бачать без каблук або взуття на шпильці, що додає висоти її мініатюрній фігурі.

Kirka, Danica. Lucky number: Biden is 13th US president set to meet queen = [Щасливе число: Д. Байден – 13-й президент США, який має зустрітися з королевою] / D. Kirka // The Associated Press. – New York, 2021. – 11.06. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/government-and-politics-donald-trump-joe-biden-europe-entertainment-b76d5a50e4282b71dc99cf13697136c9>.

Президент США **Джо Байдена** збирається попиту чай із королевою Єлизаветою II у Віндзорському замку на південному заході Англії після саміту лідерів G-7. Д. Байден стане 13-м президентом, який сидітиме поруч з 95-річною монархиною. Білий дім заявив, що Д. Байден познайомився з королевою в 1982 р., коли був американським сенатором. Перш ніж вони знову зустрінуться, лідери повинні відвідати прийом у королеви, її сина принца Чарльза, його дружини Камілли та сина Чарльза принца Вільяма і його дружини Кейт. Королева зустрічала кожного американського президента з часів **Дуайта Ейзенхауера** під час її майже 70-річного правління, за винятком **Ліндона Джонсона**, який не відвідував Великобританію, поки був на посаді.

Ward, Myah. Putin: Relationship with U.S. has «deteriorated to its lowest point» in years = [В. Путін: Відносини зі США «погіршилися до найнижчої точки» за останні роки] / M. Ward // POLITICO. – Bruxelles, 2021. – 11.06. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/06/11/putin-us-relationship-deteriorated-493572>.

Президент Росії **Володимир Путін** в інтерв'ю заявив, що відносини Росії зі США «погіршилися до найнижчої точки» за останні роки, зазначивши, що президент **Джо Байден** «кардинально відрізняється» від свого попередника. На питання про те, як він порівнює Д. Байдена з колишнім президентом **Дональдом Трампом**, В. Путін насамперед похвалив Д. Трампа як «надзвичайну, талановиту особистість» і такого, який «не походить зі стандартного політичного істеблішменту США».

Kirka, Danica. Lucky number: Biden is 13th US president set to meet queen = [Щасливе число: Д. Байден – 13-й президент США, який має зустрітися з королевою] / D. Kirka // The Associated Press. – New York, 2021. – 11.06. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/government-and-politics-donald-trump-joe-biden-europe-entertainment-b76d5a50e4282b71dc99cf13697136c9>.

Президент США **Дональд Трамп** і королева Великобританії зустрілися в липні 2018 р. у Віндзорському замку під час візиту президента США до Британії, що викликало великі протести проти Д. Трампа в центрі Лондона, включаючи підняття повітряної кулі, на якій був зображений лідер США у пелюшках. Д. Трампу дорікали за те, що він порушив протокол, ненадовго пройшовши перед королевою і повернувшись до неї спиною, коли вони оглядали почесну варту. Коментар Д. Трампа про те, що королева сказала йому, що Brexit – відрив Великобританії від Європейського Союзу – також викликав ажіотаж, адже, як відомо, королева не обговорює політичні питання.

McGraw, Meridith. Trump set to reemerge on the trail with revenge on his mind = [Д. Трамп напав на слід із помстою на думці] / M. McGraw // POLITICO. – Brussels, 2021. – 25.06. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/06/25/donald-trump-2022-elections-496126>.

Експрезидент США **Дональд Трамп** проведе акцію Make America Great Again біля Клівленда, штату Огайо, на підтримку багаторічного кандидата в Конгрес від Республіканської партії М. Міллера. Нині це місце займає репрезентант Е. Гонсалес. «Той факт, що його перша акція націлена на кампанію М. Міллера, багато говорить про те, де

зосереджена увага», – відзначив Т. Будович, старший радник кампанії М. Міллера. Очікується, що суботній мітинг – перший із туру MAGA, який помічники Д. Трампа готували місяцями, – призведе до повернення в епоху, коли Д. Трамп був у Білому домі.

McGraw, Meridith. Trump dishes the red meat but keeps revenge on ice = [Д. Трамп готує червоне м'ясо, але помститься льодом] / М. McGraw // POLITICO. – Brussels, 2021. – 26.06. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/06/26/trump-dishes-the-red-meat-but-keeps-revenge-on-ice-496461>.

Перший мітинг експрезидента США Дональда Трампа після відходу з Білого дому був оголошений як видалення одного з 10 республіканців, які проголосували за імпічмент тодішнього президента після заворушень на Капітолійському пагорбі. «Він продажний і фальшивий республіканець», – сказав Д. Трамп про представника штату Огайо Е. Гонсалеса, звеличуючи свого колишнього помічника М. Міллера. Натомість він виголосив промову перед тисячами завзятих шанувальників, які прагнули почути експрезидента. Протягом звивистої, але значною мірою звичної промови, Д. Трамп прицілився у політичних ворогів, опублікував довгий список скарг, поетично розповів про свій час в Овальному кабінеті та розважив низку правих діячів, які допомогли йому роздувати теорії змови про вибори 2020 р.

УКРАЇНА

Думанська, Марія. СБУ допитала П. Порошенка у справі В. Медведчука та Т. Козака / М. Думанська // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 04.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uRz8>.

Служба безпеки України допитала експрезидента Петра Порошенка. «П. Порошенко викликали як свідка в кримінальному провадженні за підозрою щодо нардепів В. Медведчука і Т. Козака у скоєнні кримінальних злочинів (державної зради і замах на розграбування національних ресурсів на тимчасово окупованій території Криму)», – повідомили в пресцентрі СБУ. У Службі безпеки наголосили, що П. Порошенко викликали «виключно для всебічного, повного та об'єктивного дослідження обставин зазначеного кримінального провадження». Водночас П. Порошенко заявив, що «дав вичерпні пояснення слідчим СБУ у справі Медведчука – Козака» за «власною ініціативою». Адвокат П. Порошенка І. Головань вважає, що «слідство має бути задоволене тими поясненнями, які дав П. Порошенко. І в нього не має бути більше жодних питань». І. Головань також прокоментував поширені у ЗМІ «плівки В. Медведчука», на яких чути голос чоловіка, схожий на голос В. Медведчука. «Це дуже дивна для мене ситуація, коли демонструються якісь записи невідомого походження. І найбільш дивно, що навіть слідство не дуже розуміє, звідки це все взялося», – заявив І. Головань.

Губар, Олена. Мін'юст: І. Коломойський та П. Порошенко потрапляють у реєстр олігархів / О. Губар // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 05.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uSjL>.

Український бізнесмен І. Коломойський і колишній Президент України, лідер партії «Європейська Солідарність» **Петро Порошенко** відповідають критеріям, за якими вони потрапляють до реєстру олігархів. Про це повідомив міністр юстиції України Д. Малюська. «Партнери пана І. Коломойського у Верховній Раді є, і не один, тому пан І. Коломойський точно потрапляє до реєстру». «Партія Порошенка усвідомлює, що їхній лідер теж автоматично потрапляє в реєстр, і це теж зрозуміло», – сказав міністр. «Включення бізнесменів до реєстру олігархів ускладнить роботу компаній, бенефіціарами яких вони є, з іноземними контрагентами», – зазначив Д. Малюська. Міністр також підтвердив наявність зарубіжних ризиків для тих, хто потрапить до реєстру. Міністр юстиції вважає, що в президентському законопроекті про деолігархізацію є кілька технічних помилок, які можна виправити до другого читання, а в цілому це якісний документ, що відповідає меті. «Ключова історія в ньому – це реєстр, хоча всі фокусуються на іншому. Були опції радикальніші і цікавіші, але ймовірність їхньої успішної реалізації близька до нуля», – зазначив Д. Малюська.

Шейко, Юрій. В. Янукович та О. Янукович знову виграли в Суді ЄС справу щодо санкцій / Ю. Шейко // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 09.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uaDu>.

Суд загальної юрисдикції Євросоюзу задовольнив позови колишнього Президента України **Віктора Януковича** та його сина О. Януковича проти Європейської ради. Таким чином судді скасували санкції, які діяли проти В. Януковича та О. Януковича із 7 березня 2019 р. до 6 березня 2020 р. Про це йдеться у пресрелізі Суду ЄС у Люксембурзі. «Не можна встановити, що перед ухваленням опротестованих актів Рада ЄС пересвідчилася, що українська судова влада дотримувалася права на судовий захист», – зазначається в повідомленні пресслужби Суду ЄС.

Губар, Олена. В. Зеленський не зміг відповісти, чи вважає В. Путіна вбивцею / О. Губар // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 16.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3v1qE>.

Президент України **Володимир Зеленський** не дав прямої відповіді журналістам на запитання про те, чи вважає президента Росії **Володимира Путіна** вбивцею. «Мені якось ставили це питання. Я сказав, що воно дуже некоректне. Тому що є питання, відповідей на які можуть загинути люди, може початися ескалація. Ви можете зараз позбавити нас бодай якогось невеликого шансу на врегулювання ситуації. Тому я вважаю, що не можна ставити такі питання й не можна на них відповідати, навіть коли дуже хочеться». – сказав він. «Ти можеш сказати що завгодно на вулиці, вдома, будь-кому. Але ти не Бог, ти не дав людині життя і не маєш права зробити щось, що може його забрати», – додав президент. Відповідаючи на запитання про те, що стало причиною цьогорічного загострення на кордонах із Росією, В. Зеленський зазначив, що причини різні.

ФІЛІППИНИ

«Good idea» – Philippines Duterte mulls vice president bid = [«Хороша ідея» – Р. Дутерте з Філіппін роздумує над пропозицією віцепрезидентства] // Reuters. – London, 2021. – 16.06. –

Режим доступу : <https://www.reuters.com/article/idUSKCN2DS1HF>.

Президент Філіппін **Родріго Дутерте** заявив, що балотуватися на посаду віцепрезидента на виборах наступного року є «гарною ідеєю», оскільки він має незакінчені справи, зокрема вирішення проблеми наркотиків у країні. Р. Дутерте, якому конституція забороняє переобрання, закінчить свій шестирічний термін у червні 2022 р., але його партія заохочує знову балотуватися на посаду віцепрезидента. «Багато людей підштовхують мене балотуватися на посаду віцепрезидента. Це гарна ідея, особливо якщо ми говоримо про проблему наркотиків, – сказав Р. Дутерте у своїй промові. – Я хвилююся за наступне покоління».

Bartkiewicz, Artur. Były prezydent Filipin nie żyje. Miał 61 lat = [Колишній президент Філіппін помер у віці 61 рік] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 24.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Polityka/210629713-Byly-prezydent-Filipin-nie-zyje-Mial-61-lat.html>.

Колишній президент Філіппін **Беніньо Акіно**, син двох відомих демократичних активістів, помер у віці 61 рік. Б. Акіно був президентом Філіппін з 2010 до 2016 рр. Відомий на Філіппінах як Нойной, Б. Акіно отримав президентське крісло після смерті своєї матері **Коразон Акіно**, першої жінки –президента Азії та демократичної опозиційної активістки проти правління **Фердинанда Маркоса**. К. Акіно керувала країною з 1986 до 1992 рр. Батько Б. Акіно був сенатором, який виступив проти правління Ф. Маркоса і якого вбили в аеропорту після повернення з політичного заслання в 1983 р. Убивство Б. Акіно-старшого шокувало філіппінців і сприяло завершенню політичної кар'єри Ф. Маркоса.

Muere el ex presidente filipino Benigno Aquino, símbolo de la democracia = [Помер колишній президент Філіппін Бенігно Акіно III, символ демократії] // El Mundo. – Madrid, 2021. – 24.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/06/24/60d41434fc6c83a1198b45e2.html>.

Помер колишній президент Філіппін **Бенігно Акіно III** після боротьби з різними захворюваннями з 2019 р. Дізнавшись новину, деякі місцеві політики висловили співчуття з приводу смерті колишнього президента та високо оцінили спадщину, яку він залишив після свого головування. Б. Акіно III обійняв пост президента країни в червні 2010 р. на один термін (шість років) і став п'ятнадцятим президентом Філіппін. Уряд філіппінського політика, який використовував прямий і простий стиль для вирішення проблем архіпелагу, базувався на боротьбі з бідністю та поширеною корупцією – двома з головних проблем країни. За його президентського терміну (2010–2016) філіппінська економіка помітно покращилася.

ФРАНЦІЯ

Malinowski, Przemysław. Francja: Prezydent Emmanuel Macron został spoliczkowany = [Франція: Президент Емманюель Макрон отримав ляпаса] / P. Malinowski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 08.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Polityka/210609543-Francja-Prezydent-Emmanuel-Macron-zostal-spoliczkowa>

ny.html.

Під час офіційного візиту до французького департаменту Дром президент Франції **Емманюель Макрон** отримав ляпаса від одного з громадян. На записі, що циркулює у соціальних мережах, президент Е. Макрон підходить до перил, за якими стояли глядачі. Раптово Е. Макрона б'є по обличчю один із чоловіків. Охорона президента негайно втрутилася. Як повідомляють французькі ЗМІ, зловмисника заарештували. Коли відбулася атака, у фоновому режимі можна було почути крики «геть макронізм». Політики швидко засудили інцидент. Прем'єр-міністр Ж. Кастекс заявив, що демократія означає дебати та аргументовану незгоду, але «ні в якому разі це не може означати насилля, словесну агресію, не кажучи вже про фізичний напад».

Сидоржевський, Максим. Е. Макрон отримав ляпаса під час зустрічі з громадянами / М. Сидоржевський // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 08.06. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3ubBs>.

Один з учасників зустрічі з президентом Франції **Емманюелем Макроном** дав йому ляпаса. Інцидент стався в комуні Тен-л'Ермітаж, що в департаменті Дром на південному сході країни, коли Е. Макрон зустрічався з місцевими жителями. Унаслідок інциденту було затримано двох підозрюваних. У Єлисейському палаці підтвердили інформацію про цей випадок, назвавши його, утім, «спробою вдарити» президента. На відео, оприлюдненому в соцмережах, видно, як один із чоловіків правою рукою вдарив Е. Макрона по обличчю, коли той підійшов до людей. Охорона французького президента одразу втрутилася і нейтралізувала нападника. Під час поїздки до комуни Тен-л'Ермітаж Е. Макрон оголосив про подальші послаблення коронавірусних обмежень та зустрівся з місцевими рестораторами.

Malinowski, Przemysław. Francja: Spoliczkował Macrona. Skazany na 4 miesiące więzienia = [Франція: Ляпас Е. Макрону. Винуватця засуджено до 4 місяців ув'язнення] / P. Malinowski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 10.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Polityka/210619950-Francja-Spoliczkowal-Macrona-Skazany-na-4-miesiace-wiezienia.html>.

Французький суд засудив чоловіка, який вдарив по обличчю президента Франції Емманюеля Макрона, до чотирьох місяців в'язниці. 28-річний Д. Тарел, який заявив, що є симпатиком правих, напав на президента Е. Макрона, коли той потискав руки громадянам під час прогулянки. Суд засудив чоловіка до 18 місяців в'язниці, включаючи 14 місяців умовно. Раніше Д. Тарел заявив на суді у Валенсі на півдні Франції, що він виконував свій обов'язок, оскільки президент представляв усе, що порушено у Франції. Обвинувачений додав, що за кілька днів до візиту Е. Макрона до регіону Дром на півдні Франції він думав кинути в президента яйце або бісквіт із кремом.

Macron slap: Four months for man who attacked French president = [Ляпас Е. Макрону: чотири місяці для людини, яка напала на президента Франції] // BBC. – London, 2021. – 11.06. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/world-europe-57424520>.

Д. Тарел отримав чотири місяці в'язниці після того, як він визнав, що дав ляпаса

президенту Франції **Емманюелю Макрону**. Він заявив суду, що це був імпульсивний акт, але прокурор назвав це «навмисним актом насильства». Крім того, під час слухань Д. Тарел сказав, що йому близький рух «жовтих жилетів». Прокурори вимагали 18 місяців в'язниці за напад на державного чиновника. Суд дав Д. Тарелу 18 місяців, 14 з яких – умовно. Його чотири місяці ув'язнення почнуться негайно, але решта застосовуватиметься лише в тому випадку, якщо він вчинить інше правопорушення.

Justin Bieber meets the French President = [Джастін Бібер зустрівся з президентом Франції] // BBC. – London, 2021. – 23.06. – Режим доступу : <https://www.bbc.co.uk/newsround/57577922>.

Співак Джастін Бібер зустрівся з президентом Франції **Еммануелем Макроном** у Парижі. Під час візиту Е. Макрон і Д. Бібер обговорили питання, пов'язані з молоддю. Зустріч збіглася зі спеціальним щорічним святом у Франції, яке називається *Fête de la musique*, також відомим як День музики. У День музики людям у Франції дозволяють і закликають їх відтворювати музику на вулиці у своїх районах або в громадських місцях та парках. За повідомленнями французького телебачення, зустріч відбулася на прохання Д. Бібера, оскільки він проїжджав містом. Фотографії візиту опублікував офіційний фотограф президента Е. Макрона в Instagram, а сам Д. Бібер опублікував фото для своїх 178 мільйонів підписників. Канадський музикант, як повідомляється, має французько-канадське походження та трохи розмовляє французькою мовою.

ЧЕХІЯ

Czermiński, Jakub. Prezydent Czech: Transplciowi ludzie są dla mnie obrzydliwi = [Президент Чехії: Трансгендерні люди для мене огидні] / J. Czermiński // *Rzeczpospolita*. – Warsaw, 2021. – 27.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Polityka/210629468-Prezydent-Czech-Transplciowi-ludzie-sa-dla-mnie-obrzydliwi.html>.

Коментуючи в телевізійному інтерв'ю угорський закон, що забороняє доступ неповнолітнім до будь-якого контенту, «що зображує або пропагує гомосексуалізм або способи зміни статі», президент Чехії **Мілош Земан** сказав, що для нього трансгендери «огидні». «Якщо ви проходитье операцію зі зміни статі, ви в основному вчиняєте злочин самокаліцтва, – сказав політик. – Кожна операція несе в собі ризик, і ці трансгендери мені огидні», – заявив президент Чехії. «Віктор Орбан каже, що він не проти гомосексуалістів, а проти маніпулювання не тільки батьками, але й дітьми у статевому вихованні», – сказав М. Земан.

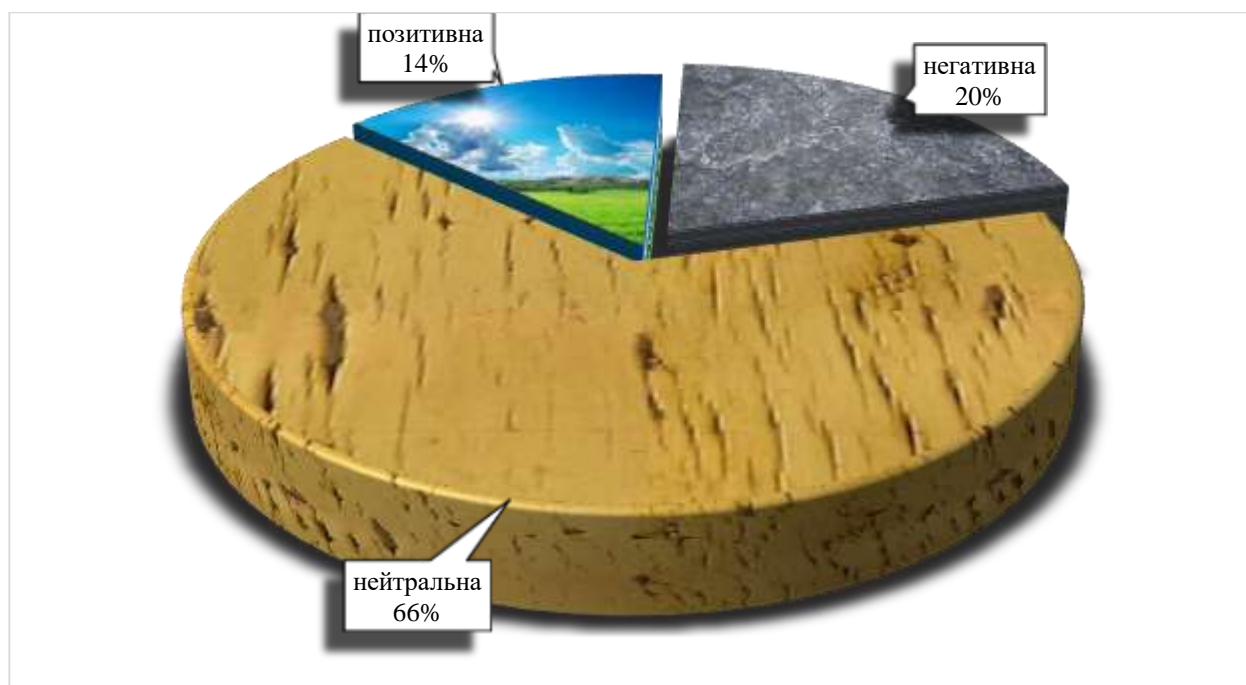
Czech President Zeman calls transgender people «disgusting» = [Президент Чехії М. Земан назвав трансгендерів «огидними»] // Reuters. – London, 2021. – 28.06. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/europe/czech-president-zeman-calls-transgender-people-disgusting-2021-06-27/>.

Президент Чехії **Мілош Земан**, коментуючи закон Угорщини, який забороняє ЛГБТ-матеріали в школах, сказав у телевізійному інтерв'ю, що вважає трансгендерів «огидними». «Якщо ви проходитье операцію зі зміни статі, ви вчиняєте злочин, заподіяння

собі шкоди, – сказав М. Земан. – Кожна операція – це ризик, і ці трансгендери для мене огидні». Закон Угорщини зазнає сильної критики з боку опозиційних партій удома, правозахисних груп та багатьох членів Європейського Союзу. На саміті ЄС прем'єр-міністр Нідерландів М. Рутте сказав угорському прем'єр-міністру В. Орбану поважати права ЛГБТ або залишити блок.

МОДАЛЬНІСТЬ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПРЕЗИДЕНТІВ

Протягом досліджуваного періоду більшість публікацій електронних закордонних сайтів, що висвітлювали проблеми функціонування інституту президентства у світі, мали нейтральне забарвлення (66 %). Значну частку становили повідомлення з негативним контекстом (20 %) і 14 % матеріалів мали позитивну модальність.

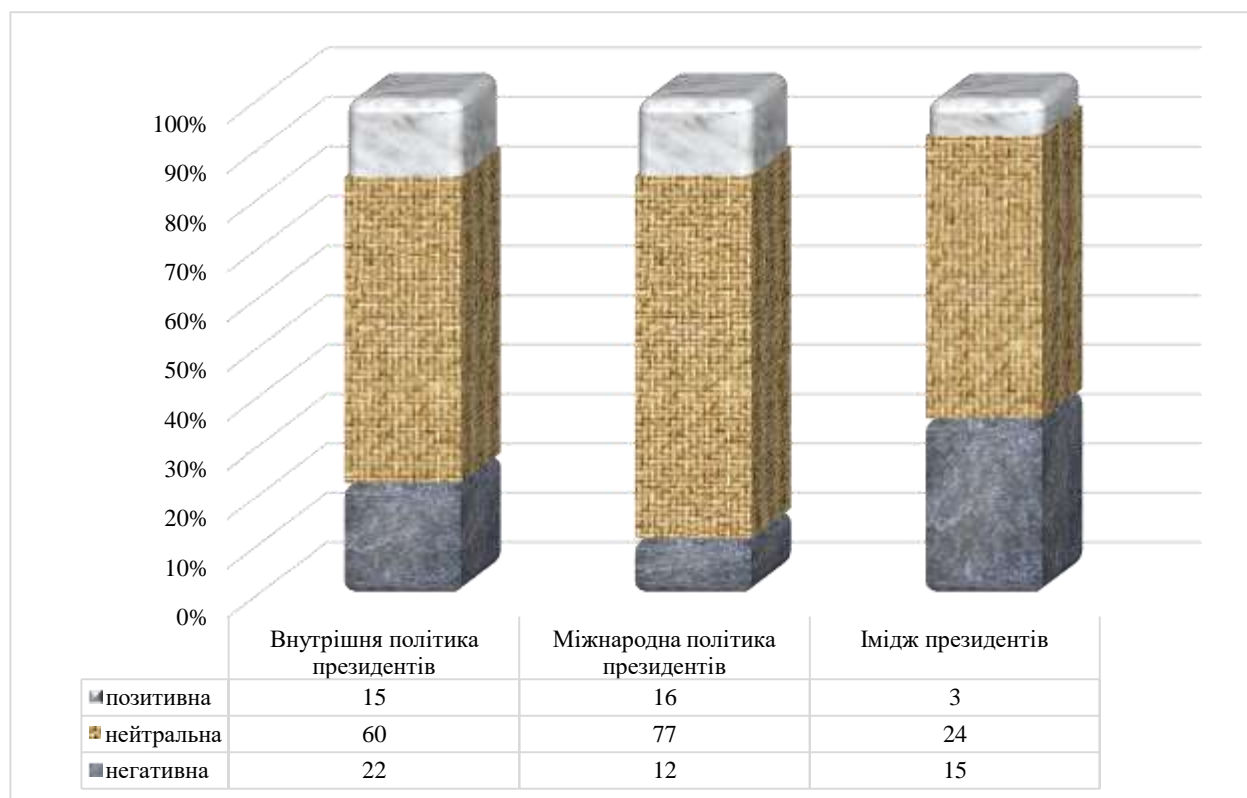

Діаграма 15. Співвідношення тональності публікацій про президентів у світових ЗМІ (доля публікацій за період 1-30 червня 2021 року)

Щодо характеру повідомлень про інститут президентства в ракурсі загальних рубрик, то треба сказати, що найчастіше зарубіжні інформаційні джерела використовували негативну тональність, оцінюючи імідж президентів (36 %). Наразі відгуки в нейтральному ключі стосувалися, у своїй більшості, міжнародної сфери діяльності глав держав (73 %). Найбільшу частку позитивних оцінок також містили матеріали, у яких журналісти аналізували міжнародну політику президентів (15 %).

Найбільше негативно забарвлених публікацій в червні зібрали: президент Бразилії Жаїр Болсонару, проти якого в головних містах Бразилії пройшли демонстрації. Саме тоді, коли країна перевищила межу 500 тисяч смертей, тисячі людей вийшли на вулиці по всій Бразилії, звинувачуючи президента в тому, що він не отримав досить швидко вакцини і поставив під сумнів необхідність носіння масок; президент Нікарагуа Данієль

Ортега, який напередодні президентських виборів затримав щонайменше 14 політичних опонентів, в тому числі п'ятьох кандидатів у президенти, що викликало міжнародну критику з боку урядів і правозахисних груп; самопроголошений президент Білорусі О. Лукашенко, який підписав закон про посилення санкцій відносно протестуючих, які беруть участь у несанкціонованих мітингах і на думку більшості іноземних оглядачів перетворив країну у справжню квінтесенцію диктатури. ЄС у червні 2021 року ввів нові серйозні економічні санкції щодо Білорусі, націлені на основні статті експорту країни; бувший президент США Дональд Трамп, який продовжує бути центром негативної інформації завдяки війні з соціальними мережами та поступовою втратою авторитету в Республіканській партії США. У червні Facebook повідомив, що дія аккаунтів експрезидента Д. Трампа буде призупинена як мінімум на два роки. Крім того, медіа згадували зустріч Д. Трампа і королева Великобританії в липні 2018 р. Д. Трампу знову дорікали за те, що він порушив протокол, ненадовго пройшовши перед королевою і повернувшись до неї спиною, коли вони оглядали почесну варту.

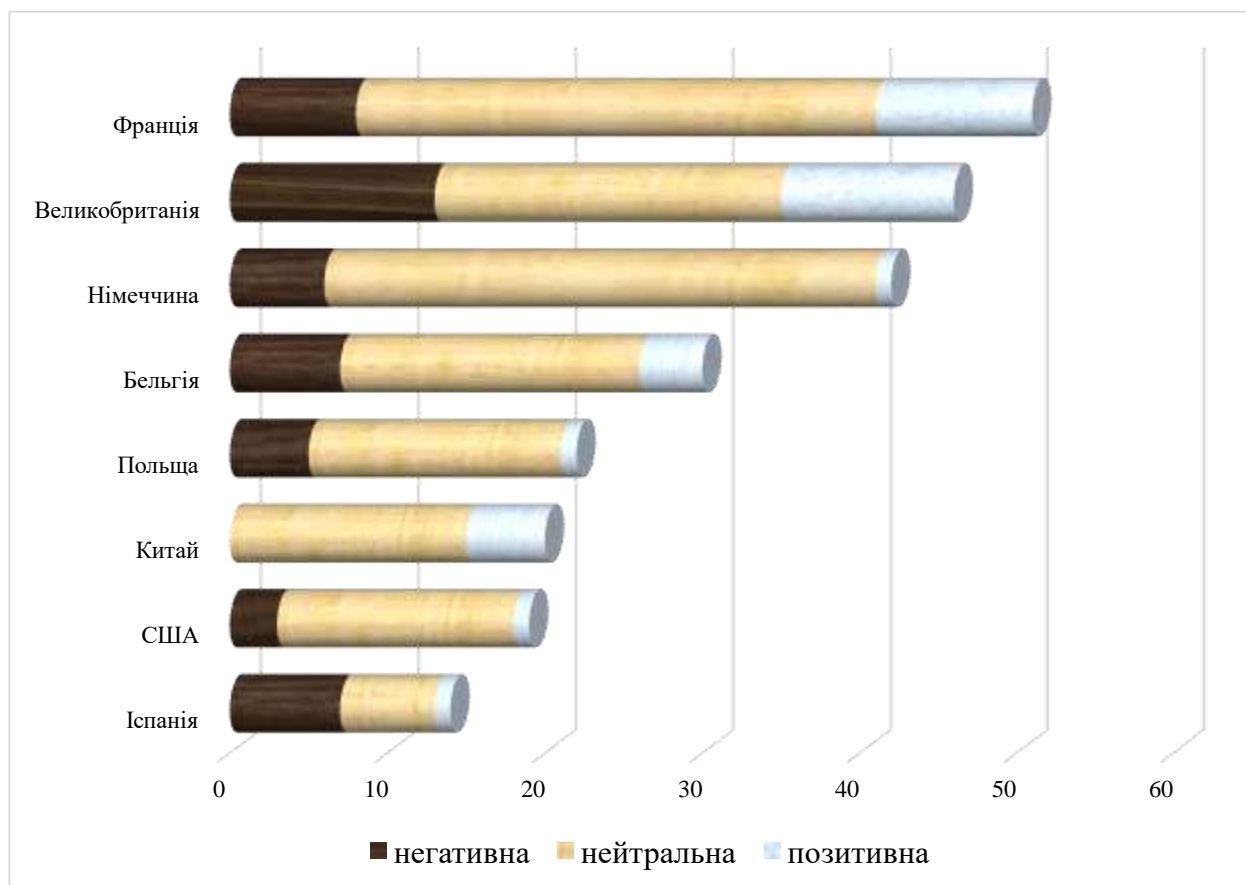

Діаграма 16. Модальність публікацій про інститут президентства у світових ЗМІ в ракурсі загальних рубрик (питома вага публікацій за період 1-30 червня 2021 року)

Лідерами позитивної інформації можна назвати президента США Д. Байдена,

президента Франції Е. Макрона, президента Мексики Андреса Мануеля Лопеса Обрадора та Президента України В. Зеленського.

Що стосується характеру висвітлення президентів світу ресурсами окремих країн, то за період дослідження, представлений в даному випуску бюлетеня, тональність публікацій в різних країнах була достатньо пропорційною та виваженою. Найбільша доля негативних оцінок була в ресурсах Іспанії (50 %) та Великобританії (28 %). Позитивно забарвлені публікації найчастіше зустрічались також в ресурсах Великобританії (24 %) та Франції (19 %). Переважно нейтральну тональність мали матеріали медіа Німеччини (83 %) та Китаю (75 %).

Діаграма 17. Розподіл тональності публікацій про інститут президентів в ресурсах окремих країн (за період 1-30 червня 2021 року)

Як показало проведене нами дослідження актуальних проблем інституту президентства в контексті їх висвітлення найвпливовішими зарубіжними ЗМІ, наявною є увага до політики президентів в сфері вирішення внутрішньополітичних проблем, пов'язаних, в першу чергу, з активним розгортанням вакцинації населення від COVID-19

та відновлення фінансово-економічної сфери, що постраждала внаслідок пандемії. Необхідно також відзначити, що в період з 1 по 30 червня 2021 р. у публікаціях зарубіжних інтернет-джерел переважала частка нейтральної оцінки інституту президентства загалом і діяльності конкретних президентів, зокрема. Зарубіжні ЗМІ, здебільшого, дотримуються нейтральної і достатньо об'єктивної точки зору та не намагаються нав'язати власні думки суспільству.